

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

ΤΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΑΝΑΛΑΒΕΙ Η ΕΕΤΑΑ

Περιεχόμενα

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	3
ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	35
<i>ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ.....</i>	<i>36</i>
«ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	39
ΠΡΟΤΥΠΟΙ Ο.Ε.Υ. ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ.....	49
ΙΔΡΥΜΑΤΑ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	67
ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΟΙΠΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΒΑΘΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	80

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Μεταφερόμενες αρμοδιότητες στους δήμους

Με το Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», αναθεμελιώνεται η Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση με λιγότερους και ισχυρότερους Δήμους σε όλη τη χώρα, οι οποίοι χωροθετούνται με βάση αντικειμενικά (γεωγραφικά, δημογραφικά, αναπτυξιακά κ.α.) κριτήρια, ικανοί για ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις, να αξιοποιούν, δυναμικά, την τεχνολογία και τις σύγχρονες μεθόδους διοίκησης, έτοιμοι να υποδεχθούν διευρυμένες αρμοδιότητες, ιδίως από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, στους τομείς, όπως της παιδείας, της πρόνοιας, της υγείας, της απασχόλησης, της έκδοσης οικοδομικών αδειών και πολεοδομικών εφαρμογών εντοπισμένης, χωρικά, ρύθμισης.

Υπό το ανωτέρω πρίσμα με πρόσθετο κριτήριο την αρχή της εγγύτητας των παρεχόμενων, προς τον πολίτη, υπηρεσιών και με γνώμονα, όπως έχει προαναφερθεί, το χαρακτήρα της υπόθεσης ως τοπικής, κατά συνεκτίμηση των διευρυμένων διοικητικών ορίων των νέων Δήμων απονέμεται σειρά πρόσθετων αρμοδιοτήτων, για τις οποίες καταβλήθηκε προσπάθεια να ενταχθούν στους ήδη διαμορφωμένους, από το άρθρο 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, θεματικούς τομείς αρμοδιοτήτων. Επισημαίνεται, ότι οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται, από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στον τομέα των πολεοδομικών εφαρμογών, στον αγροτικό τομέα, στον αναπτυξιακό, στη λειτουργική υποστήριξη των σχολικών δομών, στον τομέα του περιβάλλοντος, καθώς και σ' εκείνο της εύρυθμης λειτουργίας των πόλεων.

Ορισμένες αρμοδιότητες στους τομείς Γεωργίας, Κτηνοτροφίας, Αλιείας, Δημόσιας Υγείας και Προστασίας του Περιβάλλοντος, θα ασκηθούν από 1-1-2013 με γνώμονα τη διασφάλιση πληρέστερων αντίστοιχων λειτουργικών υποδομών από τους δήμους, καθώς και την εξειδικευμένη στελέχωσή τους.

Ειδικότερα :

Ο τομέας του Περιβάλλοντος εμπλουτίζεται με σειρά σημαντικών αρμοδιοτήτων άμεσης άσκησης, που επικεντρώνονται στην έκδοση οικοδομικών αδειών, στον έλεγχο εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος, στον έλεγχο τοπογραφικών διαγραμμάτων, που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής, στην επίβλεψη τοπογραφικών μελετών πράξεων εφαρμογής ΣΠ, στην προκαταρκτική ανάπλαση περιοχής, στην εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων, που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα, καθώς και στη διαχείριση στερεών αποβλήτων σε όλα τα στάδια της, στο πλαίσιο του σχετικού Περιφερειακού Προγραμματισμού.

Υπό τον τομέα της Ποιότητας Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων, περιλαμβάνονται πρόσθετες αρμοδιότητες, που σχετίζονται, κυρίως, με τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας αρτοποιείων, την εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση ανελκυστήρων, τη σύσταση Επιτροπής φιλικού διακανονισμού για επίλυση διαφορών μεταξύ προμηθευτών, καταναλωτών και ενώσεων καταναλωτών, τον καθορισμό των προδιαγραφών των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών των αστικών και

υπεραστικών γραμμών, την απαγόρευση της δημιουργίας θέσεων στάθμευσης σε ορισμένους χώρους, την παραλαβή των αποσυρομένων δικύκλων, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων στους Δήμους, όπου δεν υπάρχουν υποκαταστήματα του Ο.Δ.Δ.Υ., τη μελέτη των έργων συντήρησης και τη βελτίωση του δημοτικού οδικού δικτύου, τη μελέτη, την εκτέλεση και την επίβλεψη των εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης και ηλεκτροφωτισμού του οδικού δικτύου του Δήμου, τον καθορισμό των αστικών γραμμών λεωφορείων, καθώς και της αφετηρίας, της διαδρομής, των στάσεων και του τέρματος των αντίστοιχων γραμμών και τον καθορισμό κομίστρων αστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου.

Στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης εντάσσεται σειρά άμεσης άσκησης αρμοδιοτήτων που ενισχύουν, σημαντικά το πεδίο της Κοινωνικής Πρόνοιας. Με τον τρόπο αυτό διευρύνεται το πλαίσιο παρέμβασης των Δήμων της Χώρας στην εφαρμογή προνοιακού χαρακτήρα πολιτικών, κατά τα πρότυπα των εθνικών συστημάτων Κοινωνικής Πρόνοιας χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενδεικτικώς, θα πρέπει να μνημονευθούν οι αρμοδιότητες για την έκδοση πιστοποιητικών οικονομικής αδυναμίας, τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων, ένεκα απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους, τη χορήγηση κάρτας αναπηρίας, την ευθύνη της διαδικασίας καταβολής επιδομάτων σε όσους έχουν σοβαρά προβλήματα υγείας (τυφλοί, κωφάλαλοι, ανασφάλιστοι παραπληγικοί κ.α.) καθώς και την αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής. Με γνώμονα την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων, που σχετίζονται με την προστασία της υγείας προβλέπεται η μεταφορά αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης από τις Δ.Υ.Π.Ε., στους δήμους, με ιδιαίτερη έμφαση στις Μονάδες Πρωτοβάθμιας Υγείας (Μ.Π.Υ.). Η μεταφορά θα γίνει με προεδρικό διάταγμα το οποίο θα εκδοθεί το αργότερο εντός διετίας και θα περιλαμβάνει πέραν της μεταφοράς των αρμοδιοτήτων, μεταφορά αντίστοιχων υπηρεσιών και οργανικών θέσεων, ενώ θα προβλέπει, παραλλήλως, και μετάταξη του υπηρετούντος προσωπικού. Επίσης παρέχεται η δυνατότητα υλοποίησης προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής που οργανώνονται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας ή από άλλα Υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου Υπουργείου, εκτάκτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας, τα οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση, καθώς και προγραμμάτων δημόσιας υγείας που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, ανατίθεται η αρμοδιότητα οργάνωσης της διενέργειας εμβολιασμών, η τήρηση κανόνων υγιεινής των δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων και ο ορισμός ιατρών προς εξέταση επαγγελματιών και εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τη χορήγηση βιβλιαρίων υγείας.

Στον τομέα Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού οι Δήμοι καθίστανται αρμόδιοι, κυρίως, για την εκπόνηση και εκτέλεση προγραμμάτων διά βίου μάθησης στο πλαίσιο του αντίστοιχου περιφερειακού σχεδιασμού για τη στέγαση των δημόσιων σχολικών μονάδων, είτε με ανέγερση κτιρίων (πλην Περιφέρειας Ν. Αττικής), είτε με μίσθωση, για θέματα σχετικά με τη λειτουργία των σχολείων, τη μεταφορά των μαθητών, την οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων για μαθητές, την κατανομή πιστώσεων στις Σχολικές Επιτροπές

για την επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων, τον καθορισμό κοινωφελούς χρήσης σχολικών κτιρίων σε περίπτωση παύσης της λειτουργίας τους, καθώς και το διορισμό διοικήσεων ιδρυμάτων που χορηγούν υποτροφίες. Επίσης, με σχετική κοινή υπουργική απόφαση προβλέπεται η άσκηση εποπτείας των δήμων επί εθνικών αθλητικών κέντρων, ο προσδιορισμός των οποίων θα γίνει στο πλαίσιο της ανωτέρω Κ.Υ.Α. κατά αντιστοιχία προς τη χωρική αρμοδιότητα του οικείου δήμου όπου εδρεύει το αθλητικό κέντρο.

Προστίθεται αυτοτελής τομέας αγροτικής ανάπτυξης, κτηνοτροφίας και αλιείας, στο πλαίσιο επιδίωξης αποτελεσματικότερης και ουσιαστικότερης σύνδεσης των δήμων με τα προβλήματα των αγροτών της χωρικής τους αρμοδιότητας. Για το σκοπό αυτό ιδρύονται Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης και απονέμεται σειρά αρμοδιοτήτων μεταξύ των οποίων είναι η παροχή γνώμης για τον καθορισμό βιομηχανικών και Επιχειρησιακών Περιοχών (Β.Ε.Π.Ε.) και για τη μελέτη των σχετικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η μελέτη και η εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών, που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα, καθώς και η άσκηση εποπτείας επί των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β). Μεταβιβάζεται, επίσης, σειρά αρμοδιοτήτων του τομέα της Γεωργίας και της Κτηνοτροφίας, καθώς και ικανός αριθμός αρμοδιοτήτων που αφορούν την αλιεία, οι οποίες ασκούντο μέχρι σήμερα από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, με κριτήριο την τοπική διάσταση άσκησης τους. Οι περιγραφείσες αρμοδιότητες θα ενεργοποιηθούν, όπως προμνημονεύθηκε, από 1-1-2013 προς εξασφάλιση των αναγκαίων λειτουργικών δομών των αντίστοιχων υπηρεσιών.

Όπως προβλέπεται από την παράγραφο ΙΙ του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, οι Δήμοι ασκούν, σε τοπικό επίπεδο, κρατικού χαρακτήρα αρμοδιότητες, οι οποίες τους ανατέθηκαν για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, στο πλαίσιο της κείμενης σχετικής νομοθεσίας.

Οι αρμοδιότητες αυτές εμπλουτίζονται και περιλαμβάνουν εντοπισμένα θέματα αστικής κατάστασης (πρόσληψη και αλλαγή επωνύμου, εξελληνισμό του ονοματεπωνύμου Ελλήνων του εξωτερικού, ομογενών αλλοδαπών που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια και παλιννοστησάντων ομογενών, που έχουν την ελληνική ιθαγένεια), θέματα που συνάπτονται με τη χορήγηση αδειών ίδρυσης υπεραγορών λιανικού εμπορίου, άσκησης υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου, λειτουργίας εκθέσεων, και ίδρυσης και λειτουργίας λαϊκών αγορών πλην Ν. Αθηνών – Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.

Περιλαμβάνονται, ακόμη, αρμοδιότητες, οι οποίες αφορούν την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων, τη λήψη απόφασης σχετικά με τον καθορισμό των ωρών ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, καθώς και τη συγκρότηση επιτροπών για τον έλεγχο των πωλητών, παραγωγών και επαγγελματιών των λαϊκών αγορών.

Περαιτέρω, υφίσταται και σειρά άλλων αρμοδιοτήτων, οι οποίες μέχρι σήμερα ασκούντο από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, αλλά, λόγω του χαρακτήρα τους, ως τοπικών

υποθέσεων μεταβιβάζονται στους Δήμους. Ιδιαίτερη παράμετρο αυτών αποτελεί το γεγονός ότι δεν συνυφαίνονται με την άμεση άσκηση τούτων, αλλά με την απρόσκοπη οργάνωσή τους, και κατ'ακολουθία με την έναρξη άσκησής τους από 1-1-2013. .Τούτο προκειμένου να διασφαλισθεί η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό.

Οι αρμοδιότητες αυτές οριοθετούνται στο άρθρο 94 του Ν. 3852/2010, κατά τομείς και εξειδικεύονται στις παραγράφους 1 (υπ' αριθμούς 27 έως 30), 2 (υπ' αριθμούς 30 έως 40), 3 (υπ' αριθμούς Β26 έως και 34) και 5 (υπ' αριθμούς 8 έως 85).

Μεταφορά προσωπικού στους δήμους για την άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθ. 95, σε όσους δήμους λειτουργούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων με αρμοδιότητες της παραγράφου 1α, οι υπηρεσίες αυτές καταργούνται και οι αρμοδιότητες τους, από 1.1.2011, ασκούνται από τους αντίστοιχους δήμους. Η στελέχωση των οικείων υπηρεσιών των ανωτέρω δήμων γίνεται με μετάταξη των υπαλλήλων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που υπηρετούν στις καταργούμενες κατά το προηγούμενο εδάφιο υπηρεσίες. Το προσωπικό τους μετατάσσεται στον αντίστοιχο δήμο, όπου λειτουργούσε η καταργούμενη αποκεντρωμένη νομαρχιακή υπηρεσία, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας που ορίζεται στις παραγράφους 1 έως και 7 του άρθρου 257 του νόμου.

Οι σχετικές διατάξεις του Καλλικράτη περί μετατάξεων του προσωπικού δίνουν την δυνατότητα

α) της εθελοντικής μετάταξης, : μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου (παρ.1): ήδη με εθελοντική μετάταξη το προσωπικό που έχει μεταταχθεί από την ΝΑ στους ΑΤΑ. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύει από 1.1.2011.

β) της αυτοδικαίως εκ του νόμου μετάταξης σε περίπτωση μεταφοράς συνόλου αρμοδιοτήτων ενός τομέα (παρ.2α): Εάν δεν καταστεί δυνατή η μετάταξη του αναγκαίου προσωπικού για την άσκηση των απονεμομένων αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο και εφόσον συντρέχει απονομή αρμοδιοτήτων για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα, οι υπάλληλοι οι οποίοι κατέχουν οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις στην αρμόδια, κατ' αντιστοιχία, υπηρεσιακή μονάδα και σε περίπτωση ανυπαρξίας κατανομής οργανικών θέσεων, ανά υπηρεσιακή μονάδα, όσοι υπάλληλοι υπηρετούσαν την 1.1.2010 στις ανωτέρω υπηρεσιακές μονάδες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, σε συναφείς κλάδους και ειδικότητες, μετατάσσονται, αυτοδικαίως, στον αντίστοιχο δήμο της έδρας του νομού. Η ανωτέρω μετάταξη συντελείται με διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύει από 1.1.2011. Η διαδικασία αυτή είναι σε εξέλιξη και προετοιμάζεται και έκδοση των αντίστοιχων πράξεων των οικείων Γ. Γραμματέων και δημοσίευση τους στο ΦΕΚ.

γ) της μετάταξης μετά από αίτημα του οικείου δήμου σε περίπτωση μεταφοράς μεμονωμένων αρμοδιοτήτων (παρ.1β): Σε περίπτωση μεταβίβασης μεμονωμένων αρμοδιοτήτων, υποβάλλεται αίτημα από το δήμο της έδρας του νομού προς το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της περιφέρειας για τη μετάταξη συγκεκριμένου αριθμού προσωπικού το οποίο κατείχε οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις στις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες της προηγούμενης παραγράφου και ανήκε σε συναφείς κλάδους και ειδικότητες. Το αίτημα υποβάλλεται, κατόπιν απόφασης του οικείου δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την ανάληψη καθηκόντων των νέων δημοτικών αρχών.

Άσκηση αρμοδιοτήτων – διοικητική υποστήριξη

Η άσκηση των αρμοδιοτήτων θα γίνεται από το ΟΤΑ στον οποίο λειτουργούσε η υπηρεσία. Το προσωπικό τους μετατάσσεται στον αντίστοιχο δήμο, όπου λειτουργούσε η καταργούμενη αποκεντρωμένη νομαρχιακή υπηρεσία, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας που ορίζεται στις παραγράφους 1 έως και 7 του άρθρου 257 του νόμου.

Σε περίπτωση κατά την οποία σε δήμους δεν υφίστανται υπηρεσιακές μονάδες, με επάρκεια υλικοτεχνικής υποδομής και προσωπικού, προς άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που έχουν απονεμηθεί σ' αυτούς, περιλαμβανομένων και των τεχνικών υπηρεσιών, οι σχετικές αρμοδιότητες, σε επίπεδο παροχής πλήρους διοικητικής υποστήριξης, δια των αντίστοιχων υπηρεσιών του, ασκούνται, υποχρεωτικώς, από τον δήμο της έδρας του νομού ή από τυχόν υφιστάμενο εγγύτερο δήμο εντός των ορίων του ίδιου νομού.

Η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στη διασφάλιση των αναγκαίων οργανωτικών και λειτουργικών υποδομών των διοικητικών μονάδων, ώστε να καταστεί εφικτή η άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που απονέμονται στους Δήμους, στο πλαίσιο και της χρονικής κλιμάκωσής τους (ικανός αριθμός από 1-1-2011 και σειρά τομεακών αρμοδιοτήτων από 1-1-2013), με πρωταρχικό, πάντοτε, στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Η ρύθμιση αυτή θα πρέπει να συνεκτιμηθεί και με την προσπάθεια στελέχωσης των Δήμων με έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο θα προέρχεται, τόσο από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, όσο και από την Κρατική Περιφέρεια, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις των άρθρων 257 και 258.

ειδικότερα

Οι αρμοδιότητες που μεταβιβάστηκαν στους δήμους κατά το άρθρο 94 του Ν. 3852/2010 και ασκούνται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 95 του ίδιου νόμου, από την 1η Ιανουαρίου 2011 από αυτούς, θα ασκούνται από τους δήμους της έδρας του νομού και για λογαριασμό των δήμων του ίδιου νομού που δεν διαθέτουν επάρκεια υλικοτεχνικής υποδομής και προσωπικού σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 95. Οι δήμοι της έδρας του νομού είναι επίσης, σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, αρμόδιοι για την έκδοση οικοδομικών αδειών για τους υπόλοιπους δήμους του ίδιου νομού, εκτός από τις δημοτικές ενότητες που ταυτίζονται με τα όρια καταργηθέντων από το ν. 3852/2010 δήμων, στους

οποίους είχε απονεμηθεί η οικεία αρμοδιότητα με σχετικό προεδρικό διάταγμα που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 61 του ν. 947/1979 (ΦΕΚ 69 Α). Ως προς αυτές τις δημοτικές ενότητες η εν λόγω οικεία αρμοδιότητα ασκείται από τον οικείο δήμο.

Οι αρμοδιότητες της προηγούμενης παραγράφου που ασκούνταν από αποκεντρωμένες υπηρεσίες των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, θα ασκούνται από τις υπηρεσίες του αντίστοιχου νέου δήμου που συγκροτήθηκε από το ν. 3852/2010 και περιλαμβάνει την έδρα αυτών των υπηρεσιών, εντός της εδαφικής περιφέρειας που αυτές είχαν και στις δημοτικές ενότητες που περιλαμβάνονται σε αυτήν.

Ο κάθε, τεχνικός, μηχανολογικός και άλλος εξοπλισμός που ανήκε στην καταργηθείσα Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και χρησιμοποιούνταν από τις νομαρχιακές υπηρεσίες των προηγούμενων παραγράφων μεταφέρεται αντιστοίχως στους δήμους που ασκούν τις αρμοδιότητές τους. Για την παράδοση και παραλαβή του εν λόγω εξοπλισμού συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο από μικτή επιτροπή υπαλλήλων της οικείας Περιφέρειας και του οικείου Δήμου η οποία συγκροτείται, εντός μηνός από την ανάληψη των καθηκόντων τους, με κοινή απόφαση Περιφερειάρχη και Δημάρχου, οι οποίοι και στη συνέχεια μεριμνούν για τις αντίστοιχες εγγραφές και διαγραφές στα τηρούμενα κτηματολόγια. Οι οικείοι δήμοι διαδέχονται τις αντίστοιχες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις ως προς τις εμπράγματα και ενοχικές σχέσεις που αφορούσαν αποκλειστικά τις συγκεκριμένες υπηρεσίες και αναλαμβάνουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από αυτές, ενώ συνεχίζουν ως διάδικοι και τις τυχόν εκκρεμείς δίκες.

Η άσκηση των αρμοδιοτήτων των προηγούμενων παραγράφων, από το Δήμο της έδρας του νομού, σε επίπεδο πλήρους διοικητικής υποστήριξης των λοιπών Δήμων δεν μπορεί να υπερβεί τη διετία, ήτοι μέχρι 31.12.2012, από την εγκατάσταση των νέων αιρετών οργάνων. Εντός του ανωτέρω διαστήματος, οι Δήμοι του νομού είναι υποχρεωμένοι να οργανώσουν αντίστοιχες υπηρεσίες.

Αρμοδιότητες Περιφερειών

Με την επιχειρούμενη ανασυγκρότηση του δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης σε λιγότερες και ισχυρότερες μονάδες, ενόψει της αναθεωρημένης διάταξης 102 παρ. 1 του Συντάγματος, που ορίζει, ότι μπορεί να ανατίθεται στους Ο.Τ.Α. η άσκηση αρμοδιοτήτων, οι οποίες συνιστούν αποστολή του Κράτους, και εντεύθεν τη δημιουργία ενός σύγχρονου συστήματος διακυβέρνησης, τη συγκρότηση συστήματος εσωτερικής αποκέντρωσης, τη δημοσιονομική χειραφέτηση και την υιοθέτηση σύγχρονων και ποιοτικών μεθόδων διοικητικής δράσης, η Περιφέρεια, ως δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης, μπορεί να αναλάβει και να εκπληρώσει, ανεμπόδιστα, την ιδιαίτερη αποστολή της.

Με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις, οι Περιφέρειες αναλαμβάνουν :

ι. Τις υπηρεσίες και αρμοδιότητες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που καταργούνται, εκτός από εκείνες οι οποίες μεταφέρονται στους Δήμους.

ii. Σημαντικές αρμοδιότητες, που ασκούνται, σήμερα, από την Κρατική Περιφέρεια, με εξαίρεση όσες πρέπει να παραμείνουν στα αποκεντρωμένα όργανα του κράτους, χάριν της ενότητας της κρατικής πολιτικής, σε ολόκληρη την επικράτεια, όπως τα θέματα χωροταξίας – πολεοδομίας, δασικής και μεταναστευτικής πολιτικής. Η Περιφέρεια γίνεται ο βασικός πυλώνας του αναπτυξιακού προγραμματισμού, ενώ κομβικός καθίσταται ο ρόλος της, ως προς τα έργα και τις υποδομές. Βασική προϋπόθεση είναι η επαρκής στελέχωσή της, αλλά και η αξιοποίηση της πείρας και της τεχνογνωσίας που έχουν αποκτήσει μέχρι σήμερα οι αντίστοιχες υπηρεσίες των κρατικών Περιφερειών, ορισμένες από τις οποίες μεταφέρονται, μαζί με το προσωπικό τους και τους πόρους τους, στις νέες Περιφέρειες.

Προς διασφάλιση της συστηματικής παράθεσης των αρμοδιοτήτων τις οποίες θα ασκεί η Περιφέρεια επιχειρήθηκε η ένταξη τούτων, κατά συναφείς τομείς.

Οι τομείς αυτοί επικεντρώνονται στους εξής άξονες :

- Προγραμματισμού – Ανάπτυξης.
- Γεωργίας – Κτηνοτροφίας.
- Φυσικών Πόρων – Ενέργειας – Βιομηχανίας.
- Απασχόλησης – Εμπορίου – Τουρισμού.
- Μεταφορών – Επικοινωνιών.
- Έργων – Χωροταξίας – Περιβάλλοντος.
- Υγείας
- Παιδείας - Πολιτισμού - Αθλητισμού.
- Πολιτικής Προστασίας και Διοικητικής Μέριμνας.

Στο πλαίσιο άρθρωσης των ανωτέρω τομέων προκρίθηκε η μεθοδολογία της εξειδικευμένης παράθεσης των ασκούμενων αρμοδιοτήτων, αντί της γενικόλογης θεματικής αναφοράς, σε ενδεικτικό επίπεδο υπό την έννοια ότι δια του τρόπου αυτού δημιουργείται και τεκμήριο άσκησης κάθε υπερτοπικού χαρακτήρα αρμοδιότητας από την Περιφέρεια, εφόσον δεν έχει ανατεθεί, δια τυπικού ή ουσιαστικού νόμου στην αποκεντρωμένη Κρατική Διοίκηση.

Εξάλλου ο ειδικός προσδιορισμός τους όχι μόνο δημιουργεί ασφάλεια δικαίου, αλλά, κυρίως, αποτρέπει την αλληλοεπικάλυψη και τη σύγχυση, κατά την άσκησή τους, ενώ, παραλλήλως, παρέχει δυνατότητα σαφούς ενημέρωσης του πολίτη, αναφορικά με το αρμόδιο όργανο στο οποίο πρέπει να αποτανθεί για την αντιμετώπιση του αιτήματός του και για την επίλυση οιοδήποτε προβλήματός του.

Με τον τομέα του αναπτυξιακού προγραμματισμού επιδιώκεται η καταπολέμηση του σημερινού πολυδιασπασμένου διοικητικού πλαισίου, που αποτελεί τροχοπέδη στη αναπτυξιακή πορεία της χώρας, μέσω του νέου θεσμικού ρόλου που αναλαμβάνει η Περιφέρεια. Στοχεύει στην προώθηση των εθνικών στρατηγικών στόχων, παρακολουθεί και επισημαίνει στους αρμόδιους φορείς γενικότερα και ειδικότερα ζητήματα, που αναφέρονται στην λήψη των αναγκαίων μέτρων προς βελτίωση του επιπέδου ζωής των πολιτών. Αποβλέπει στην ενθάρρυνση των αναπτυξιακών πρωτοβουλιών, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, στην αποτελεσματικότερη διαχείριση, στον έλεγχο και στην εφαρμογή

των αναπτυξιακών παρεμβάσεων, για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, όπως αυτή οριοθετείται για τα περιφερειακά όργανα σύμφωνα με το ν. 3614/2007, όπως ισχύει, μέσω της ορθολογικότερης διαχείρισης των δημόσιων πόρων, στην αξιοποίηση των τοπικών και περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, καθώς και στην ικανοποίηση και διευθέτηση τοπικών αναγκών. Η Περιφέρεια είναι αρμόδια για την εκπόνηση γενικών και ειδικών αναπτυξιακών μελετών, που αφορούν τη συγκέντρωση, επεξεργασία και τεκμηρίωση γεωγραφικών, δημογραφικών, οικονομικών, κοινωνικών και άλλων στοιχείων που την αφορούν. Επίσης, είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και την αποτίμηση του σχεδιασμού και της υλοποίησης όλων των σχετικών οικονομικών και θεσμικών παρεμβάσεων.

Ακόμη, είναι αρμόδια για την τελική διαμόρφωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, μεριμνά για την έγκρισή του και παρακολουθεί την εκτέλεσή του. Παρακολουθεί, ακόμη, τις διαδικασίες ένταξης των πράξεων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος, είναι αρμόδια προς εισήγηση στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για τη χρηματοδότηση των έργων που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, καθώς και των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Η Περιφέρεια διατυπώνει προτάσεις προς τους κεντρικούς φορείς του δημοσίου τομέα για έργα και μέτρα πολιτικής εθνικής σημασίας, που την αφορούν, αλλά εντάσσονται στο μεσοχρόνιο εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα. Συντονίζει, επίσης, τους φορείς εκτέλεσης και παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής του αναπτυξιακού προγράμματος της Περιφέρειας. Γνωμοδοτεί για κάθε θέμα τοπικού ή ευρύτερου ενδιαφέροντος για το οποίο ζητείται η γνώμη της.

Συνιστά Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές οι οποίες γνωμοδοτούν για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων, κατ' εφαρμογή του ισχύοντος αναπτυξιακού νόμου, αξιολογεί και προωθεί επενδυτικές προτάσεις από ιδιωτικές επιχειρήσεις, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συγκροτεί περιφερειακά όργανα ελέγχου των επενδύσεων για την πιστοποίηση των δαπανών και την υλοποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων, προέρχεται στην καταβολή της επιχορήγησης της επένδυσης και πιστοποιεί την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας. Καταγράφει, επίσης, τις νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται από την υλοποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων.

Εξάλλου, με το σχέδιο νόμου επανεξετάζεται σε νέα βάση και επανακαθορίζεται το όλο πλαίσιο δράσης και λειτουργίας των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης της χώρας, τα οποία, πλέον λειτουργούν υποστηρικτικά για την Περιφέρεια.

Ως προς τον πρωτογενή τομέα της ανάπτυξης (γεωργία και κτηνοτροφία), οι Περιφέρειες καθίστανται ο βασικός πυλώνας του ετήσιου και πολυετούς αναπτυξιακού σχεδιασμού. Σε αυτήν μεταβιβάζονται ένα μεγάλο μέρος των αρμοδιοτήτων, που ασκούσαν προηγουμένως, τόσο οι κρατικές Περιφέρειες, όσο και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Μεταξύ άλλων, οι Περιφέρειες καθίστανται αρμόδιες για την εκπόνηση, υλοποίηση και αξιολόγηση σχεδίων προγραμμάτων και μέτρων ανάπτυξης, το σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την υλοποίηση των έργων υποδομής, την ένταξη των επενδυτικών

σχεδίων σε προγράμματα γεωργίας και κτηνοτροφίας, την προστασία και ανάπτυξη της φυτικής και ζωικής παραγωγής, καθώς και την καλύτερη οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Σημαντική, επίσης, είναι και η απονομή της αρμοδιότητας εποπτείας επί των Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Γ.Ο.Ε.Β.), καθώς και η άσκηση εποπτείας επί του Αρδευτικού Οργανισμού Στυμφαλίας και του Οργανισμού Κωπαΐδας.

Επίσης, ασκούν αποφασιστικού χαρακτήρα αρμοδιότητες στη διοίκηση, στη διαχείριση και εκμετάλλευση ιχθυοτρόφων εν γένει υδάτων.

Ως προς τον τομέα των φυσικών πόρων, ενέργειας και βιομηχανίας ιδιαίτερη έμφαση έχει αποδοθεί στη διαχείριση των υδατικών πόρων, καθώς και στην προστασία των υδάτων. Οι σχετικές αρμοδιότητες απονέμονται στην Περιφέρεια, υπό το πρίσμα της αναπτυξιακής τους διάστασης.

Περαιτέρω, ο υποτομέας ορυκτού πλούτου περιλαμβάνει, κυρίως, τον καθορισμό και αποχαρακτηρισμό λατομικών περιοχών, τη χορήγηση αδειών μεταλλευτικών ερευνών, τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης σε ιδιόκτητα λατομεία αδρανών υλικών, αργίλων, και σχιστολιθικών πλακών, τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ηλεκτρολογικού και μηχανολογικού εξοπλισμού λατομείων αδρανών υλικών και συναφείς ρυθμίσεις, που σχετίζονται με την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου.

Ο υποτομέας ενέργειας καταλαμβάνει σειρά αρμοδιοτήτων, οι οποίες συμπλέκονται, κυρίως, με την αξιοποίηση των ήπιων μορφών ενέργειας (ηλιακή, αιολική, γεωθερμία), τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης, για ίδια χρήση, ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης χώρων, τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης ή επέκτασης σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, καθώς και λοιπές επί μέρους αρμοδιότητες οι οποίες εντάσσονται στον ίδιο υποτομέα.

Εξάλλου, ο υποτομέας της Βιομηχανίας περιλαμβάνει αρμοδιότητες της Κρατικής Διοίκησης, οι οποίες είχαν αποκεντρωθεί, προς άσκηση, στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, κυρίως, με το π.δ/μα 78/2006.

Μνημονεύονται, ενδεικτικώς, η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας βιομηχανιών, που οριοθετούνται από τις διατάξεις του ν. 3325/2005, η επιβολή κυρώσεων σε όσους ιδρύουν, επεκτείνουν, εκσυγχρονίζουν και λειτουργούν βιομηχανίες και βιοτεχνίες, κατά παράβαση της σχετικής νομοθεσίας, η χορήγηση μηχανολογικών αδειών εγκατάστασης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού σε βιομηχανικές, βιοτεχνικές εγκαταστάσεις και επαγγελματικά εργαστήρια, η χορήγηση αδειών εργοστασίων κατασκευής ατμολεβήτων, η έγκριση ατελούς εισαγωγής μηχανημάτων και εξαρτημάτων για επαρχιακές βιομηχανίες και βιοτεχνίες, η χορήγηση σειράς τεχνικών επαγγελματικών αδειών, κατά τις ειδικότερες ρυθμίσεις των άρθρων 1 και 4 του π.δ/τος 78/2006, η εκτίμηση της αξίας μηχανημάτων για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας τους, καθώς και η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις.

Για το τομέα Απασχόλησης Εμπορίου Τουρισμού οι Περιφέρειες συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος των αρμοδιοτήτων που αποκεντρώνονται στον τομέα της απασχόλησης, όπως αυτές που αφορούν την υλοποίηση προγραμμάτων προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης ανέργων, την έγκριση ή απόρριψη ομαδικών απολύσεων εργαζομένων, την επιβολή ποινής σε εργοδότες, την κύρωση εσωτερικών κανονισμών εργασίας επιχειρήσεων κατά τις διατάξεις του ν.δ. 3789/1957, καθώς και θέματα, που άπτονται της εφαρμογής των κανονισμών αυτών, τη συγκρότηση συμβουλίων και επιτροπών αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και την κατ' εξαίρεση λειτουργία επιχειρήσεων εκμεταλλεύσεων και παροχής εργασίας κατά την Κυριακή.

Στον τομέα του εμπορίου οι Περιφέρειες ασκούν αρμοδιότητες, που αφορούν εποπτεία και τον έλεγχο ανωνύμων εταιρειών, την εποπτεία του εμπορίου, τη χορήγηση αδειών άσκησης εμπορικών επαγγελματιών και οργάνωσης εκθέσεων, καθώς και τη διενέργεια ελέγχων και την επιβολή κυρώσεων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων περί προστασίας του καταναλωτή.

Ως προς τον Τουρισμό, η Περιφέρεια συνεργάζεται με τον Ε.Ο.Τ. και τους Δήμους για το σχεδιασμό, καθώς και για την τουριστική προβολή και ανάπτυξη της Περιφέρειας.

Στον τομέα των Μεταφορών – Επικοινωνιών συντελείται η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων, που συμπλέκονται με σειρά αδειών, στον τομέα των μεταφορών και ειδικότερα με τη διενέργεια περιοδικών τεχνικών ελέγχων μηχανοκινήτων οχημάτων από τα Δημόσια Κ.Τ.Ε.Ο. κάθε νομού, τον καθορισμό του αριθμού νέων επιβατηγών δημόσιας χρήσεως για την αντιμετώπιση των μεταφορικών αναγκών κάθε νομού, την τήρηση μητρώου αδειών Ε.Δ.Χ., την έκδοση και την ανάκληση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων και υγραερίων και τη χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα επιβατών και εμπορευμάτων.

Εξάλλου, για τον τομέα επικοινωνιών παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοσταθμών CB, καθώς και της άσκησης συναφών αρμοδιοτήτων, όπως η χορήγηση αδειών κατασκευής, εγκατάστασης και λειτουργίας ερασιτεχνικών και πειραματικών σταθμών ασυρμάτου, η επιβολή διοικητικών κυρώσεων στους παραβάτες των κανονισμών λειτουργίας ερασιτεχνικών και πειραματικών σταθμών ασυρμάτου, ειδικών ραδιοδικτύων και ραδιοσταθμών CB, καθώς και των σχετικών τηλεπικοινωνιακών συστημάτων.

Ο Τομέας Έργων – Χωροταξίας – Περιβάλλοντος περιλαμβάνει σημαντικές αρμοδιότητες οι οποίες ασκούνταν από την Κρατική Περιφέρεια και εκχωρούνται, πλέον, στην Περιφέρεια, με γνώμονα το γεγονός, ότι μετέχουν σε αποφασιστικό βαθμό στην αναπτυξιακή πολιτική της.

Ειδικότερα στον υποτομέα των έργων απονέμονται αρμοδιότητες που αφορούν την κατασκευή, συντήρηση και ανακαίνιση οδών, που οι αντίστοιχες αρμοδιότητες ανήκουν στην Κρατική Περιφέρεια και στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Η αρμοδιότητα αυτή συμπεριλαμβάνει και τις αντίστοιχες μελέτες.

Περαιτέρω, απονέμεται ο σχεδιασμός, η μελέτη, η κατασκευή και συντήρηση συγκοινωνιακών, αντιπλημμυρικών κτιριακών, ή ηλεκτρομηχανολογικών και λιμενικών έργων, η εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών, η αντιμετώπιση θεμάτων οδικής κυκλοφορίας, η διαχείριση ειδικών έργων περιφερειακού επιπέδου που έχουν εκτελεσθεί από τις Ε.Υ.Δ.Ε., η κατάρτιση προσχεδίων προγραμμάτων εκτέλεσης έργων, καθώς και λοιπές συναφείς αρμοδιότητες.

Στον υποτομέα χωροταξίας και περιβάλλοντος ελήφθη πρόνοια, ώστε οι σχετικές αρμοδιότητες να συμπορεύονται με τα αντίστοιχα νομολογικά πορίσματα του Συμβουλίου Επικρατείας, ώστε να μην αντιμετωπιστεί πρόβλημα αμφισβήτησης της συνταγματικής συμβατότητάς τους, ενόψει της ασκήσεώς τους από όργανα τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού.

Ενδεικτικώς, μνημονεύεται η παροχή γνώμης του Περιφερειακού Συμβουλίου για τη χωροθέτηση Β.Ι.Ο.Π.Α., καθώς και ικανός αριθμός γνωμοδοτήσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου, κατά τη διαδικασία κατάρτισης των Περιφερειακών χωροταξικών σχεδίων, η παρακολούθηση εφαρμογής γενικών πολεοδομικών σχεδίων Σ.Χ.Ο.Ο., Α.Π. και Ζ.Ο.Ε., η χορήγηση άδειας για την εναπόθεση ή αποθήκευση αποβλήτων, που περιέχουν αμίαντο, καθώς και η παροχή γνώμης για την οριοθέτηση εκτάσεων ως ΠΟΑΠΔ.

Σημαντική αρμοδιότητα, είναι η κατάρτιση και έγκριση του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, στο πλαίσιο του αντίστοιχου Εθνικού Σχεδιασμού, ο οποίος αποσκοπεί, κυρίως, στη μελέτη και τον καθορισμό των μεθόδων διαχείρισης, και στη χωροθέτηση των σχετικών εγκαταστάσεων. Κατά το σχεδιασμό θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι κοινωνικές, οικονομικές, τεχνικές, περιβαλλοντικές και ειδικές συνθήκες κάθε περιοχής.

Κυρίαρχες αρμοδιότητες οι οποίες συνάπτονται με τον Τομέα Υγείας και Πρόνοιας και οι οποίες ασκούνται, πλέον, από τις Περιφέρειες, είναι, ενδεικτικά, οι ακόλουθες :

Η άσκηση αρμοδιοτήτων οι οποίες μέχρι σήμερα ασκούνται από τις Δημόσιες Υγειονομικές Περιφέρειες (Δ.Υ.ΠΕ.), καθώς και από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατά μεταβίβαση από αυτές.

Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών κλινικών, η αναθεώρηση και ανάκληση τούτων, η έγκριση μεταβίβασής τους καθώς και η εποπτεία και ο έλεγχος, παράλληλα με τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας από αυτές. Ακόμη, παρέχονται αρμοδιότητες για χορήγηση αδειών κατηγοριών ιατρείων και διαγνωστικών κέντρων.

Η έκδοση άδειας εισαγωγής εγκατάστασης και λειτουργίας μηχανημάτων παραγωγής ιοντιζουσών ακτινοβολιών για ιατρικούς σκοπούς, γενικά, όπως και εγκατάστασης και λειτουργίας εργαστηρίων ραδιοϊσοτόπων για ιατρικές εφαρμογές.

Η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς και οδοντίατρους, κατά τις προβλέψεις του π.δ/τος 470/1983 (Φ.Ε.Κ. 179, Α).

Η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς και οδοντίατρους, οι οποίοι αναγράφουν ναρκωτικά σε απλές συνταγές και όχι στις ειδικές για το σκοπό αυτό, καθώς και στους φαρμακοποιούς, που πωλούν ναρκωτικά με απλές και όχι με ειδικές συνταγές.

Η υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγείας, κατά τις ρυθμίσεις του άρθρου 13 του ν. 3172/2003 (Φ.Ε.Κ. 197, Α).

Στον τομέα Παιδείας - Πολιτισμού - Αθλητισμού, οι Περιφέρειες καθίστανται αρμόδιες για τη λειτουργική υποστήριξη δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης, περιλαμβανομένης της θεματικής εξειδίκευσης του αντικειμένου τους, την κατάρτιση προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης, την οργάνωση και οικονομική υποστήριξη σειράς πολιτιστικών εκδηλώσεων, την υλοποίηση αθλητικών προγραμμάτων διαπεριφερειακού χαρακτήρα. Επίσης, με σχετική Κοινή Υπουργική Απόφαση προβλέπεται η άσκηση εποπτείας των περιφερειών επί εθνικών αθλητικών κέντρων, ο προσδιορισμός των οποίων θα γίνει στο πλαίσιο της ανωτέρω Κ.Υ.Α. κατά αντιστοιχία προς τη χωρική αρμοδιότητα της οικείας περιφέρειας όπου εδρεύουν τα αθλητικά κέντρα.

Η πολιτική προστασία αρθρώνεται με γνώμονα το σχετικό σχεδιασμό, την εφαρμογή του και τη λήψη σχετικών μέτρων, στο πλαίσιο των αντίστοιχων προβλέψεων και ρυθμίσεων, που αφορούσαν τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, όπως είναι καταστρωμένες στο σχετικό θεσμικό νόμο (ν. 3013/2002).

Σε κάθε περιφέρεια συγκροτείται Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας και Φύλων, στην οποία προεδρεύει ο Περιφερειάρχης και μετέχουν εκπρόσωποι του περιφερειακού συμβουλίου, των δήμων της περιφέρειας, των γυναικείων οργανώσεων και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων. Αντικείμενο της Επιτροπής είναι η υποβολή προτάσεων προς τα όργανα της περιφέρειας για τη λήψη ουσιαστικών μέτρων προς προώθηση της ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Επισημαίνεται, ότι οι Περιφέρειες μέχρι 31-12-2012 θα εξακολουθήσουν ν' ασκούν τις αρμοδιότητες των παραγράφων 1 (υπ' αριθμ. 27-30), 2 (30-40), 3 (Β26-34), 5 (8-84) του άρθρου 94, του Ν. 3852 έως ότου αυτές περιέλθουν στους Δήμους, στο πλαίσιο αυτοδύναμης άσκησής τους από τους οργανισμούς αυτοδιοίκησης πρώτης βαθμίδας.

Δράσεις της Ε.Ε.Τ.Α.Α. στο πλαίσιο της εφαρμογής του «προγράμματος Καλλικράτης»

ΕΡΓΟ: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΟΤΑ Α' ΚΑΙ Β' ΒΑΘΜΟΥ (ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ)

Το έργο εντάσσεται στο ολοκληρωμένο πρόγραμμα υποστήριξης και παρακολούθησης της υλοποίησης του προγράμματος «Καλλικράτης» το οποίο υλοποιεί η ΕΕΤΑΑ και αποσκοπεί:

α) στην ομαλή μεταφορά δομών, υπηρεσιών και προσωπικού στους νέους Δήμους και στις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις

β) στην αναλυτική κοστολόγηση των αρμοδιοτήτων που πρόκειται να μεταφερθούν στους νέους ΟΤΑ, και

γ) στην προετοιμασία της λειτουργικής ενσωμάτωσης των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων.

Το έργο αποτελείται από 4 υποέργα :

- Καταγραφή στοιχείων των υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, κοστολόγηση και μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταβιβαζόμενων στους Δήμους
- Εκπόνηση οδηγού για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται από τις Ν.Α. στους ηπειρωτικούς και νησιωτικούς Δήμους του προγράμματος Καλλικράτης
- Παρακολούθηση και υποστήριξη της μεταφοράς των αρμοδιοτήτων στους νέους Δήμους
- Καταγραφή και κοστολόγηση αρμοδιοτήτων στους νέους ΟΤΑ β' βαθμού

Υποέργο1: Καταγραφή στοιχείων των υπηρεσιών των ΝΑ Κοστολόγηση και μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταβιβαζόμενων σε Δήμους

Το Υποέργο αυτό υλοποιείται ήδη από την ΕΕΤΑΑ και το σημαντικότερο τμήμα του (αυτή καθεαυτή η καταγραφή) έχει σχεδόν ολοκληρωθεί. Σκοπός του είναι ο προσδιορισμός των προϋποθέσεων και των διαδικασιών για την ομαλή μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις στους Δήμους.

Αντικείμενο του Υποέργου είναι :

Η καταγραφή στοιχείων των υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων οι οποίες ασκούν αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στους νέους Δήμους.

Η κοστολόγηση των αρμοδιοτήτων που πρόκειται να μεταφερθούν στους νέους Δήμους

Η εκπόνηση σχεδίου μεταφοράς αρμοδιοτήτων στους νέους Δήμους

Στα πλαίσια του Υποέργου, οι αρμοδιότητες οι οποίες μεταβιβάζονται στους Δήμους, όπως αυτές αναφέρονται στο Άρθρο 94 του Ν. 3852/2010, ομαδοποιήθηκαν σε λειτουργικούς τομείς (πολεοδομία, κοινωνική προστασία, αγροτική ανάπτυξη, κ.λπ) και συντάχθηκαν ειδικά έντυπα καταγραφής, δομημένα ανά λειτουργικό τομέα αρμοδιότητας και σε δύο διακριτά τμήματα:

α) τομείς αρμοδιοτήτων που θα ασκηθούν από τους νέους δήμους από την 1.1.2011.

β) τομείς αρμοδιοτήτων που θα ασκηθούν από τους νέους δήμους από την 1.1.2013.

Τα στοιχεία που αναγράφονται στα ειδικά έντυπα καταγραφής και αναζητούνται ανά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση αφορούν:

Στις υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Διευθύνσεις /τμήματα /γραφεία) που ασκούν αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στους Δήμους.

Στο προσωπικό (ειδικότητες και χρόνος απασχόλησης) που απαιτείται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών (με έτος αναφοράς το 2009).

Στην ηλεκτρονική υποδομή (λογισμικό και αρχεία) που χρησιμοποιείται για την άσκηση αυτών των αρμοδιοτήτων.

Στο κόστος άσκησης αυτών των αρμοδιοτήτων (με έτος αναφοράς το 2009).

Πραγματοποιήθηκε πιλοτική εφαρμογή των εντύπων καταγραφής και μετά τις αναγκαίες διορθώσεις και βελτιώσεις έγινε η οριστικοποίησή τους.

Η σύνταξη των εντύπων και η πιλοτική εφαρμογή τους πραγματοποιήθηκαν από ομάδα στελεχών της Ε.Ε.Τ.Α.Α. με εμπειρία σε θέματα λειτουργίας της Τ.Α.

Η συμπλήρωση των εντύπων καταγραφής έγινε με τη συνεργασία των στελεχών της Ε.Ε.Τ.Α.Α, των συμβούλων ανάπτυξης των ΤΕΔΚ και υπαλλήλων / στελεχών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Τα έντυπα δόθηκαν στους υπευθύνους των υπηρεσιών των Ν.Α. αρμοδιότητες των οποίων μεταφέρονται στους Δήμους, καθώς και των οικονομικών υπηρεσιών, οι οποίοι τα συμπλήρωσαν με την καθοδήγηση και τη συνεργασία των συμβούλων ανάπτυξης των ΤΕΔΚ και των στελεχών της Ε.Ε.Τ.Α.Α.

Ομάδα στελεχών της Ε.Ε.Τ.Α.Α έλεγξε τα έντυπα ως προς την ορθότητα και την πληρότητα συμπλήρωσής τους και μετά τις αναγκαίες διευκρινίσεις και διορθώσεις, έγινε εισαγωγή των στοιχείων σε βάση δεδομένων που αναπτύχθηκε για αυτό το σκοπό.

Θα ακολουθήσει στη συνέχεια η επεξεργασία των στοιχείων από στελέχη της Ε.Ε.Τ.Α.Α. με εμπειρία σε επεξεργασία πληροφοριακών στοιχείων. Με βάση τα παραπάνω, θα συνταχθούν οι εκθέσεις αποτελεσμάτων από ομάδα έργου της Ε.Ε.Τ.Α.Α., σε συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες οι οποίοι επελέγησαν από το Μητρώο Συνεργατών της ΕΕΤΑΑ

Για τις αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στους Δήμους από 1.1.2013, θα επαναληφθεί η διαδικασία συμπλήρωσης των εντύπων καταγραφής στις 10 νέες Περιφέρειες. Η μεθοδολογία καταγραφής θα είναι ίδια με την α' φάση καταγραφής (εκπόνηση εντύπων, συμπλήρωση και εισαγωγή των στοιχείων σε βάση δεδομένων, επεξεργασία και τέλος εκπόνηση εκθέσεων αποτελεσμάτων β' φάσης καταγραφής). Η όλη διαδικασία θα πραγματοποιηθεί από ομάδα εργασίας της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Ειδικότερα, για τη συμπλήρωση απαιτείται η συνεργασία με στελέχη των υπηρεσιών των Περιφερειών.

Για την κοστολόγηση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων, βρίσκεται στη φάση ανάπτυξης πρότυπο σύστημα κοστολόγησης, το οποίο θα περιλαμβάνει τον υπολογισμό του λειτουργικού τους κόστους με έτος αναφοράς το 2009 και τον προσδιορισμό του συνολικού απαιτούμενου κόστους των αρμοδιοτήτων κατά την πρώτη άσκηση τους.

Η κοστολόγηση των αρμοδιοτήτων θα πραγματοποιηθεί σε 2 φάσεις, αντίστοιχες με την καταγραφή. Σε πρώτη φάση θα γίνει για τις αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται από 1.1.2011 και σε δεύτερη φάση για αυτές που μεταβιβάζονται από 1.1.2013, (λαμβάνοντας υπόψη και τα στοιχεία της 2ης καταγραφής που, όπως προαναφέρθηκε, θα αφορά στην επικαιροποίηση των στοιχείων)

Το τελευταίο στάδιο του υποέργου αυτού, αποτελεί η εκπόνηση Σχεδίων Μεταφοράς Αρμοδιοτήτων στους νέους Δήμους, προκειμένου αυτοί να μπορέσουν να ασκήσουν άμεσα τις αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται από 1/1/2011. Τα σχέδια μεταφοράς θα περιλαμβάνουν τα δεδομένα ανά νομό (υποδομή και προσωπικό) και θα καταλήγουν σε προτάσεις για τον τρόπο μεταφοράς και άσκησης των νέων αρμοδιοτήτων.

ΥΠΟΕΡΓΟ 2 : Εκπόνηση οδηγού για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται από τις Ν.Α. στους ηπειρωτικούς και νησιωτικούς Δήμους του προγράμματος Καλλικράτης

Η εκπόνηση του οδηγού αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για :

- Την παρακολούθηση και υποστήριξη της μεταφοράς των αρμοδιοτήτων
- Την οργάνωση των αναγκαίων υπηρεσιών στους νέους Δήμους για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται
- Τη στελέχωση των υπηρεσιών που θα ασκούν τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες με το αναγκαίο και κατάλληλο προσωπικό (ποσότητα και ποιότητα στελέχωσης)
- Την εξοικείωση και υποστήριξη του προσωπικού των Δήμων στην εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται
- Την αναβάθμιση του τρόπου εκτέλεσης των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων από τους Δήμους, με σκοπούς την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας.

Ο οδηγός θα έχει αντικείμενο :

A) Την ομαδοποίηση των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται σε τομείς συναφών αρμοδιοτήτων και την περιγραφή για κάθε μεταφερόμενη αρμοδιότητα των εξής :

Θεσμικό πλαίσιο (Νόμοι, ΠΔ, ΥΑ, κλπ) που διέπει την άσκηση της κάθε αρμοδιότητας

Αποτύπωση των διαδικασιών λειτουργίας για την άσκηση της κάθε αρμοδιότητας

Εκροές / δείκτες παραγόμενου έργου

Πρόσθετες λειτουργίες που πρέπει να εκτελούνται για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων (πχ τήρηση αρχείων, επικοινωνία με τους αποδέκτες)

Αναγκαίος εξοπλισμός πληροφορικής ή άλλος εξοπλισμός

Μέσος αριθμός προσωπικού των ΝΑ που απασχολείται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων σε συνάρτηση με το όγκο του παραγόμενου έργου (μετά από επεξεργασία σχετικών στατιστικών στοιχείων)

Ειδικότητες του κατάλληλου προσωπικού για την άσκηση της κάθε αρμοδιότητας

Διοικητικές ενότητες των ΝΑ που έχουν ως αντικείμενο την άσκηση των αρμοδιοτήτων

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες που κρίνονται απαραίτητα με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και τη βελτίωση του τρόπου άσκησης των αρμοδιοτήτων.

B) Τη συγκέντρωση του θεσμικού πλαισίου που ρυθμίζει την άσκηση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων.

Υποέργο 3 : Παρακολούθηση και υποστήριξη της μεταφοράς των αρμοδιοτήτων στους νέους Δήμους

Το Υποέργο στοχεύει στη δημιουργία ενός μηχανισμού παρακολούθησης της «εξέλιξης» της άσκησης των αρμοδιοτήτων από τους νέους Δήμους, με σκοπό τη συνεχή υποστήριξη των δύο εμπλεκόμενων επιπέδων διοίκησης, την Κεντρική Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση α΄ βαθμού, στο πλαίσιο μιας ενεργούς διαδικασίας «διαχείρισης της αλλαγής», προκειμένου να επιτευχθεί η βέλτιστη άσκηση του συνόλου των αρμοδιοτήτων από τους νέους Δήμους.

Ο σχεδιασμός και η οργάνωση της λειτουργίας του συστήματος θα βασίζεται:

A) Στην εκπόνηση ενός πρότυπου επιχειρησιακού σχεδίου παρακολούθησης της άσκησης των αρμοδιοτήτων, το οποίο θα καταλήγει στην περιγραφή της διαδικασίας παρακολούθησης και υποστήριξης της μεταφοράς των αρμοδιοτήτων.

B) Στην εκπόνηση εξειδικευμένων σχεδίων παρακολούθησης της μεταφοράς ανά ομάδα αρμοδιοτήτων (σύμφωνα με την ομαδοποίηση αρμοδιοτήτων που θα έχει γίνει στον παραπάνω αναφερόμενο οδηγό), τα οποία θα αποτελούν την εξειδίκευση του πρότυπου επιχειρησιακού ανά ομάδα αρμοδιοτήτων και θα αποτυπώνουν την πρώτη εικόνα λειτουργίας και άσκησης των αρμοδιοτήτων από τους νέους Δήμους .

Με βάση τα εξειδικευμένα σχέδια παρακολούθησης, θα γίνεται η παρακολούθηση της «εξέλιξης» της άσκησης των αρμοδιοτήτων από:

- Ομάδα εργασίας στην ΕΕΤΑΑ, η οποία θα λειτουργεί σε κεντρικό επίπεδο και θα αποτελεί το σημείο συνάντησης των δύο εμπλεκόμενων επιπέδων διοίκησης, κεντρικής διοίκησης και πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης
- Τοπικά δίκτυα παρακολούθησης της άσκησης των αρμοδιοτήτων που θα έχουν μέλη στελέχη των νέων δήμων και θα αποτελούν ουσιαστικά τις «αντένες» παρακολούθησης της άσκησης των αρμοδιοτήτων της κεντρικής ομάδας εργασίας της Ε.Ε.Τ.Α.Α.

ΥΠΟΕΡΓΟ 4 : Καταγραφή και κοστολόγηση αρμοδιοτήτων στους νέους ΟΤΑ Β΄ βαθμού

Το Υποέργο αυτό στοχεύει στην συγκέντρωση οργανωτικών και οικονομικών στοιχείων από τις υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σχετικών με την άσκηση των

αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στις νέες Περιφέρειες, προκειμένου να προσδιοριστούν οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες για την ομαλή μεταβίβαση αυτών των αρμοδιοτήτων. Τα στοιχεία που θα συγκεντρωθούν θα επιτρέψουν τόσο την αποτύπωση του τρόπου άσκησης, όσο και την εκτίμηση του κόστους άσκησης των μεταβιβαζόμενων αρμοδιοτήτων. Ειδικότερα, στο πλαίσιο υλοποίησης του υποέργου, μέσω αναλυτικής κοστολόγησης των μεταβιβαζόμενων αρμοδιοτήτων, θα υπολογιστεί το λειτουργικό κόστος, μαζί με τις υποδομές και κάθε είδους εξοπλισμό, που απαιτείται κατά το χρόνο μεταφοράς, προκειμένου να προσδιοριστεί το κόστος άσκησης των αρμοδιοτήτων.

*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Αναλυτική καταγραφή μεταφερόμενων
αρμοδιοτήτων*

Πολεοδομία Α΄ Φάση 1/1/2011

Η έκδοση οικοδομικών αδειών, ο προέλεγχος για την έκδοσή τους, ο έλεγχος μελετών για οικοδομικές άδειες, και συναφούς πολεοδομικού χαρακτήρα αρμοδιότητες

Ο έλεγχος και η επιβολή προστίμων για την κατασκευή αυθαιρέτων κτισμάτων, κατά την κείμενη νομοθεσία υπό την επιφύλαξη της περίπτωσης 45 του άρθρου 280 του Ν. 3852/2010.

Ο έλεγχος των αρχιτεκτονικών, των στατικών, των υδραυλικών και των ηλεκτρομηχανολογικών μελετών, της μελέτης θερμομόνωσης, της μελέτης παθητικής πυροπροστασίας και των σχετικών φορολογικών στοιχείων για την έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικών αδειών βιομηχανικών κτιρίων, κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 έως και 3 του άρθρου 5 του π.δ. 78/2006 (ΦΕΚ 80Α)

Ο έλεγχος εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος πριν την έγκριση των πινακίδων εφαρμογής

Η σύνταξη διαγραμμάτων εφαρμογής και διαγραμμάτων διαμορφωμένης κατάστασης

Ο έλεγχος τοπογραφικών διαγραμμάτων που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής

Επίβλεψη τοπογραφικών μελετών και μελετών Πράξεων Εφαρμογής Σ.Π.

Η σύνταξη Πράξεων Εφαρμογής

Η έκδοση απόφασης για τον καθορισμό μεμονωμένων κτιρίων ή των περιοχών, εντός των οποίων οι όψεις των κτιρίων πρέπει να αποπερατώνονται μέσα σε έξι (6) έτη από την έκδοση της οικοδομικής άδειας ή της ανωτέρω απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 6 του ν. 1577/1985 (ΦΕΚ 210Α')

Η προκαταρκτική πρόταση ανάπλασης ορισμένης περιοχής, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 9 και 10 του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124Α')

Η γνωμοδότηση για παρέκκλιση από τους όρους δόμησης κατασκευής κτιρίων που προορίζονται για γεωκτηνοτροφικές, γεωπηνοτροφικές ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις καθώς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στεγάστρων σφαγής ζώων και δεξαμενών από οποιοδήποτε υλικό

Η εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων και συναφών εκτελεστών πράξεων, που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα

Ο έλεγχος εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος, κατ ' άρθρο 115 Κ.Β.Π.Ν.

Η εφαρμογή εγκεκριμένων σχεδίων επί του εδάφους, κατά την πρόβλεψη της παρ. 1 του άρθρου 155 Κ.Β.Π.Ν.

Πολεοδομία Β΄ Φάση 1/1/2013

Η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των χαλύβων οπλισμού σκυροδέματος

Η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των προϊόντων τσιμέντου.

Αγροτική ανάπτυξη Α΄ Φάση 1/1/2011

Η σύσταση και λειτουργία Γραφείων Γεωργικής Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.).

Η μελέτη και εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα.

Η άσκηση εποπτείας από τους δήμους, όπου εδρεύουν, των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (Π.Δ.Ε.) και των Τοπικών Επιτροπών Άρδρευσης (Τ.Ε.Α.) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 3881/1958 (Φ.Ε.Κ. 181, Α), όπως ισχύει και τις κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις καθώς και η αξιοποίηση εγγειοβελτιωτικών έργων με εφαρμογή σωστής άρδευσης και στράγγισης.

Η διαχείριση βοσκοτόπων.

Η παροχή γνώμης για τον καθορισμό Βιομηχανικών και Επιχειρησιακών Περιοχών (Β.Ε.Π.Ε.) και για τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, κατ' άρθρο 5 ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254, Α΄)

Η έρευνα και μελέτη κάθε θέματος για την ανάπτυξη της γεωργίας, κτηνοτροφίας, και αλιείας καθώς και τη διατήρηση του αγροτικού, κτηνοτροφικού και αλιευτικού πληθυσμού στις εστίες τους.

Η ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της φυτικής και ζωικής παραγωγής.

Αγροτική ανάπτυξη Β΄ Φάση 1/1/2013

Η σύνδεση αγροτικής παραγωγής και τουριστικής ανάπτυξης.

Η προώθηση προγραμμάτων εγκατάστασης νέων αγροτών.

Η εκτίμηση και παρακολούθηση της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής ως και των απολαμβανομένων υπό των παραγωγών τιμών γεωργικών προϊόντων.

Η παρακολούθηση της πορείας των αγορών των γεωργικών προϊόντων και η λήψη αντιπροσωπευτικών τιμών.

Η ενημέρωση του αγροτικού πληθυσμού για τις βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης των εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση των τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Η συνεργασία με Ιδρύματα έρευνας της αγροτικής, κτηνοτροφικής και αλιευτικής παραγωγής.

Η ευρύτερη διάδοση στον αγροτικό κόσμο, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, γνώσεων για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας.

Η καλύτερη οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στο πλαίσιο σχεδίων βελτίωσης.

Η εφαρμογή και ο έλεγχος του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου του δήμου, (ενώτια για την ατομική αναγνώριση των ζώων, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, διαβατήρια ζώων, τήρηση ατομικών μητρώων).

Η χορήγηση αδειών λειτουργίας καταστημάτων διατήρησης, εμπορίας και διακίνησης ζώων.

Η χορήγηση αδειών για την ίδρυση και λειτουργία κτηνοπτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3698/2008 (ΦΕΚ 198 Α).

Η χορήγηση αδειών, ανανέωσης, ανάκλησης και μεταβίβασης λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης κτηνιατρικών και αγροτικών φαρμακευτικών προϊόντων.

Η χορήγηση των σχετικών αδειών για την καταλληλότητα των αυτοκινήτων που μεταφέρουν ζώα.

Η άδεια για την ίδρυση και λειτουργία ζωολογικών κήπων, η σύσταση των γνωμοδοτικών επιτροπών του Π.Δ. 98/04 (ΦΕΚ Α' 69), η διενέργεια επιθεωρήσεων και ο έλεγχος εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 4, του πδ. 98/04.

Η εκμίσθωση δημοτικών εκτάσεων γης για βιομηχανικούς ή βιοτεχνικούς σκοπούς, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, εγκαταστάσεις θερμοκηπίων και για μονάδες στους τομείς Αλιείας.

Αλιεία Β' Φάση 1/1/2013

Η άσκηση εποπτείας και ελέγχου στον τομέα της αλιείας στην περιοχή δικαιοδοσίας του δήμου.

Οι αποφάσεις καταστροφής, εκποίησης και έγκρισης του αποτελέσματος της σχετικής δημοπρασίας ή διάθεσης των δημευθέντων υλικών και μέσων αλιείας (άρθρο 7 παρ. 3 και 4 του Ν.Δ.420/1970, ΦΕΚ Α' 27/1970).

Η απόφαση εφαρμογής του προγράμματος ανάπτυξης των ιχθυοκαλλιεργειών με την έγκαιρη και επαρκή παραγωγή του αναγκαίου (γόνου) ιχθυδίων για τον εφοδιασμό με αυτόν των ενδιαφερομένων ιδιωτών πεστροφοκαλλιεργητών (άρθρο 110 παρ. α' Π.Δ. 433/1977).

Η συγκέντρωση και η τήρηση στοιχείων των υδατοκαλλιεργειών και της αλιείας στα εσωτερικά ύδατα.

Η κατάρτιση μελετών και η σύνταξη εκλαϊκευμένων εντύπων που αφορούν δραστηριότητες θαλάσσιας αλιείας, υδατοκαλλιεργειών και προστασίας των υδάτινων οικοσυστημάτων.

Η διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με αλιείς, υδατοκαλλιεργητές και γενικά εργαζόμενους σε επιχειρήσεις του αλιευτικού τομέα.

Η έγκριση για τη διενέργεια εμπλουτισμού λιμνών και ποταμών και ο καθορισμός της απαγορευτικής περιόδου αλιείας με κάθε μέσο και εργαλείο στις λίμνες.

Η χορήγηση άδειας σε αλιευτικά σκάφη για διενέργεια δοκιμαστικής αλιείας.

Η απόφαση καθορισμού των όρων χορήγησης ερασιτεχνικών αδειών αλιείας και η απόφαση για περιορισμό της αλιείας στη λίμνη Ταυρωπού (άρθρο 18 παρ.1 και 2 του Ν.Δ. 420/1970).

Η έγκριση της χορήγησης από τις αρμόδιες αρχές, αδειών απόπλου στα αλιευτικά σκάφη για τη διενέργεια αλιείας στα διεθνή ύδατα και η ανάκληση της έγκρισης αυτής (άρθρο 8 παρ. β' εδαφ. γγ' Π.Δ. 915/1981, άρθρο 14 Β.Δ. 666/1966 ΦΕΚ 160 Α και άρθρο 1 παρ.2 Β.Δ. 152/1969, ΦΕΚ 56 Α').

Η απόφαση διάθεσης σε δημόσιες υπηρεσίες ή σε ερευνητικά ιδρύματα ή σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα των πλωτών μέσων, εργαλείων και λοιπού εξοπλισμού που δημεύτηκε, εφόσον δεν έχει πλειστηριασθεί (άρθρο 2 παρ. 3 του ν.1740/1987 ΦΕΚ 221 Α', όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.3 του άρθρου 8 ν.2040/1992 ΦΕΚ 70Α).

Η τήρηση στοιχείων των πάσης φύσεως αλιευτικών εκμεταλλεύσεων.

Η αντιμετώπιση θεμάτων και η εισήγηση μέτρων που αφορούν τη διακίνηση, μεταποίηση, τυποποίηση, συντήρηση και εμπορία των αλιευτικών προϊόντων σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

Η επιβολή ειδικών ή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων της αλιείας για ποτάμιους, λιμναίους, λιμνοθαλάσσιους και άλλους υδάτινους χώρους (άρθρο 10 Ν.Δ.420/1970, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 ν.1740/1987 και το άρθρο 9 παρ. 1 του ν.2040/1992).

Η έγκριση για διενέργεια αθλητικής αλιείας (Π.Δ.373/1985 άρθρο 5 παρ.2 ΦΕΚ 131 Α).

Η χορήγηση ερασιτεχνικής άδειας αλιείας (Β.Δ. 666/1966, άρθρο 1,2,3 ΦΕΚ 160 Α και Π.Δ. 373/1985).

Η άδεια χρήσης καταδυτικών συσκευών σε περιπτώσεις διεξαγωγής ερευνών (Π.Δ.373/1985 άρθρο 3 παρ. 2).

Η έγκριση αντικατάστασης αλιευτικού σκάφους (Β.Δ. 666/1966, Π.Δ. 261/1991 άρθρο 1 παρ. 1α, 1β, 1γ και άρθρο 3 και 4 ΦΕΚ 98 Α).

Η χορήγηση επαγγελματικής άδειας αλιείας (Β.Δ.666/1966, Π.Δ. 261/1991, άρθρο 1 παρ.1δ)

Η άδεια μεταβίβασης κυριότητας επαγγελματικής άδειας αλιείας σκάφους (Π.Δ. 261/1991 άρθρο 2).

Η άδεια αντικατάστασης μηχανής αλιευτικού σκάφους (Π.Δ. 261/1991 άρθρο 4).

Η επιβολή κυρώσεων σε όσους δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή και αξία αλιευμάτων των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών (Π.Δ.333/1990 άρθρο 2 ΦΕΚ 143 Α).

Η χορήγηση άδειας αλιείας γόνου ιχθύων και λοιπών υδρόβιων οργανισμών (Π.Δ. 54/1978 ΦΕΚ 10Α Π.Δ. 398/1990 άρθρο 5 παρ. 2β ΦΕΚ 159 Α).

Η σύμφωνη γνώμη για την εισαγωγή από το εξωτερικό ζώντων υδροβίων ζώων και φυτών ή φυκών ή των αυγών τους για τεχνητή εκτροφή ή εμπλουτισμό υδάτων.

Η έγκριση της χορήγησης, από τις αρμόδιες αρχές, αδειών αλιείας στα επαγγελματικά ή ερασιτεχνικά σκάφη αλιείας ή σπογγαλιείας (Π.Δ. 915/1981 άρθρο 8 παρ. β (γγ , Β.Δ. 666/1966 άρθρο 2,3,4 παρ. 2 και 11 Β.Δ. 152/1969 άρθρο 1 παρ.2 ΦΕΚ 43/Α, Ν.1341/1983 άρθρο 12 ΦΕΚ 38/Α).

Ο καθορισμός της διάρκειας, έναρξης και λήξης της απαγορευτικής περιόδου αλιείας στους ποταμούς χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου (Π.Δ.235/1979 άρθρο 2 παρ.1 ΦΕΚ 65/Α, ν.1341/1983 άρθρο 12).

Ο καθορισμός του αριθμού των με μηχανικό αλιευτικό συγκρότημα (γρι-γρι) αλιευόντων συγκροτημάτων στο ελληνικό τμήμα της Λίμνης Μεγάλη Πρέσπα και των προϋποθέσεων με τις οποίες θα διενεργείται η αλιεία (Β.Δ. 142/1971 άρθρο 2 παρ. Β1 ΦΕΚ 49/Α Ν.1341/1983 άρθρο 12).

Ο καθορισμός της απαγορευτικής περιόδου αλιείας με κάθε μέσο και εργαλείο στις λίμνες χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου (Β.Δ. 142/1971 άρθρο 2 παρ. Β2, Ν.1341/1983 άρθρο 12).

Ο καθορισμός περιορισμών κατά τη διενέργεια αλιείας εντός των τεχνητών λιμνών για τη προστασία των έργων που υπάρχουν σε αυτές (Β.Δ. 142/1971 άρθρο 2 περ. Γ3,Ν.1341/1983 άρθρο 12).

Η απαγόρευση ή έγκριση χρησιμοποίησης ορισμένων αλιευτικών εργαλείων στις λίμνες Μεγάλη Πρέσπα και Δοϊράνη (Β.Δ. 249/1972 άρθρο 1 παρ. 2, Ν.1341/1983 άρθρο 12).

Η έκτακτη αναστολή των αδειών αλιείας και σπογγαλιείας για ορισμένη περίοδο σε περιοχή χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου, όταν το επιβάλλει η προστασία της ιχθυοπαραγωγής και η ρύθμιση της αλιείας και σπογγαλιείας (Β.Δ. 666/1966 άρθρο 7, Β.Δ.152/1969 άρθρο 1 παρ.2, Ν.1341/1983 άρθρο 12).

Η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων για απόδοση εσόδων από την εκμετάλλευση ιχθυοτροφείων λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου - Αιτωλικού (άρθρο 65 παρ. 2 Ν.Δ.420/1970).

Η έγκριση για μετατροπή ή αντικατάσταση εργαλείων στη λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου - Αιτωλικού (Β.Δ. 435/1970, ΦΕΚ 142Α).

Η πρόταση για εγγραφή πιστώσεων για απαλλοτρίωση υδάτινων και χερσαίων εκτάσεων (άρθρο 3 Ν.Δ. 420/1970, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παρ. 1 εδάφ. 3 το ν.1740/1987).

Η απόφαση για τον καθορισμό όρων χορήγησης ερασιτεχνικών αδειών σε κατοίκους άλλων περιοχών στις τεχνητές λίμνες Πολυφύτου και Μόρνου (άρθρο 5 παρ. 5 Ν. 972/1979 ΦΕΚ 224Α).

Η απόφαση αξιοποίησης, ιχθυοτροφικά, των μη εκμεταλλεύσιμων τελμάτων ή άγονων εκτάσεων σε συνεργασία με τις υπηρεσίες (Π.Δ. 402/1988, άρθρο 18 παρ. Βιι) άρθρο 1 του Ν.Δ. 420/1970).

Η απόφαση εξαιρέσεων υποχρέωσης προσκόμισης αλιευμάτων στις ιχθυόσκαλες (άρθρο 24 παρ. 1α του Ν.Δ.420/1970).

Η σύσταση τριμελών συμβουλίων εκδίκασης αλιευτικών προσφυγών (άρθρο 9 παρ. 4 του ν.2040/1992).

Η έγκριση και τροποποίηση καταστατικών αλιευτικών συνεταιρισμών και η παροχή σ'αυτούς τεχνικών οδηγιών.

Η έγκριση για την τροποποίηση ή συμπλήρωση του είδους των εργαλείων με τα οποία και μόνον επιτρέπεται η αλιεία στις λίμνες (άρθρο 1 β.δ. 249/1972 – Φ.Ε.Κ. 58, Α).

Η χορήγηση ειδικής άδειας για αλιεία αθερίνας στη λίμνη Τριχωνίδα (άρθρο 1 π.δ. 99/2003 – Φ.Ε.Κ. 94, Α) καθώς και η έκδοση απόφασης για την κοπή των καλάμων στις λίμνες (άρθρο 2 παρ. 2 Β.Δ. 249/1972, ΦΕΚ Α' 58/1972).

Η κατασκευή και λειτουργία αλιευτικών καταφυγίων, υποδομών και εξοπλισμών σε λιμένες αλιευτικούς ή λιμένες που εξυπηρετούν αλιευτικά σκάφη.

Η παροχή γνώμης για κάθε τεχνική τροποποίηση ή διαρρύθμιση που αφορά ή θίγει τα κρηπιδώματα και τη χερσαία ζώνη των ιχθυοσκαλών (Ν.Δ. 420/1970, άρθρο 22 παρ.3, Π.Δ.422/1991 άρθρο 1 παρ. 3 ΦΕΚ 154 Α).

Η γνωμοδότηση για την παραχώρηση, μίσθωση και αναμίσθωση υδάτινων εκτάσεων για την ίδρυση επέκταση και μετεγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας εντατικής ή ημιεντατικής μορφής των ιχθυοτρόφων υδάτων, καθώς και για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους

Δημόσια υγεία Α' Φάση 1/1/2011

Η περισυλλογή αδέσποτων σκύλων, καθώς και η ίδρυση ή βελτίωση εγκαταστάσεων καταφυγίων αδέσποτων σκύλων

Η εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμών και η διενέργειά τους.

Η τήρηση κανόνων υγιεινής των δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων.

Ο ορισμός ιατρών προς εξέταση επαγγελματιών και εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τη χορήγηση σε αυτούς βιβλιαρίων υγείας.

Η χορήγηση της Κάρτας Αναπηρίας, μετά από σχετική γνωμοδότηση της αρμόδιας Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας.

Η υλοποίηση :

α) προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής που οργανώνονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή από άλλα Υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου Υπουργείου.

β) εκτάκτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας, τα οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση

γ) προγραμμάτων δημόσιας υγείας που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η έκδοση τοπικών υγειονομικών διατάξεων και η λήψη μέτρων σε θέματα δημόσιας υγιεινής.

Η πληροφόρηση των δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας

Δημόσια υγεία Β΄ Φάση 1/1/2013

Η χορήγηση βιβλιαρίων υγείας στους εκδοροσφαγείς.

Η συνδρομή στο έργο του Ε.Φ.Ε.Τ. και η διενέργεια ελέγχων ή άλλων πράξεων, που ζητούν τα εντεταλμένα όργανα του Ε.Φ.Ε.Τ. και σύμφωνα με τις οδηγίες τους.

Η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς, οι οποίοι πωλούν φάρμακα χωρίς άδεια, καθώς και σε βάρος ιατρών και φαρμακοποιών για κατοχή ή πώληση δειγμάτων φαρμάκων.

Η οργάνωση αυτοτελώς ή σε συνεργασία με τις αντίστοιχες περιφερειακές υπηρεσίες ειδικών προγραμμάτων για την προστασία και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας στην περιοχή αρμοδιότητάς τους, κατά τις ρυθμίσεις της παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 3172/2003 (ΦΕΚ 197, Α).

Η εφαρμογή προγραμμάτων για την καταπολέμηση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων ζώων.

Η επιβολή ή άρση υγειονομικών μέτρων, λόγω εμφάνισης βαριάς επιζωοτίας για την έκδοση πιστοποιητικών προς μεταφορά ζώων.

Ο ορισμός ελεγκτή γιατρού ΟΓΑ για τα ν.π.δ.δ. του νομού.

Δημοτική κατάσταση Α΄ Φάση 1/1/2011

Η πρόσληψη και αλλαγή επωνύμου, καθώς και η πρόσληψη πατρωνύμου και μητρωνύμου από παιδιά, που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους ή είναι αγνώστων γονέων.

Ο εξελληνισμός του ονοματεπωνύμου Ελλήνων του εξωτερικού, ομογενών αλλοδαπών, που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια και παλιννοσθησάντων ομογενών, που έχουν την ελληνική ιθαγένεια.

Εμπορίου Α' Φάση 1/1/2011

Η ρύθμιση κάθε θέματος, το οποίο αφορά στην εγκατάσταση, λειτουργία και στη συντήρηση ανελκυστήρων, καθώς και η χορήγηση των σχετικών τεχνικών επαγγελματικών αδειών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 4 του π.δ/τος 78/2006 (Φ.Ε.Κ. 80, Α) και των σχετικών Κ.Υ.Α.

Η χορήγηση άδειας εγκατάστασης και άδειας λειτουργίας φωτοβόλων, σωλήνων, φωτεινών επιγραφών και ηλεκτροκίνητων ανυψωτικών μηχανημάτων καθώς και ο έλεγχος της λειτουργίας αυτών.

Η σύσταση επιτροπής φιλικού διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών, η τήρηση αρχείων των πορισμάτων της οικείας επιτροπής καθώς και η τήρηση μητρώου καταναλωτών.

Ο καθορισμός των χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων.

Η χορήγηση (από το δημοτικό συμβούλιο) αδειών ίδρυσης υπεραγορών λιανικού εμπορίου.

Η χορήγηση (με απόφαση δημοτικού συμβουλίου) άδειας άσκησης υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου και ο καθορισμός του ανώτατου αριθμού των αδειών αυτών στο δήμο καθώς και η συγκρότηση (με απόφαση δημάρχου) της Επιτροπής Υπαίθριου Πλανόδιου Εμπορίου.

Η έγκριση (με απόφαση δημοτικού συμβουλίου) της λειτουργίας Κυριακάτικων Αγορών καθώς και η χορήγηση άδειας συμμετοχής στις αγορές αυτές.

Η έκδοση αποφάσεων για την ίδρυση, τη μετακίνηση, τη διάλυση και τον καθορισμό του τρόπου της εν γένει λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περιλαμβανομένης της χορήγησης επαγγελματικών και παραγωγικών αδειών καθώς και κάθε άλλου συναφούς αντικειμένου, εκτός από την απόφαση τοποθέτησης στις Λαϊκές Αγορές, η οποία εκδίδεται από το περιφερειακό συμβούλιο, ανά περιφερειακή ενότητα. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες δεν αφορούν τους δήμους των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης.

Η συγκρότηση Επιτροπών για τον έλεγχο των πωλητών, παραγωγών και επαγγελματιών των λαϊκών αγορών.

Η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων.

Η λήψη απόφασης σχετικά με τον καθορισμό των ωρών ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, καθώς και τον καθορισμό για κάθε έτος του αριθμού των φαρμακείων που διημερεύουν και διανυκτερεύουν.

Η παροχή άδειας σε πρόσωπο που διατηρεί κατάσταση πώλησης σκύλων ή γατών (μετά από έκθεση Κτηνιατρικής Αρχής) καθώς και σχετικής άδειας λειτουργίας του καταστήματος

Η χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος κουρέα, κομμωτή, τεχνίτη περιποίησης χεριών και ποδιών, καθώς και η συγκρότηση σχετικής εξεταστικής επιτροπής και πειθαρχικού συμβουλίου.

Η χορήγηση άδειας λειτουργίας εκθέσεων βιβλίου κατ' άρθρο 17 του ν. 3377/2005, καθώς και ο σχετικός έλεγχος και η επιβολή κυρώσεων.

Η χορήγηση αδειών για την Οργάνωση Εκθέσεων (εκτός των Διεθνών), η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας τους και η εποπτεία αυτών

Η χορήγηση αδειών καταλληλότητας εκθεσιακών χώρων στεγασμένων μόνιμα ή προσωρινά ή υπαίθριων ή μικτών

Εμπορίου Β' Φάση 1/1/2013

Ο καθορισμός των ωρών έναρξης και λήξης της εργασίας των ναυτεργατών και των αρτεργατών.

Η χορήγηση των αδειών παραγωγών και η θεώρησή τους από τον οικείο δήμο, όπου ο παραγωγός κατοικεί. Η αρμοδιότητα αυτή δεν αφορά την έκδοση αδειών στους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης.

Η θεώρηση των Καρτών Επιθεώρησης και Επισκευών των ενοικιαζόμενων οχημάτων.

Κοινωνικής Προστασίας Α' Φάση 1/1/2011

Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες, καθώς και σε συλλόγους ή σωματεία, που επιδιώκουν φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Η άσκηση ελέγχου και εποπτείας στα ιδρύματα παιδικής προστασίας ιδιωτικού δικαίου (ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί) και η ευθύνη λειτουργίας των παιδικών εξοχών.

Η εποπτεία επί των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων, καθώς και η έγκριση του προϋπολογισμού τους, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επιχορηγήσεων, που δίδονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς σκοπούς.

Η οικονομική ενίσχυση αυτοστεγαζόμενων, η μίσθωση ακινήτων, η ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και η επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας.

Ο διορισμός μελών διοικητικών συμβουλίων, η εποπτεία και η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας ιδρυμάτων προστασίας και αγωγής οικογένειας του παιδιού, (όπως Κέντρων Παιδικής Μέριμνας, Παιδικών Σταθμών, Παιδικών Εξοχών, παραρτημάτων ΠΙΚΠΑ και ΚΕΠΕΠ).

Η έκδοση πιστοποιητικών οικονομικής αδυναμίας.

Η καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 57/1973 (Φ.Ε.Κ. 149 Α'), της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων.

Η δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων λόγω απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους.

Η αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής.

Η έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας.

Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών.

Η χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών

Κοινωνικής Προστασίας Β' Φάση 1/1/2013

Η χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή ατόμων, που πάσχουν ανίατα από κινητική αναπηρία.

Ο ορισμός μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Ταμείων Πρόνοιας και Προστασίας Πολυτέκνων, από το Δήμο, όπου εδρεύουν τα Ταμεία.

Κτηνιατρική Β' Φάση 1/1/2013

Η εφαρμογή, οργάνωση και εποπτεία της τεχνητής σπερματέγχυσης και του συγχρονισμού του οίστρου των ζώων.

Η χορήγηση άδειας για τη λειτουργία κτηνιατρικού γραφείου για τα παραγωγικά ζώα, καθώς και ειδικής άδειας για αποθήκευση φαρμακευτικών προϊόντων.

Η παροχή γνωμάτευσης για υγειονομική καταλληλότητα των ζώων όταν πρόκειται για πλανόδια έκθεση ζώων

Η χορήγηση αδειών λειτουργίας και η εποπτεία των ιδιωτικών κτηνιατρείων, κλινικών ιατρείων.

Μεταφορές και επικοινωνίες Α' Φάση 1/1/2011

Η μελέτη των έργων συντήρησης και βελτίωσης του οδικού δικτύου αρμοδιότητας δήμου

Η εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών καθώς και η μελέτη, εκτέλεση και επίβλεψη των εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης και ηλεκτροφωτισμού του οδικού δικτύου του δήμου.

Ο καθορισμός κομίστρων αστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου

Η χορήγηση άδειας δοκιμής ή μηχανικής κατασκευής προς εγκατάσταση κεραιάς σταθμού στην ξηρά, σύμφωνα με το άρθρο 24α' του ν. 2075/1992 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, και η επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες.

Η απαγόρευση της δημιουργίας θέσεων στάθμευσης σε συγκεκριμένους χώρους

Η παραλαβή των αποσυρομένων δικύκλων, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων, όπου δεν υπάρχουν υποκαταστήματα του Ο.Δ.Δ.Υ.

Ο καθορισμός του εξωτερικού χρωματισμού των ΤΑΞΙ

Η ανάκληση άδειας κυκλοφορίας αστικού λεωφορείου, από τον κύκλο εργασίας, εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους κατ' άρθρο 31 του ν.2963/2001

Η δημιουργία χώρων στάθμευσης τροχοφόρων και με δυνατότητα μίσθωσης ακινήτων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Μεταφορές και επικοινωνίες Β' Φάση 1/1/2013

Η χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος τεχνιτών επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων.

Η χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα επιβατών και εμπορευμάτων.

Η χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση και αφαίρεση αδειών εκγυμναστών, καθώς και ίδρυσης και λειτουργίας σχολών υποψηφίων οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών.

Η έκδοση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας συνεργείων επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων και λοιπών συναφών εγκαταστάσεων, καθώς και η διενέργεια επιθεωρήσεων και ηλεκτρολογικών ελέγχων

Η χορήγηση εξουσιοδοτήσεων σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων για διάθεση Κάρτας Ελέγχου Καυσαερίων (ΚΕΚ), καθώς και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των Κέντρων Ελέγχου Καυσαερίων.

Η χορήγηση εξουσιοδοτήσεων σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων για τοποθέτηση συστημάτων περιορισμού ταχυτήτων

Παιδείας – Πολιτισμού - Αθλητισμού Α' Φάση 1/1/2011

Η εκτέλεση προγραμμάτων διά βίου μάθησης στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Η συγκρότηση επιτροπής καταλληλότητας, επιλογής και εκτίμησης της αξίας οικοπέδου για την ανέγερση διδακτηρίου, καθώς και επιλογής οικοπέδου μετά κτιρίου κατάλληλου να χαρακτηριστεί ως διδακτήριο.

Η απαλλοτρίωση οικοπέδων για τις ανάγκες της σχολικής στέγης, καθώς και η ανέγερση σχολικών κτιρίων.

Η μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση δημόσιων σχολικών μονάδων, η στέγαση και συστέγαση αυτών και σε περίπτωση συστέγασης ο καθορισμός της αποκλειστικής χρήσης ορισμένων χώρων του διδακτηρίου, από κάθε σχολική μονάδα, καθώς και της κοινής χρήσης των υπολοίπων χώρων και των ωρών λειτουργίας της κάθε συστεγαζόμενης σχολικής μονάδας.

Η διάθεση διδακτηρίου για άλλες χρήσεις κοινής ωφέλειας ή για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων, κοινού ενδιαφέροντος, σε συνεργασία με τη Σχολική Επιτροπή.

Η μεταφορά μαθητών από τον τόπο διαμονής στο σχολείο φοίτησης, περιλαμβανομένης της μεταφοράς των μαθητών σχολείων ειδικής αγωγής, καθώς και της μεταφοράς και σίτισης μαθητών μουσικών γυμνασίων και λυκείων.

Η εποπτεία και ο έλεγχος των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων.

Η έγκριση της εγκατάστασης, μεταφοράς ή επισκευής τηλεφωνικών συνδέσεων (κυρίων, δευτερευουσών, πρόσθετων και παράλληλων) στα σχολεία.

Η οργάνωση συναυλιών ή άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων για τους μαθητές, κατόπιν έγκρισης της Σχολικής Επιτροπής.

Ο διορισμός και η αντικατάσταση διοικητών των ιδρυμάτων, που χορηγούν υποτροφίες, εφόσον έχουν τοπική σημασία.

Η έγκριση οποιασδήποτε μίσθωσης ιδιωτικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης για μεταφορά προσώπων και υλικών προς κάλυψη σχολικών αναγκών

Ο καθορισμός κοινωφελούς χρήσης των σχολείων σε περίπτωση παύσης της λειτουργίας τους.

Η κατανομή πιστώσεων στις Σχολικές Επιτροπές για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτιρίων.

Η επιβολή κυρώσεων, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, στους γονείς και κηδεμόνες που δεν εγγράφουν τα παιδιά τους στο σχολείο και αμελούν για την τακτική φοίτησή τους.

Η διακοπή μαθημάτων, λόγων έκτακτων συνθηκών ή επιδημικής νόσου, εντός των διοικητικών ορίων του οικείου δήμου.

Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών μουσικών ιδρυμάτων (Ωδείων, μουσικών σχολών, χορωδιών, συμφωνικών ορχηστρών και συγκροτημάτων μουσικής δωματίου), σύμφωνα με τις διατάξεις του β.δ/τος 16/1966 (ΦΕΚ 7, Α).

Η συμμετοχή εκπροσώπου του οικείου δήμου στην οργανωτική επιτροπή φεστιβάλ, τοπικής εμβέλειας.

Η επιχορήγηση φορέων που αναπτύσσουν πολιτιστικού χαρακτήρα δραστηριότητες στη χωρική αρμοδιότητα του δήμου, καθώς και όσων συμβάλλουν στην τουριστική ανάπτυξη και προβολή του, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του.

Η άσκηση εποπτείας επί των Εθνικών Αθλητικών Κέντρων, που καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Πολιτισμού και Τουρισμού. Με την απόφαση αυτή, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, εντός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, προσδιορίζονται ειδικότερα τα Εθνικά Αθλητικά Κέντρα, κατ' αντιστοιχία προς τους οικείους δήμους, εξειδικεύονται τα θέματα που αναφέρονται στην εποπτεία, καθώς και κάθε σχετικό τεχνικό, λεπτομερειακό και διαδικαστικό ζήτημα.

Περιβάλλον Α' Φάση 1/1/2011

Η παρακολούθηση του προγράμματος "Καθαρές Ακτές - Καθαρές Θάλασσες" του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Η διαχείριση στερεών αποβλήτων, σε επίπεδο προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης και εν γένει αξιοποίησης, διάθεσης, λειτουργίας σχετικών εγκαταστάσεων, κατασκευής μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και αποκατάστασης υφιστάμενων χώρων εναπόθεσης (Χ.Α.Δ.Α.). Η διαχείριση πραγματοποιείται σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό που καταρτίζεται από την Περιφέρεια κατά την ειδικότερη ρύθμιση του άρθρου 186 παρ. ΣΤ' αριθμ. 29 του Ν. 3852/2010

Η μέριμνα, σύμφωνα με τις ισχύουσες Πυροσβεστικές Διατάξεις, για τη τήρηση των υποχρεώσεων καθαρισμού, από τους ιδιοκτήτες, νομείς, και επικαρπωτές, των οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων, που βρίσκονται εντός πόλεων, κωμοπόλεων και οικισμών και σε απόσταση μέχρι 100 μέτρων από τα όριά τους, καθώς και η υποχρέωση αυτεπάγγελτου καθαρισμού από τους δήμους, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων. Σε βάρος εκείνων που δεν συμμορφώνονται, επιβάλλεται πρόστιμο πενήντα (50) λεπτών, ανά τετραγωνικό μέτρο του οικείου χώρου, το οποίο και αποτελεί έσοδο του οικείου δήμου, βεβαιούται εις βάρος τους η ισόποση σχετική δαπάνη του δήμου προς καθαρισμό και υποβάλλεται μήνυση για το αδίκημα του άρθρου 433 του Ποινικού Κώδικα.

Περιβάλλον Β' Φάση 1/1/2013

Η χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας στεγνοκαθαριστηρίων, πλυντηρίων ρούχων, σιδηρωτηρίων ρούχων και ταπητοκαθαριστηρίων.

E.E.T.A.A.

ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Το έργο εντάσσεται στο ολοκληρωμένο πρόγραμμα υποστήριξης και παρακολούθησης της υλοποίησης του προγράμματος «Καλλικράτης», λειτουργώντας συμπληρωματικά με το σύνολο των υπόλοιπων έργων της ΕΕΤΑΑ για την υποστήριξη του Προγράμματος.

Αντικείμενο του έργου αποτελεί η εξειδικευμένη τεκμηρίωση της διαδικασίας και των προϋποθέσεων άσκησης των αρμοδιοτήτων που θα ασκούν οι νησιωτικοί ΟΤΑ, με τον πλέον αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο, τόσο σε επίπεδο εξοικονόμησης υλικοτεχνικής υποδομής, όσο και απαιτούμενου ανθρώπινου δυναμικού, προκειμένου να ασκηθούν οι μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες προς όφελος του νησιώτη δημότη.

Το έργο αποσκοπεί κυρίως:

- α) Στην εξειδίκευση της μεταφοράς και άσκησης του συνόλου των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους νησιωτικούς ΟΤΑ
- β) Στην υποστήριξη του σχεδιασμού μιας νέας οργανωτικής δομής, προσαρμοσμένης στις ανάγκες των νησιωτικών δήμων, ανά κατηγορία δήμου,
- γ) Στην εξειδίκευση των προβλεπόμενων από το νόμο θεσμικών εργαλείων συνεργασίας, (όπως η διαδημοτική, διαβαθμιδική συνεργασία, δίκτυα κ.α), μεταξύ των νησιωτικών ΟΤΑ, ώστε να ασκηθούν οι αρμοδιότητές τους με τους πλέον αποδοτικούς και αποτελεσματικούς τρόπους.
- δ) Στον προσδιορισμό ενός νέου συστήματος επιχορηγήσεων, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων από τους νησιωτικούς δήμους, ενσωματώνοντας το κριτήριο της νησιωτικότητας, στα συστήματα κατανομής των κρατικών επιχορηγήσεων στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ.
- ε) Στη διερεύνηση του πλαισίου άσκησης των αρμοδιοτήτων (υφιστάμενων, μεταφερόμενων και νέων), στις νησιωτικές Περιφέρειες

Ειδικότερα το έργο περιλαμβάνει δύο (2) συνολικά υποέργα:

1. Υποέργο 1: Καταγραφή, Κοστολόγηση και Μεταφορά αρμοδιοτήτων στους νέους Νησιωτικούς Δήμους, Υποστήριξη της Οργάνωσης και Λειτουργίας τους
2. Υποέργο 2: Μελέτη διερεύνησης του πλαισίου άσκησης των αρμοδιοτήτων
3. των αρμοδιοτήτων υφιστάμενων, μεταφερόμενων και νέων, στις νέες νησιωτικές Περιφέρειες

ΥΠΟΕΡΓΟ 1:

Καταγραφή, Κοστολόγηση και Μεταφορά Αρμοδιοτήτων στους νέους νησιωτικούς δήμους, Υποστήριξη της οργάνωσης και λειτουργίας τους

Το Υπόεργο περιλαμβάνει την υλοποίηση, συνολικά έξι (6) Ενεργειών:

4. **Ενέργεια 1: Καταγραφή της υφιστάμενης άσκησης των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται στους νέους νησιωτικούς Δήμους,** από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (9 συνολικά Ν.Α) των νησιωτικών Περιφερειών Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων (αρμοδιότητες των άρθρων 94 και 204 του νόμου 3852/2010).
5. Η καταγραφή αποτελεί τη βάση για την υλοποίηση των λοιπών ενεργειών του υποέργου 1, και κυρίως των ενεργειών 1.2 και 1.3.

Στο πλαίσιο της καταγραφής, έχει ήδη ολοκληρωθεί έρευνα στις νησιωτικές Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (Ν.Α) των Περιφερειών Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων,

και ειδικότερα στις υπηρεσίες από τις οποίες μεταβιβάζονται οι αρμοδιότητες, καθώς και στις οικονομικές υπηρεσίες, προκειμένου να καταγραφούν οι υφιστάμενες συνθήκες – προϋποθέσεις, άσκησης των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους νέους δήμους (άρθρα 94 και 204 του νόμου)

Για την πραγματοποίηση της έρευνας ακολουθήθηκαν τα εξής βήματα :

1. Σύνταξη - εκπόνηση Εντύπου καταγραφής, για το σύνολο των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται στους νέους νησιωτικούς δήμους (το 2011 και το 2013)
2. Συλλογή στοιχείων – συμπλήρωση των εντύπων καταγραφής για το σύνολο των αρμοδιοτήτων
3. Εισαγωγή των στοιχείων σε βάση δεδομένων – έλεγχος και επεξεργασία τους, εκπόνηση έκθεσης αποτελεσμάτων για τις αρμοδιότητες που αρχικά μεταφέρονται από 1.1.2011 στους νέους νησιωτικούς δήμους.

Για τις αρμοδιότητες που θα μεταβιβαστούν στους νησιωτικούς δήμους από 1.1.2013, θα πραγματοποιηθεί το 2012, επικαιροποίηση των στοιχείων.

Ουσιαστικά η καταγραφή θα ολοκληρωθεί σε 2 φάσεις :

- 1η φάση : για τις αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται από 1.1.2011 η οποία έχει ήδη ολοκληρωθεί
- 2η φάση : για τις αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται από 1.1.2013 (άρθρα 94 και 204 του νόμου 3852/2010), για την οποία εκκρεμεί επικαιροποίηση μέσα στο 2012.

Ενέργεια 2: Αναλυτική Κοστολόγηση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων στους νέους νησιωτικούς δήμους, βάσει της καταγραφής των οργανωτικών και οικονομικών στοιχείων που συνθέτουν την υφιστάμενη άσκηση τους.

Η κοστολόγηση αφορά στο σύνολο των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων στους νησιωτικούς δήμους, άρθρα 94 και 204 του νόμου, και θα περιλαμβάνει:

- α) υπολογισμό του λειτουργικού τους κόστους, μαζί με τις υποδομές και κάθε είδους εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται κατά το χρόνο μεταφοράς,
- β) προσδιορισμό του συνολικού απαιτούμενου κόστους των αρμοδιοτήτων κατά την πρώτη άσκηση τους, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του νησιωτικού χώρου

Η Κοστολόγηση των αρμοδιοτήτων θα πραγματοποιηθεί σε 2 φάσεις αντίστοιχες με την καταγραφή :

- 1η φάση : για τις αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται από 1.1.2011
- 2η φάση : για τις αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται από 1.1.2013, λαμβάνοντας υπόψη και τα στοιχεία της 2ης καταγραφής (επικαιροποίηση των στοιχείων)

Ενέργεια 3: Εκπόνηση Σχεδίων Μεταφοράς Αρμοδιοτήτων - πλαισίου υποστήριξης των νέων νησιωτικών δήμων, προκειμένου να ασκήσουν άμεσα τις αρμοδιότητες που ο νόμος ορίζει από 1/1/2011 (άρθρο 94 του νόμου).

Τα σχέδια μεταφοράς θα περιλαμβάνουν, τα δεδομένα ανά νομό (υφιστάμενη κατάσταση σε υποδομές και προσωπικό κ.α στις 9 Ν.Α), και θα καταλήγουν σε προτάσεις για τον τρόπο μεταφοράς και άσκησης των νέων αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται άμεσα από 1/1/2011.

Ενέργεια 4: Προεργασία- Μελέτη- για την εφαρμογή της παραγράφου Ζ του άρθρου 204 «Αρμοδιότητες νησιωτικών δήμων» του νόμου 3852/2010, η οποία θα αναφέρεται στη δυνατότητα δήμων νησιών που περιλαμβάνονται σε άλλες περιφέρειες, πέραν των αναφερόμενων στο άρθρο 204 του νόμου, να αιτηθούν την μεταβίβαση άσκησης κατηγορίας ή μεμονωμένων αρμοδιοτήτων από αυτές που το άρθρο 204 ορίζει.

Η μελέτη προεργασίας στοχεύει στην περιγραφή του συνολικού πλαισίου υποστηρικτικών ενεργειών και διαδικασιών, το οποίο είναι απαραίτητο προκειμένου να καταστεί δυνατή η ενεργοποίηση της ανωτέρω παραγράφου του άρθρου 204, για τους ενδιαφερόμενους νησιωτικούς δήμους εκτός των τριών περιφερειών που ο νόμος ορίζει.

Ενέργεια 5: Η υποστήριξη της Οργάνωσης και λειτουργίας των νέων νησιωτικών δήμων, με στόχο την ανάδειξή τους σε αποτελεσματικούς αναπτυξιακούς φορείς και φορείς παροχής τοπικών δημόσιων υπηρεσιών στην υπηρεσία των νησιώτη – δημότη.

Η υποστήριξη της οργάνωσης και λειτουργίας των δήμων θα πραγματοποιηθεί μέσω της εκπόνησης:

A) Πρότυπων Οργανισμών Εσωτερικών Υπηρεσιών (ΟΕΥ) για τους νησιωτικούς δήμους, τρεις (3) συνολικά για μικρό, μεσαίο και μεγάλο δήμο.

B) Μελέτης αξιοποίησης των θεσμικών εργαλείων συνεργασίας στο νησιωτικό χώρο.

Ενέργεια 6: Η Εκπόνηση ενός νέου συστήματος επιχορηγήσεων για τους νησιωτικούς δήμους, στοχεύει να καλύψει το κενό της ενσωμάτωσης του στοιχείου της νησιωτικότητας στο υφιστάμενο σύστημα κατανομής των κρατικών επιχορηγήσεων.

Ειδικότερα στο υφιστάμενο σύστημα κατανομής των κρατικών επιχορηγήσεων στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ (ΚΑΠ και ΣΑΤΑ), δεν λαμβάνονται υπόψιν, τα αυξημένα κόστη στη λειτουργία και στις επενδύσεις των νησιωτικών ΟΤΑ.

Με το πρόγραμμα «Καλλικράτης», επιχειρείται η αναβάθμιση των νησιωτικών δήμων σε κύριους φορείς παροχής υπηρεσιών και κατασκευής υποδομών σε τοπικό – νησιωτικό επίπεδο.

Η αναβάθμιση αυτή θα πρέπει να αποτυπωθεί σε ένα νέο σύστημα κατανομής των κρατικών επιχορηγήσεων στους νησιωτικούς δήμους και να συμπεριλάβει κριτήρια πρόσβασης, λειτουργίας, αυξημένου κόστους κ.α.

ΥΠΟΕΡΓΟ 2:

Μελέτη διερεύνησης του πλαισίου άσκησης των αρμοδιοτήτων (υφιστάμενων, μεταφερόμενων και νέων), στις νησιωτικές Περιφέρειες

Αντικείμενο της μελέτης είναι η διερεύνηση του πλαισίου άσκησης του συνόλου των αρμοδιοτήτων στις νησιωτικές περιφέρειες. Η ιδιαιτερότητα της νησιωτικής περιφέρειας επέβαλε και επιβάλει μια προσέγγιση βασισμένη στη χρήση πολλαπλών κριτηρίων και παραμέτρων για τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων, ώστε η άσκηση τους στο περιφερειακό επίπεδο να συνάδει με την άσκηση των αρμοδιοτήτων από τους νέους νησιωτικούς ΟΤΑ στο πλαίσιο του Καλλικράτη αλλά και την άσκηση των κεντρικών εξουσιών από τα Υπουργεία σε συνέχεια των αλλαγών που προέκυψαν κατά τα έτη 2009-2010. Η πρόταση μελέτης διερεύνησης του πλαισίου άσκησης και διαφοροποίησης των αρμοδιοτήτων (υφιστάμενες, μεταφερόμενες και νέες), θα λαμβάνει υπόψη της, την αναγκαιότητα για ανάπτυξη των νησιωτικών περιφερειών και μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών, καθώς και τα κριτήρια που σχετίζονται με τις βασικές αρμοδιότητες που ασκούνται στο περιφερειακό επίπεδο.

E.E.T.A.A

**«ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

Εισαγωγή

Η νέα αρχιτεκτονική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Τ.Α.) και του κράτους αποτελεί τη μεγαλύτερη αναπτυξιακή πρωτοβουλία των τελευταίων δεκαετιών. Μέχρι σήμερα, ο δημόσιος τομέας αποτελούσε τροχοπέδη στις επιχειρησιακές ή αναπτυξιακές πρωτοβουλίες. Με τη νέα του μορφή, το ελληνικό κράτος ελαχιστοποιεί τα συγκεντρωτικά του στοιχεία, αποκεντρώνεται και αποκτά ευελιξία, αποτελεσματικότητα και ικανότητα περαιτέρω αξιοποίησης τοπικών και περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων. Εκτός από αναπτυξιακό εφελκυστήρα, η νέα αρχιτεκτονική αναμένεται να επηρεάσει θετικά τα δημοσιονομικά μεγέθη, μέσω της αύξησης της αποτελεσματικότητας των δήμων και περιφερειών και του κράτους γενικότερα, όπως επίσης να συμβάλλει θετικά στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και τον περιορισμό φαινόμενων αδιαφάνειας και αθέμιτου ανταγωνισμού.

Η νέα αρχιτεκτονική της Τ.Α. και του κράτους δεν αποσκοπεί μόνο στην εξοικονόμηση πόρων μέσω του περιορισμού του αριθμού των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων ή αξιοποίησης οικονομιών κλίμακας. Το σημαντικότερο πλεονέκτημα της νέας αρχιτεκτονικής είναι ότι δημιουργεί ισχυρούς αναπτυξιακούς θεσμούς σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο επίπεδο, τέτοιους που μπορούν να δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία. Η συγκρότηση και λειτουργική αυτοδυναμία των νέων δήμων και περιφερειών θα τους καταστήσει ικανούς να λαμβάνουν τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες, να μοχλεύσουν κεφάλαια, να προσελκύσουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις, να καταστούν ο βασικός συντελεστής της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης.

Μία ακόμη καινοτομία του παρόντος σχεδίου νόμου και του Προγράμματος «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» είναι η δημιουργία ενός τοπικού Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης (Π.Σ.Α.). Η Τ.Α., οι δήμοι και οι περιφέρειες δε μπορούν να μην ενταχθούν στη μεγάλη προσπάθεια που καταβάλλει η χώρα μας. Το τοπικό Π.Σ.Α. περιλαμβάνει: α) το Πρόγραμμα Εξυγίανσης Ο.Τ.Α. με οικονομική δυσπραγία, β) τη δημιουργία Λογαριασμού Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης, γ) τη θέσπιση κανόνων και πλαισίου πιστοληπτικής πολιτικής των ΟΤΑ, δ) την αποτελεσματικότερη και σύγχρονη οικονομική διαχείριση με αναβάθμιση του ρόλου του δημοτικού προϋπολογισμού και δημιουργία εργαλείων λήψης αποφάσεων, όπως βάσεις δεδομένων με έγκυρα και έγκαιρα στατιστικά στοιχεία, ε) τον έλεγχο και τη διαφάνεια σε όλα τα επίπεδα, διπλογραφικό με αναλυτική λογιστική και έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο σε όλους τους δήμους, περιφέρειες και τα Νομικά Πρόσωπα αυτών και τέλος στ) τη δημιουργία του αναπτυξιακού προγράμματος «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.» που θα υποστηρίξει το σχέδιο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», αλλά πάνω από όλα θα εξοπλίσει τους νέους δήμους και περιφέρειες και θα αποτελέσει το αναπτυξιακό τους καύσιμο για την πρώτη περίοδο.

Οι προτεραιότητες του προγράμματος «Καλλικράτης»

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του νόμου οι προτεραιότητες είναι :

- Ουσιαστική οικονομική στήριξη των δύο βαθμίδων Αυτοδιοίκησης με σύνδεση των πόρων τους με το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών προσώπων, τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας και τον Φόρο Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας.
- Πλήρης απόδοση των αναγκαίων πόρων για την άσκηση των απονεμόμενων πρόσθετων αρμοδιοτήτων.
- Δάνεια: Έλεγχος και περιορισμός του δανεισμού με τη θέσπιση αντικειμενικών κριτηρίων.
- Αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος των υπερχρεωμένων δήμων.
- Διαφάνεια και προγραμματισμός στα οικονομικά των δήμων και των περιφερειών. Ειδική μέριμνα για δίκαιη κατανομή των πόρων ενδοδημοτικά και ενδοπεριφερειακά.
- Καθολική υπαγωγή ελέγχου της διαχείρισης των δήμων, των νομικών τους προσώπων και των περιφερειών από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Οι κεντρικοί Αυτοτελείς πόροι της Αυτοδιοίκησης

Σύμφωνα με το νόμο, οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.) των Δήμων προέρχονται από τις παρακάτω πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού:

α) το 20% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.)

β) το 12% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)

γ) το 50% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας

Οι παραπάνω φόροι επιλέχθηκαν γιατί είναι οι περισσότερο δυναμικοί φόροι του φορολογικού μας συστήματος και από την άποψη αυτή διασφαλίζεται η επάρκεια των πόρων της αυτοδιοίκησης όχι μόνο στο σήμερα, αλλά και στο μέλλον. Παράλληλα, ο συνδυασμός τους προσφέρει σταθερότητα στις διακυμάνσεις του οικονομικού κύκλου.

Τα παραπάνω φορολογικά έσοδα καλύπτουν το σημερινό κόστος των κρατικών επιχορηγήσεων προς την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και μέρος του κόστους των αρμοδιοτήτων που θα της μεταφερθούν από 1ης Ιανουαρίου 2011. Ειδικότερα στους νέους πόρους περιλαμβάνονται το κόστος βοηθημάτων υγειονομικής περίθαλψης, των επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας, της μεταφοράς μαθητών και της δακοκτονίας.

Στην περίπτωση που το κόστος των μεταφερομένων αρμοδιοτήτων, μετά την αναλυτική κοστολόγηση τους, δεν καλύπτεται από τους παραπάνω πόρους θα καλυφθεί με αύξηση των ποσοστών των φόρων των περιπτώσεων α' και β'.

Τα κριτήρια, ο τρόπος και η διαδικασία κατανομής των Κ.Α.Π. γίνεται από το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και το Υπουργείο Οικονομικών, αφού έχει διατυπώσει τη γνώμη της η Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., τόσο στο σκέλος του Τακτικού Προϋπολογισμού όσο και του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων. Κριτήρια αποτελούν σειρά δημογραφικών, γεωμορφολογικών, διοικητικών, οικονομικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών στοιχείων των Δήμων.

Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών προέρχονται από τις παρακάτω πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού:

α) το 4% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)

β) το 2,40% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π)

Τα παραπάνω φορολογικά έσοδα καλύπτουν το σημερινό κόστος των κρατικών επιχορηγήσεων που αντιστοιχεί στις αρμοδιότητες της περιφέρειας που θα μεταφερθούν από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, από τις κρατικές περιφέρειες, και το κόστος μισθοδοσίας. Επίσης τα παραπάνω φορολογικά έσοδα καλύπτουν και μέρους του κόστους των αρμοδιοτήτων που θα μεταφερθούν από 1ης Ιανουαρίου 2011. Στην περίπτωση που το κόστος των μεταφερομένων αρμοδιοτήτων, μετά την αναλυτική κοστολόγηση τους, δεν καλύπτεται από τους παραπάνω πόρους θα καλυφθεί με αύξηση των ποσοστών των φόρων των περιπτώσεων α' και β'.

Δε θα υπάρξει μεταφορά αρμοδιότητας χωρίς προηγουμένως πλήρη κοστολόγηση. Η κοστολόγηση αυτή θα αφορά τόσο στο λειτουργικό κόστος, όσο και στο κόστος των παγίων. Η μεταφορά των αρμοδιοτήτων θα πραγματοποιηθεί με το πλέον σύγχρονο και επιστημονικό τρόπο, θα ενταχθεί σε ειδικό επιχειρησιακό πρόγραμμα και θα περιλαμβάνει, ανθρώπινο δυναμικό, δομές, υποδομές και πόρους. Όπως τονίστηκε και προηγούμενα, τα αποτελέσματα της κοστολόγησης, από τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων, θα εντάσσονται στους ΚΑΠ των δήμων και περιφερειών.

Πιστοληπτική πολιτική για Δήμους και Περιφέρειες

Σύμφωνα με το νόμο οι δήμοι και περιφέρειες μπορούν να συνομολογούν δάνεια αποκλειστικά για την χρηματοδότηση επενδύσεων και την χρηματοδότηση του χρέους τους. Ο δανεισμός τους θα κατευθύνεται αποκλειστικά σε επενδύσεις, ενώ παράλληλα, δήμοι ή περιφέρειες που τα τοκοχρεωλύσια τους ή το συνολικό τους χρέος ξεπερνά τα τακτικά ή τα συνολικά τους έσοδα αντίστοιχα, θα αδυνατούν να προσφεύγουν στην πιστοληπτική αγορά. Οι προϋποθέσεις για τη λήψη δανείου από τους Δήμους και τις Περιφέρειες είναι οι εξής:

α) το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης κάθε Δήμου/Περιφέρειας να μην υπερβαίνει το 20% των ετήσιων τακτικών του εσόδων,

β) το συνολικό χρέος του Δήμου/Περιφέρειας που προβαίνει σε δανεισμό να μην υπερβαίνει 60% των συνολικών εσόδων του,

Ως συνολικό χρέος θεωρούνται οι συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του.

Ειδικό Πρόγραμμα εξυγίανσης για υπερχρεωμένους Δήμους

Για ορισμένους ολιγάριθμους Δήμους που έχουν υπερβολικό δανεισμό ή άλλα χρέη, εισάγεται διαδικασία εξυγίανσης βάσει ειδικού προγράμματος, στο οποίο συμμετέχουν, είτε με απόφαση του Συμβουλίου τους είτε με απόφαση Ειδικής Επιτροπής, η οποία αποφασίζει βάσει αντικειμενικών κριτηρίων. Με την υπαγωγή στο πρόγραμμα τίθενται αυστηρά όρια στο δανεισμό, απαγορεύονται οι προσλήψεις, περιορίζεται η χρηματοδότηση για επενδύσεις ώστε να χρηματοδοτηθεί η αποπληρωμή των χρεών με τη συνδρομή ειδικού λογαριασμού που δημιουργείται για το σκοπό, αυτό στο πλαίσιο συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Ταυτόχρονα, διενεργούνται τακτικοί έλεγχοι, ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική υλοποίηση του προγράμματος εξυγίανσης.

Με τον τρόπο αυτό αντιμετωπίζονται τυχόν προβλήματα υπερχρεωμένων Δήμων που συνενώνονται με οικονομικά υγιείς Δήμους. Στην περίπτωση αυτή, το πρόγραμμα εφαρμόζεται, όχι για το σύνολο του «καλλικράτειου» δήμου, αλλά για τον συγκεκριμένο Δήμο που είναι υπερχρεωμένος.

Σε αυτό το πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν Δήμοι, Δημοτικές ενότητες που συνενώνονται και Περιφέρειες μετά από σχετικό αίτημά τους. Απαιτείται η απόφαση των 3/5 του Δημοτικού/Περιφερειακού Συμβουλίου για την υπαγωγή στο πρόγραμμα.

Συστήνεται Ελεγκτική Επιτροπή που αποτελείται από Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος είναι και πρόεδρος της, το Γενικό Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και έναν εκπρόσωπο της ΚΕΔΚΕ ή των Περιφερειών η οποία είναι αρμόδια για τη διαχείριση του Προγράμματος εξυγίανσης.

Βασική προϋπόθεση για την ένταξη στο Πρόγραμμα Εξυγίανσης είναι: Οι ετήσιες υποχρεώσεις σε τοκοχρεολύσια να υπερβαίνουν συγκεκριμένο ποσοστό των τακτικών εσόδων ή το συνολικό χρέος να υπερβαίνει συγκεκριμένο ποσοστό των τακτικών εσόδων. Ακολουθεί εκτίμηση από ορκωτούς ελεγκτές και ο Δήμος/Περιφέρεια εκπονεί συγκεκριμένο πρόγραμμα εξυγίανσης με μέτρα, δράσεις και χρονοδιάγραμμα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να ενταχθούν υποχρεωτικά Δήμοι/Περιφέρειες μετά από έλεγχο που ξεκινά από τη Διεύθυνση Οικονομικών ΟΤΑ του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Έτσι, Ο Δήμος/Περιφέρεια αποκτά πρόσβαση στο Λογαριασμό Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης.

Δημιουργείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τη χρηματοδότηση του προγράμματος εξυγίανσης των Δήμων και των Περιφερειών.

Διαφάνεια στα οικονομικά των Δήμων, προγραμματικοί προϋπολογισμοί, οικονομική διαχείριση

Ο νέος νόμος παρέχει σειρά από σύγχρονα εργαλεία οικονομικής διαχείρισης και ελέγχου όπως: ολοκληρωμένο σύστημα προγραμματισμού και προϋπολογισμού, αναλυτική λογιστική στο σύνολο της ΤΑ, επικαιροποιημένες και έγκυρες βάσεις δεδομένων, ταμειακές υπηρεσίες σε όλους τους δήμους και τις περιφέρειες.

Σημαντική προτεραιότητα του νομου είναι να ενισχύσει και υποστηρίξει το δημοκρατικό έλεγχο των πολιτών. Για το λόγο αυτό, όλοι οι νέοι συμμετοχικοί θεσμοί, όπως η επιτροπή διαβούλευσης, έχουν κεντρικό ρόλο στην οικονομική διαχείριση των νέων ΟΤΑ. Προς αυτή την κατεύθυνση είναι και τα μέτρα για τη δημοσιότητα των αποφάσεων που σχετίζονται με τοπικές - περιφερειακές δημόσιες δαπάνες. Το πρόβλημα δεν είναι να έχεις απλώς ενεργούς πολίτες, αλλά και πλήρως ενημερωμένους. Τέλος, η επέκταση του ελέγχου από το ελεγκτικό συνέδριο σε όλους τους δήμους, τις περιφέρειες και τα Νομικά τους Πρόσωπα, όπως επίσης η δημιουργία και λειτουργία της αυτοτελούς υπηρεσίας εποπτείας, αναμένεται όχι μόνο να διασφαλίσει τη διαφάνεια, αλλά κυρίως να βοηθήσει τους ΟΤΑ στη χρηστή διαχείριση των οικονομικών τους πόρων.

Κάθε Δήμος εκπονεί Τετραετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Τ.Ε.Π.) το οποίο εξειδικεύεται κατ' έτος σε Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης (Ε.Π.Δ.) και ετήσιο Προϋπολογισμό. Το Τεχνικό Πρόγραμμα καταρτίζεται και υποβάλλεται μαζί με το Ε.Π.Δ., αποτελεί μέρος του και επισυνάπτεται ως παράρτημα σε αυτό. Έως τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους, ολοκληρώνονται οι διαδικασίες για τη σύνταξη προσχεδίου του Ε.Π.Δ. και του προϋπολογισμού καθώς και οι διαδικασίες διαβούλευσης.

Καθιερώνεται η υποχρέωση του Δημοτικού συμβουλίου να καθορίζει το ανώτατο ύψος προϋπολογισμού εξόδων του επόμενου έτους για κάθε δημοτική και τοπική κοινότητα. Με βάση αυτό το ποσό το συμβούλιο της τοπικής και δημοτικής κοινότητας καταρτίζει το σχέδιο προϋπολογισμού των έργων και δράσεων που.

Σε ειδικό παράρτημα του προϋπολογισμού αναφέρονται οι δράσεις που αφορούν στους συνεννοούμενους Δήμους που συγκροτούν το νέο καλλικράτειο Δήμο, συμπεριλαμβανομένων των έργων και των υπηρεσιών τους.

Τα ποσοστά κατανομής των πόρων που αφορούν στα νομαρχιακά διαμερίσματα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και γνώμη της ΚΕΔΚΕ. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι στους μεγαλύτερους Δήμους δεν πρόκειται να «αδικηθούν» ως προς την κατανομή των πόρων οι μικρότεροι συνεννοούμενοι.

Ο προϋπολογισμός, το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, η εισηγητική έκθεση της οικονομικής επιτροπής και οι αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου που αφορούν την επιβολή των

φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, υποβάλλονται στον Ελεγκτή Νομιμότητας για έλεγχο. Αν διαπιστωθούν παρατυπίες ο Ελεγκτής Νομιμότητας καλεί το δημοτικό συμβούλιο να αναμορφώσει κατάλληλα τον προϋπολογισμό μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών

Η ταμειακή λειτουργία των Δήμων διεξάγεται από ειδική υπηρεσιακή μονάδα που αποτελεί μέρος της οικονομικής υπηρεσίας και συνιστάται με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.).

Η Οικονομική Επιτροπή υποβάλλει στο Δημοτικό Συμβούλιο τριμηνιαία έκθεση για τα αποτελέσματα εκτέλεσης του προϋπολογισμού, η οποία και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Δήμου. Στην έκθεση συμπεριλαμβάνεται και η άποψη της μειοψηφίας.

Στους προϋπολογισμούς των νέων Δήμων που θα προκύψουν από τις συνενώσεις, εγγράφονται υποχρεωτικά όλες οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις των συνενούμενων Δήμων ή κοινοτήτων. Μέχρι την κατάρτιση και ψήφιση του προϋπολογισμού του νέου Δήμου, που γίνεται το αργότερο εντός του πρώτου τριμήνου του 2011, εκτελούνται οι προϋπολογισμοί των συνενούμενων Δήμων, ως προϋπολογισμοί του.

Οι νέοι Δήμοι καταρτίζουν το επιχειρησιακό πρόγραμμα έως τις 30/9/2011. Μέχρι τις 28/2/2011 πρέπει, εξάλλου, να έχει ολοκληρωθεί η απογραφή των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων, απαιτήσεων και υποχρεώσεων του νέου Δήμου, καθώς και των διαθέσιμων χρηματικών μέσων.

Διαφάνεια και προγραμματισμός στα οικονομικά των Περιφερειών.

Οι Περιφέρειες καταρτίζουν Τετραετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στο πρώτο 9μηνο κάθε τετραετίας. Για την πρώτη φορά εφαρμογής του προβλέπεται η τριετής διάρκεια.

Σε ειδικό παράρτημα του προϋπολογισμού αναφέρονται οι δράσεις που αφορούν στους συνενούμενους νομούς, συμπεριλαμβανομένων των έργων και των υπηρεσιών τους.

Τα ποσοστά κατανομής των πόρων που αφορούν στους νομούς, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και γνώμη της Ένωσης Περιφερειών. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι δεν θα υπάρξει ανισοκατανομή των πόρων σε βάρος των μικρότερων συνενούμενων.

Η Εκτελεστική Επιτροπή συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών της περιφέρειας για το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης και τον προϋπολογισμό και τα εισηγείται στην Οικονομική Επιτροπή, προκειμένου η τελευταία να προβεί στην κατάρτιση αυτών και την υποβολή τους στο Περιφερειακό Συμβούλιο.

Έως 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους ολοκληρώνονται οι διαδικασίες για τη σύνταξη προσχεδίου του Ε.Π.Δ. και του προϋπολογισμού και οι διαδικασίες διαβούλευσης.

Συνοπτική οικονομική κατάσταση του προϋπολογισμού, όπως ψηφίσθηκε από το περιφερειακό συμβούλιο, αναρτάται στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας.

Ο προϋπολογισμός, το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, η εισηγητική έκθεση της οικονομικής επιτροπής και οι αποφάσεις του περιφερειακού συμβουλίου που αφορούν την επιβολή των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, υποβάλλονται στον Ελεγκτή Νομιμότητας. Εάν ο Ελεγκτής Νομιμότητας διαπιστώσει ουσιαστικά ή τυπικά προβλήματα, επιστρέφει τον προϋπολογισμό και καλεί το Περιφερειακό Συμβούλιο να τον αναμορφώσει κατάλληλα.

Η ταμειακή λειτουργία των Περιφερειών διεξάγεται από ειδική υπηρεσιακή μονάδα που αποτελεί μέρος της οικονομικής υπηρεσίας και συνιστάται με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.).

Η Οικονομική Επιτροπή, μετά από εισήγηση του υπευθύνου των οικονομικών υπηρεσιών της, υποβάλλει στο Περιφερειακό Συμβούλιο τριμηνιαία έκθεση για τα αποτελέσματα εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η έκθεση αναρτάται στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και περιλαμβάνει την άποψη της μειοψηφίας.

Ό,τι αφορά την εφαρμογή Διπλογραφικού Συστήματος Γενικής και Αναλυτικής Λογιστικής - Κοστολόγησης για την Περιφέρεια ρυθμίζεται με Προεδρικό Διάταγμα που θα εκδοθεί.

Στους προϋπολογισμούς των Περιφερειών εγγράφονται υποχρεωτικά όλες οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις των συνενούμενων Νομαρχιών. Μέχρι την κατάρτιση και ψήφιση του προϋπολογισμού της Περιφέρειας, που γίνεται το αργότερο εντός του πρώτου τριμήνου του 2011, εκτελούνται οι προϋπολογισμοί των συνενούμενων Νομαρχιών, ως προϋπολογισμοί της.

Έως την οριστική εναρμόνιση των ορίων ευθύνης των Δ.Ο.Υ. με τα όρια των νέων Ο.Τ.Α., αρμόδια για κάθε μία από αυτές, είναι η Δ.Ο.Υ. που εξυπηρετούσε την πρώην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, η οποία ορίζεται ως έδρα της.

Μέχρι την 28/2/2011 πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η απογραφή των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων, απαιτήσεων και υποχρεώσεων των νέων Περιφερειών καθώς και των διαθέσιμων χρηματικών μέσων.

Προληπτικός έλεγχος δαπανών

Καθιερώνεται ο προληπτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε όλους τους ΟΤΑ ανεξαρτήτως πληθυσμού. Οι δαπάνες των:

Δήμων

Περιφερειών

Των νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου

Των κοινωφελών επιχειρήσεων

Των επιχειρήσεων ύδρευσης Αποχέτευσης

Ανώνυμων εταιρειών του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ.

ανεξαρτήτως πληθυσμού υπάγονται στο έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το επιχειρησιακό σχέδιο υποστήριξης του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» - Πρόγραμμα «ΕΛΛ.Α.Δ.Α»

Η εφαρμογή του «Καλλικράτη» και η συνεπαγόμενη δομική αλλαγή του τρόπου με τον οποίο θα λειτουργεί το Κράτος και η Αυτοδιοίκηση στη χώρα μας από την 1η Ιανουαρίου 2011, αποτελεί εγχείρημα τεράστιου μεγέθους, το οποίο δεν εξαντλείται στη νομοθετική πρωτοβουλία για τη Νέα Αρχιτεκτονική Αυτοδιοίκησης και Αποκεντρωμένης Διοίκησης και την εκλογή, τον προσεχή Νοέμβριο, των νέων Δημοτικών και Περιφερειακών Αρχών. Είναι η ραχοκοκαλιά των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που, σήμερα περισσότερο από ποτέ έχει ανάγκη η χώρα μας.

Ο «Καλλικράτης» συνοδεύεται από ένα ολοκληρωμένο επιχειρησιακό σχέδιο υποστήριξης κατά τη μεταβατική περίοδο έως την 1.1.2011 αλλά και αμέσως μετά. Αυτό προϋποθέτει ισχυρό κεντρικό σχεδιασμό, συντονισμό για την ολοκλήρωση των διαδικασιών και την ανάληψη δράσεων και πρωτοβουλιών που θα επιτρέψουν και διευκολύνουν την καλύτερη και ομαλότερη μετάβαση στη Νέα Αρχιτεκτονική του Καλλικράτη.

Με δεδομένα και τα χρονικά περιθώρια, απαιτείται η συστράτευση όλων, και της Αυτοδιοίκησης, για την ολοκληρωμένη προσέγγιση και διαχείριση των θεμάτων που πρέπει να αντιμετωπιστούν στο αμέσως προσεχές διάστημα, ώστε οι νεοεκλεγείσες τοπικές αρχές να μπορούν, την 1η Ιανουαρίου 2011, να αναλάβουν και ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους με αποτελεσματική λειτουργική κι επιχειρησιακή ετοιμότητα, εξυπηρετώντας τις αρχές της διαφάνειας, της χρηστής διοίκησης και της αποτελεσματικής και ποιοτικής εξυπηρέτησης του πολίτη.

Το πρόγραμμα «Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης» («ΕΛΛ.Α.Δ.Α.») διαρθρώνεται σε τρεις άξονες:

- α) ο άξονας με κορμό όπως τα επιχειρησιακά προγράμματα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση» του Ε.Σ.Π.Α.,
- β) ο άξονας του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Αυτοδιοίκησης που λειτουργεί συμπληρωματικά με το Ε.Σ.Π.Α. και θα χρηματοδοτηθεί από εθνικούς πόρους του κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης
- γ) ο άξονας για την αξιοποίηση και αναδιάταξη των ανθρωπίνων πόρων

Το αναπτυξιακό πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α. θα συμπεριλάβει επίσης τα ολοκληρωμένα επιχειρησιακά σχέδια μεταφοράς και κοστολόγησης των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται από το πρόγραμμα Καλλικράτης. Επίσης, προβλέπεται, για την περίοδο μέχρι 31/12/2010, ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα προετοιμασίας των ΟΤΑ για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης. Το ολοκληρωμένο σχέδιο του αναπτυξιακού προγράμματος ΕΛΛ.Α.Δ.Α. θα είναι έτοιμο μετά από γνώμη της ΚΕΔΚΕ και της ΕΝΑΕ έως τις 31/10/2010.

Τα νέα στοιχεία του προγράμματος «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.» μπορούν να κωδικοποιηθούν ως εξής: α) Είναι πλήρως διαφανές και αντικειμενικό, ώστε να αποφευχθούν τα φαινόμενα των «οριζοντίων δράσεων» του «ΘΗΣΕΑ», β) συνδυάζονται για πρώτη φορά και σε αυτή την έκταση, κοινοτικοί και εθνικοί πόροι, γ) λειτουργεί πλέον ως συντονιστικό κέντρο όλων των χρηματοδοτήσεων, όλων των υπουργείων προς την ΤΑ και δ) για πρώτη φορά στο κεντρικό όργανο διαχείρισης του προγράμματος συμμετέχει η ΤΑ

Ε.Ε.Τ.Α.Α.

ΠΡΟΤΥΠΟΙ Ο.Ε.Υ. ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ

Εισαγωγή

Η ανάδειξη των νέων Δήμων του Προγράμματος «Καλλικράτης» σε αναπτυξιακούς φορείς και αποτελεσματικούς φορείς παροχής τοπικών δημόσιων υπηρεσιών, προϋποθέτει την - με επιστημονικό τρόπο - αντιμετώπιση των προβλημάτων εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας τους.

Η σύγχρονη οργάνωση / λειτουργία ενός Δήμου πρέπει να εξυπηρετεί :

τη δημιουργία προϋποθέσεων για τη διεύρυνση του αναπτυξιακού ρόλου του Δήμου, μέσω της βελτίωσης της ικανότητάς του να σχεδιάζει και να υλοποιεί προγράμματα οικονομικής ανάπτυξης, κοινωνικής πολιτικής, προστασίας του περιβάλλοντος κ.λ.π. και να τα εντάσσει στις διαδικασίες προγραμματισμού σε εθνικό επίπεδο, καθώς και στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ

την αναβάθμιση της λειτουργίας των πολιτικών οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών με την δημιουργία υπηρεσιών διοικητικής, νομικής υποστήριξης και ιδίως επιτελικών υπηρεσιών για την επιστημονική - τεχνική υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων

τη βελτίωση του βαθμού εξυπηρέτησης των πολιτών, της ποιότητας, της αποδοτικότητας και της δικαιοκατανομής των παρεχομένων υπηρεσιών με την αναδιοργάνωση των δομών, τον ανασχεδιασμό των διαδικασιών λειτουργίας τους και τον προσανατολισμό τους σε στόχους και μετρήσιμα αποτελέσματα

την αναβάθμιση της θέσης και του ρόλου των εργαζομένων με τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και τη λειτουργία όλων των υπηρεσιακών επιπέδων, την ενίσχυση της ευθύνης και των αρμοδιοτήτων των προϊσταμένων των υπηρεσιών, την επιμόρφωση του προσωπικού κλπ

την αύξηση του βαθμού συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των εσωτερικών υπηρεσιών, μεταξύ των υπηρεσιών και των πολιτικών οργάνων και μεταξύ του Δήμου και των εποπτευόμενων φορέων του

την ενίσχυση της συνεργασίας του Δήμου με άλλους δημόσιους, κοινωνικούς και ιδιωτικούς φορείς και την ανάπτυξη διαδικασιών συμμετοχής του πολίτη, θεωρουμένου όχι μόνον ως χρήστη των δημόσιων υπηρεσιών αλλά και ως ενεργού πολίτη.

Η λειτουργία της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης, σε ευρύτερο γεωγραφικό επίπεδο, θα πρέπει να συνοδεύεται με τη ριζική αναθεώρηση του τρόπου με τον οποίο οι Δήμοι καταγράφουν / ιεραρχούν τα τοπικά προβλήματα και σχεδιάζουν / προγραμματίζουν καθώς και παρεμβαίνουν για την αντιμετώπισή τους. Παράλληλα, ο νέος Δήμος θα πρέπει να μπορεί να αξιοποιεί τις Τεχνολογίες της Πληροφορικής και Επικοινωνιών σε συνδυασμό με οργανωτικές αλλαγές και νέες δεξιότητες, ώστε να βελτιωθούν η παροχή δημοτικών υπηρεσιών και οι δημοκρατικές διαδικασίες.

Ο δομικός εξορθολογισμός των δημοτικών υπηρεσιών με την παράλληλη απρόσκοπτη ενσωμάτωση των νέων μεταβιβαζομένων αρμοδιοτήτων, καθώς και η δημιουργία

μεγαλύτερων Δήμων, γεωγραφικά και πληθυσμιακά, οδηγεί στην ανάγκη σχεδιασμού οργανωτικών δομών με χαρακτηριστικά όπως :

- Σαφής οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών, αποφυγή της επικάλυψης των αρμοδιοτήτων με σκοπό τον περιορισμό των δυσλειτουργιών, της σύγχυσης και της αναποτελεσματικότητας.
- Αποφυγή του κατακερματισμού των λειτουργιών και της διάχυσης της ευθύνης, της πολυδιάσπασης των υπηρεσιών σε πολλές μικρού μεγέθους ενότητες και της διασποράς ομοειδών αντικειμένων σε διαφορετικές μονάδες.
- Δημιουργία δομών που να προβλέπουν την χωρική αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων και των υπηρεσιών στο βαθμό που χρειάζεται, ενώ παράλληλα εξασφαλίζουν τη δυνατότητα συντονισμού και παρακολούθησης των αποκεντρωμένων αρμοδιοτήτων και υπηρεσιών.

Η ΕΕΤΑΑ έχει αναλάβει τη σύνταξη προτύπων για την υποστήριξη όλων των νέων Δήμων στη σύνταξη του Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών τους (ΟΕΥ) που, σύμφωνα με το Ν.3852/10, είναι υποχρεωμένοι να έχουν καταρτίσει το πρώτο εξάμηνο του 2011.

Το κείμενο που ακολουθεί συνοψίζει τις κυριότερες επιλογές οργανωτικού σχεδιασμού που διέπουν τους πρότυπους ΟΕΥ.

Ομαδοποίηση των νέων Δήμων

Προκειμένου να καθορισθεί ο αριθμός και το είδος των προτύπων ΟΕΥ, η ΕΕΤΑΑ εκπόνησε μελέτη με στατιστική επεξεργασία ποσοτικών στοιχείων και με συλλογή ποιοτικών δεδομένων, μέσω ερωτηματολογίων που απαντήθηκαν από τους συμβούλους των ΤΕΔΚ.

Ο επόμενος πίνακας συνοψίζει τη διάκριση του συνόλου των νέων Δήμων σε ομάδες και υποομάδες ομοειδών χαρακτηριστικών.

	Ηπειρωτικοί δήμοι / Δήμοι Κρήτης και λοιποί δήμοι νησιά	Νησιωτικοί δήμοι Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου	Δήμοι μητροπολιτικών κέντρων (Αθηνών και Θεσ/νίκης)	ΣΥΝΟΛΑ
Μεγάλοι Δήμοι	21	3	22	46
Μεσαίοι προς μεγάλοι Δήμοι	43	7	25	75
Μικροί προς μεσαίοι Δήμοι	127	13		140
Μικροί Δήμοι	37	27		64
ΣΥΝΟΛΑ	228	50	47	325

Ανάλογα με το πληθυσμιακό τους μέγεθος, οι δήμοι διακρίνονται σε τέσσερις (4) υποομάδες :

Μεγάλοι
Μεσαίοι προς μεγάλοι

Μικροί προς μεσαίοι
Μικροί

Οι δήμοι των μητροπολιτικών κέντρων περιλαμβάνουν τους αστικούς δήμους των πολεοδομικών συγκροτημάτων Αθηνών-Πειραιώς και Θεσ/νίκης.

Στους δήμους των Περιφερειών Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου μεταφέρονται επιπρόσθετες αρμοδιότητες πλέον των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται στους υπόλοιπους δήμους (Άρθρο 204, Ν. 3852/10).

Η πλειοψηφία των νέων δήμων προέρχεται από συνένωση, ενώ περίπου το 1/3 αποτελούν αμετάβλητους ΟΤΑ.

Η γενική προσέγγιση στη σύνταξη των προτύπων ΟΕΥ

Για κάθε μια από τις δέκα (10) υποομάδες του προηγούμενου πίνακα συντάχθηκε ένας πρότυπος ΟΕΥ. Επομένως, έχουν συνταχθεί :

Τέσσερα (4) πρότυπα που αφορούν ηπειρωτικούς και λοιπούς νησιωτικούς δήμους

Τέσσερα (4) πρότυπα που αφορούν νησιωτικούς δήμους Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου

Δύο (2) πρότυπα που αφορούν αστικούς δήμους μητροπολιτικών κέντρων

Καθοριστική επίδραση στη σύνταξη του ΟΕΥ ενός δήμου έχει το πληθυσμιακό μέγεθος, από το οποίο εξαρτώνται τα τακτικά έσοδα και επομένως ο αριθμός προσωπικού. Στη συνέχεια, ανάλογα με το πληθυσμιακό μέγεθος, οριοθετούνται τρεις (3) διαφορετικές προσεγγίσεις που διέπουν τη σύνταξη των προτύπων ΟΕΥ.

Μεγάλοι και μεγαλο-μεσαίοι δήμοι : Ενίσχυση και συμπλήρωση των ήδη αναπτυγμένων υπηρεσιών

Οι νέοι ηπειρωτικοί δήμοι, που ανήκουν στις δύο μεγαλύτερες πληθυσμιακές υποομάδες, προέρχονται συνήθως από τη συνένωση ενός μεγαλύτερου πληθυσμιακά ΟΤΑ (συνήθως πρωτεύουσα νομού ή μεγάλη πόλη) με μικρότερους γειτονικούς ΟΤΑ. Ο μεγάλος ΟΤΑ έχει ήδη σχετικά επαρκή στελέχωση και αναπτυγμένες υπηρεσίες, οι οποίες θα ενισχυθούν από τη συνένωση καθώς και από τη μεταφορά προσωπικού από τη Ν.Α. και την ΤΥΔΚ.

Οι μεγάλοι και μεγαλο-μεσαίοι νησιωτικοί δήμοι Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου, περιλαμβάνουν τις πρωτεύουσες των νομών των τριών (3) νησιωτικών Περιφερειών.

Στις δύο μεγαλύτερες πληθυσμιακές υποομάδες δήμων εντάσσονται και οι δήμοι των μητροπολιτικών κέντρων. Όσοι από αυτούς δεν είναι αμετάβλητοι, προέρχονται από τη συνένωση δύο ή περισσότερων ΟΤΑ με αναπτυγμένες υπηρεσίες και επαρκή στελέχωση.

Τα κύρια ζητήματα στην σύνταξη του ΟΕΥ των μεγαλύτερων πληθυσμιακά δήμων είναι :
α) η οργάνωση νέων υπηρεσιών για τις μεταφερόμενες από τη ΝΑ αρμοδιότητες, β) η αποκέντρωση ορισμένων δημοτικών υπηρεσιών για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και γ) η οργάνωση της παροχής διοικητικής υποστήριξης σε μικρότερους δήμους.

Τα οργανογράμματα των μεγάλων δήμων περιλαμβάνουν 11 Διευθύνσεις με 47 Τμήματα, ενώ τα οργανογράμματα των μεγαλο-μεσαίων δήμων περιλαμβάνουν 10 Διευθύνσεις με 31 Τμήματα.

Μικρο-Μεσαίοι δήμοι : Δημιουργία ολοκληρωμένων υπηρεσιών.

Οι δήμοι αυτοί προέρχονται συνήθως από τη συνένωση ΟΤΑ, οι οποίοι δεν έχουν αναπτυγμένες υπηρεσίες, όμως το πληθυσμιακό μέγεθος του νέου Δήμου και οι συνέργειες, που θα προκύψουν από τη συνένωση, δημιουργούν τη δυνατότητα συγκρότησης και στελέχωσης υπηρεσιών για την άσκηση τόσο των υφιστάμενων όσο και των νέων μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων. Αναμένεται να υπάρξουν οικονομίες συγκέντρωσης και να δημιουργηθεί ισχυρότερος και επαρκέστερος υπηρεσιακός μηχανισμός.

Τα κύρια ζητήματα στην σύνταξη του ΟΕΥ των μικρο-μεσαίων πληθυσμιακά δήμων είναι :
α) η συγκρότηση κεντρικών υπηρεσιών για την άσκηση των υφιστάμενων και των νέων αρμοδιοτήτων και β) η αποκέντρωση ορισμένων δημοτικών υπηρεσιών για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

Οι μικρο-μεσαίοι νησιωτικοί δήμοι Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίου, συνήθως αποτελούν κέντρα νησιωτικών περιφερειακών ενότητων και έχουν επομένως το επιπρόσθετο καθήκον της παροχής διοικητικής υποστήριξης στους μικρότερους νησιωτικούς δήμους της περιφερειακής ενότητας.

Τα οργανογράμματα των μικρο-μεσαίων δήμων περιλαμβάνουν 3 Διευθύνσεις με 12 Τμήματα και 4 Αυτοτελή Τμήματα.

Μικροί ορεινοί και νησιωτικοί δήμοι : Δημιουργία υπηρεσιών κάλυψης των βασικών αναγκών.

Οι δήμοι αυτοί είναι μικροί ορεινοί/αγροτικοί και νησιωτικοί δήμοι, χωρίς αναπτυγμένες υπηρεσίες. Με δεδομένο ότι τα δημοτικά έσοδα θα κινούνται σε χαμηλά επίπεδα, το ζητούμενο είναι η συγκρότηση και στελέχωση των υπηρεσιών τους να ανταποκρίνεται στην ικανοποίηση των βασικών αναγκών. Οι δήμοι αυτοί δεν διαθέτουν συνήθως την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο προσωπικό για την άσκηση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων και επομένως οι ανάγκες αυτές θα ικανοποιηθούν, μέσω της δυνατότητας παροχής διοικητικής υποστήριξης από μεγαλύτερους δήμους (Άρθρα 206 και 209, Ν. 3852/10).

Τα οργανογράμματα των μικρών δήμων περιλαμβάνουν 4 Αυτοτελή Τμήματα και 4 Αυτοτελή Γραφεία.

Οι κεντρικές υπηρεσίες των νέων Δήμων

Οι πρότυποι ΟΕΥ προβλέπουν κεντρικές υπηρεσίες (στην έδρα του νέου Δήμου) και αποκεντρωμένες υπηρεσίες στις έδρες των πρώην ΟΤΑ.

Ανάλογα με το αντικείμενο και τους σκοπούς τους, οι κεντρικές υπηρεσίες του νέου Δήμου μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής :

Επιτελικές Υπηρεσίες, με αρμοδιότητες την παροχή επιτελικής υποστήριξης στα πολιτικά όργανα και στις δημοτικές υπηρεσίες, δηλ. επεξεργασμένων στοιχείων και προτάσεων για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων.

Υπηρεσίες Υποστήριξης, με αρμοδιότητες την παροχή διοικητικής, οικονομικής και τεχνικής υποστήριξης σε όλες τις δημοτικές υπηρεσίες.

Υπηρεσίες Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής, με αρμοδιότητες των νέων Δήμων που αφορούν την προστασία του φυσικού και του δομημένου περιβάλλοντος και την προώθηση της αστικής ανάπτυξης.

Υπηρεσίες Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, με αρμοδιότητες των νέων Δήμων που αφορούν την κοινωνική προστασία, την προστασία της δημόσιας υγείας και την παροχή υπηρεσιών στους τομείς της παιδείας, του πολιτισμού και του αθλητισμού.

Υπηρεσίες Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, με αρμοδιότητες των νέων Δήμων που αφορούν τον πρωτογενή τομέα της παραγωγής (φυτική και ζωική παραγωγή), τη μεταποίηση και τον τριτογενή τομέα (εμπόριο, τουρισμός) καθώς και την προαγωγή της απασχόλησης.

Οι κεντρικές υπηρεσίες ενός μεγάλου Δήμου περιλαμβάνουν τις ακόλουθες διοικητικές ενότητες :

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Νομική Υπηρεσία. Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας. Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας
ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	Γενική Διεύθυνση Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης Πληροφορικής και Διαφάνειας
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Διεύθυνση ΚΕΠ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ	Διεύθυνση Πολεοδομίας Διεύθυνση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πρασίνου
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού

Στους μικρότερους Δήμους, προσαρμόζεται ανάλογα η προηγούμενη οργανωτική δομή (Βλ Παράρτημα).

Οι αποκεντρωμένες δημοτικές υπηρεσίες

Οι νέοι Δήμοι είναι μεγαλύτεροι από τους υφιστάμενους κατά γεωγραφική και πληθυσμιακή έννοια. Τίθεται επομένως εντονότερα το ζήτημα της καλύτερης εξυπηρέτησης των δημοτών με την λειτουργία στις έδρες των πρώην ΟΤΑ σειράς δημοτικών υπηρεσιών.

Ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του κάθε Δήμου θα προσδιορισθούν στους αντίστοιχους ΟΕΥ οι υπηρεσίες που προσιδιάζει να αποκεντρωθούν, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες εξυπηρέτησης του πολίτη, όσο το δυνατόν εγγύτερα στον τόπο κατοικίας του, την ανάγκη άμεσης αποκατάστασης βλαβών, τον περιορισμό των μετακινήσεων του εξοπλισμού και των οχημάτων κλπ

Οι πρότυποι ΟΕΥ προβλέπουν τις κυριότερες περιπτώσεις όπου είναι δυνατόν να απαιτηθεί η σύσταση αποκεντρωμένων υπηρεσιών :

- Υπηρεσία Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)
- Υπηρεσία Καθαριότητας & Ανακύκλωσης
- Υπηρεσία Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη
- Υπηρεσία Οικονομικών θεμάτων
- Υπηρεσία Συντήρησης υποδομών
- Υπηρεσία Δημοτικής Αστυνομίας.

Η προσαρμογή των προτύπων στα χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων Δήμων θα καταδείξει ποιες από τις προαναφερόμενες αποκεντρωμένες υπηρεσίες χρειάζονται και πού. Επίσης, μπορεί να αναδείξει πρόσθετες ανάγκες, όπως λειτουργία ενδεχομένων αποκεντρωμένου Γραφείου Γεωργικής Ανάπτυξης ή Γραφείου Τουριστικής πληροφόρησης.

Κοινωνικές υπηρεσίες, όπως π.χ. Βοήθεια στο σπίτι, ΚΑΠΗ, δομές παιδικής φροντίδας, θα παρέχονται τοπικά μέσω των αποκεντρωμένων παραρτημάτων του Νομικού Προσώπου του Δήμου.

Οι πρότυποι ΟΕΥ προβλέπουν ότι κάθε αποκεντρωμένη υπηρεσία υπάγεται διοικητικά και ακολουθεί, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις της αντίστοιχης κεντρικής υπηρεσίας (π.χ. το αποκεντρωμένο Τμήμα Καθαριότητας ακολουθεί τις οδηγίες και τα πρότυπα που ορίζει η κεντρική Διεύθυνση Καθαριότητας).

Παράλληλα, προβλέπεται ότι, μέσω του αρμόδιου τοπικού Αντιδημάρχου, θα εξασφαλίζεται η ενότητα της διοίκησης και η εποπτεία όλων των αποκεντρωμένων δημοτικών υπηρεσιών σε μια δημοτική ενότητα.

Οι οργανικές μονάδες που θα ασκούν τις νέες μεταφερόμενες αρμοδιότητες

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης», μεταφέρονται στους νέους Δήμους νέες αρμοδιότητες από τις ΝΑ κατά φάσεις. Οι πρότυποι ΟΕΥ ενσωματώνουν όλες τις

μεταφερόμενες αρμοδιότητες των νέων Δήμων, ανεξάρτητα του χρόνου έναρξης της άσκησής τους.

Οι νέες υπηρεσίες που δημιουργήθηκαν για να ασκούν τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες στους μεγάλους δήμους φαίνονται στον επόμενο πίνακα.

Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής Τμήμα Αλιείας Τμήμα Φυσικών Πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας (μόνο για τους νησιωτικούς δήμους) Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Τμήμα Σχεδιασμού και Εποπτείας Κοινωνικής Μέριμνας Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης Τμήμα Πολιτισμού και Αθλητισμού
Διεύθυνση Πολεοδομίας	Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών
Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πρασίνου	Τμήμα Περιβαλλοντικών Θεμάτων
Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών	Τμήμα Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων Τμήμα Συγκοινωνιών και Κυκλοφορίας Τμήμα Εγκαταστάσεων και Αδειών Μεταφορών

Οργανικές μονάδες για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των Δήμων και την εξυπηρέτηση του πολίτη

Για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των νέων Δήμων, προβλέπεται η Υπηρεσία Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής η οποία στους μεγάλους δήμους περιλαμβάνει :

- Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
- Τμήμα Αποτελεσματικότητας, Ποιότητας και Οργάνωσης
- Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
- Τμήμα Διαφάνειας

Παράλληλα, στις διοικητικές υπηρεσίες προβλέπεται μονάδα Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, εκτός από τα ΚΕΠ, προβλέπονται η Υπηρεσία Διοικητικής βοήθειας, η Υπηρεσία Διαφάνειας και οι αποκεντρωμένες δημοτικές υπηρεσίες.

Η αποκεντρωμένη υπηρεσία Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη προβλέπεται να μπορεί να λειτουργεί ως «Δημοτικό ΚΕΠ», για το σκοπό αυτό :

Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται σχετικά με τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων συναφών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.

Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητά τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια, για την διεκπεραίωσή τους, κεντρική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.

Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες.

Τα είδη και το μέγεθος των οργανικών μονάδων

Οι πρότυποι ΟΕΥ προβλέπουν οργανικές μονάδες με τα εξής επίπεδα και ονοματολογία υπηρεσιών :

- Γενική Διεύθυνση (προβλέπεται θεσμικά για Δήμους άνω των 50.000 κατοίκων)
- Διεύθυνση
- Τμήμα
- Αυτοτελές Τμήμα
- Αυτοτελές Γραφείο

Με σκοπό την αποφυγή της πολυδιάσπασης της οργανωτικής δομής σε πολλές ενότητες μικρού μεγέθους, οι πρότυποι ΟΕΥ συντάχθηκαν λαμβάνοντας υπόψη ότι ένα Τμήμα θα πρέπει να έχει τουλάχιστον 4-5 άτομα προσωπικό και μια Διεύθυνση θα πρέπει να έχει τουλάχιστον 2-3 Τμήματα. Επίσης, αποφεύγεται η πρόβλεψη μη αυτοτελών Γραφείων, τα οποία, όταν υπάρχει ανάγκη, προβλέπονται μόνο μέσα σε Τμήματα.

Η κορυφή της διοικητικής πυραμίδας και ο συντονισμός των δημοτικών υπηρεσιών

Στην κορυφή της διοικητικής πυραμίδας, οι Δήμοι άνω των 50.000 κατοίκων έχουν τη δυνατότητα σύστασης μίας Γενικής Διεύθυνσης. Για τους δήμους αυτούς, στους οποίους θα λειτουργούν 10-11 Διευθύνσεις, προτείνεται να επιτραπεί θεσμικά η σύσταση δύο Γενικών Διευθύνσεων. Παράλληλα, στους μικρότερους δήμους από 10.000-50.000 κατοίκους προτείνεται να επιτραπεί θεσμικά η σύσταση μίας Γενικής Διεύθυνσης για την ενίσχυση της υπηρεσιακής ιεραρχίας.

Στους πρότυπους ΟΕΥ, έχει καταβληθεί προσπάθεια μείωσης του αριθμού των διοικητικών ενοτήτων που θα υπάγονται στο Γενικό Διευθυντή. Έτσι, τα πρότυπα των μεγάλων Δήμων περιλαμβάνουν Διευθύνσεις με 4 Τμήματα κατά μέσο όρο. Η επιλογή αυτή αναμένεται να βελτιώσει τη δυνατότητα διοίκησης και συντονισμού.

Παράλληλα, για τη βελτίωση του συντονισμού προβλέπονται :

- Συντονιστικά Συμβούλια με τη συμμετοχή προϊστάμενων για τον συντονισμό των ενεργειών μεταξύ υπηρεσιών
- Μόνιμες ή παροδικές διατμηματικές επιτροπές ή ομάδες εργασίας για την επεξεργασία ζητημάτων που αφορούν περισσότερες διοικητικές ενότητες του Δήμου.

- Ομάδες διοίκησης έργου ή προγράμματος
- Συντονιστές (project managers) για την εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων με αξιοποίηση προσωπικού από διάφορες διοικητικές ενότητες.
- Υπάλληλοι - σύνδεσμοι με το ρόλο του συνδυετικού κρίκου μεταξύ δύο υπηρεσιακών μονάδων με ισχυρή αλληλεξάρτηση.

Οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών

Οι πρότυποι ΟΕΥ περιλαμβάνουν όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται για τους Δήμους με βάση τις διατάξεις της νομοθεσίας. Κατά την προσαρμογή ενός προτύπου, για κάποιο συγκεκριμένο Δήμο, μπορούν να αφαιρεθούν εκείνες οι αρμοδιότητες που, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του Δήμου, είναι φανερό ότι είναι ανενεργείς (π.χ. αρμοδιότητες Τμήματος Αλιείας σε Δήμο που δεν έχει προσπέλαση στη θάλασσα).

Οι αρμοδιότητες έχουν ομαδοποιηθεί σε ενότητες που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες λειτουργίες, γεγονός που επιτρέπει την εύκολη προσαρμογή του προτύπου στις ιδιαιτερότητες κάθε συγκεκριμένου Δήμου. Έτσι, ανάλογα με τον αναμενόμενο όγκο εργασίας κάθε λειτουργίας ή την πρακτική διαθεσιμότητα στελεχών, ο Δήμος μπορεί να κρίνει ότι πρέπει να συνενώσει ή να διαχωρίσει κάποιες ενότητες του προτύπου χωρίς να χρειασθεί αλλαγή στο υπόλοιπο οργανόγραμμα.

Για παράδειγμα :

Η Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης θα μπορούσε να χωρισθεί σε Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης και σε Διεύθυνση Εμπορίου, Απασχόλησης και Τουρισμού, αν στη περίπτωση του συγκεκριμένου Δήμου υπάρχει αναπτυγμένο το αντικείμενο της Αγροτικής Ανάπτυξης και ο Δήμος θεωρεί ότι πρέπει να ενεργοποιήσει, λόγω των τοπικών συνθηκών, τα αντικείμενα της απασχόλησης και του τουρισμού.

Τα «Τμήματα» Απασχόλησης και Τουρισμού θα μπορούσαν να συγχωνευτούν σε ένα Τμήμα, αν η δραστηριοποίησή τους δεν απαιτεί παρά την απασχόληση 2-3 ατόμων, αντίστοιχα.

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού θα μπορούσε να χωρισθεί σε Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Υγείας και σε Διεύθυνση Παιδείας και Πολιτισμού, αν ο Δήμος θεωρεί ότι θα έχει σημαντική δραστηριότητα σε θέματα Δια Βίου Μάθησης και συγχρόνως τα Δημοτικά Νομικά Πρόσωπα που ασχολούνται με τα θέματα πολιτισμού και αθλητισμού είτε δεν υπάρχουν, είτε κρίνονται ανεπαρκή σε στελέχωση.

Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες των ΝΠΔΔ & των Επιχειρήσεων των Δήμων

Κατά τη σύνταξη του ΟΕΥ, οι νέες δημοτικές αρχές θα πρέπει να έχουν οριοθετήσει το ρόλο των εποπτευόμενων φορέων του νέου Δήμου (νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και επιχειρήσεις). Ειδικά για τα ΝΠΔΔ, επισημαίνεται ότι όλες οι αρμοδιότητές τους θα μπορούσαν να ασκούνται από εσωτερικές υπηρεσίες του Δήμου.

Ο προσδιορισμός, επομένως, των αρμοδιοτήτων των δημοτικών υπηρεσιών στους ΟΕΥ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το αντικείμενο και το εύρος των αρμοδιοτήτων των Νομικών Προσώπων ΔΔ και των Επιχειρήσεων των Δήμων.

Για παράδειγμα, το «Τμήμα» Πολιτισμού και Αθλητισμού θα μπορούσε:

να είναι «Διεύθυνση», αν ο Δήμος αποφασίσει να ασκούνται οι σχετικές αρμοδιότητες από εσωτερικά Τμήματα του Δήμου.

να συγχωνευτεί με το Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης, αν ο Δήμος αποφασίσει να ασκούνται οι σχετικές αρμοδιότητες από αντίστοιχα νομικά πρόσωπα ΔΔ, τα οποία έχουν αναπτύξει ήδη σημαντική δράση και έχουν δυνατότητες.

Σε κάθε περίπτωση, είναι φανερή η ανάγκη διασφάλισης του συντονισμού και της συμπληρωματικότητας των υπηρεσιών του νέου Δήμου και των υπηρεσιών των εποπτευόμενων φορέων του.

Οι οργανικές θέσεις του προσωπικού και οι προϊστάμενοι των υπηρεσιών

Σε ότι αφορά τις οργανικές θέσεις του προσωπικού που θα προβλέπονται στους ΟΕΥ επισημαίνονται ότι :

Είναι αναγκαία η ρεαλιστική εκτίμηση των αναγκών σε προσωπικό με βάση τις πραγματικές ανάγκες και τις οικονομικές δυνατότητες του κάθε νέου ΟΤΑ. Ο αριθμός των οργανικών θέσεων που θα προβλέπονται στους ΟΕΥ προτείνεται να προκύψει συνεκτιμώντας τις δαπάνες μισθοδοσίας και τα τακτικά έσοδα του νέου Δήμου.

Πρέπει να προβλέπονται στις οργανικές θέσεις εξειδικευμένα στελέχη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΠΕ,ΤΕ) καθώς και θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού, σύγχρονων ειδικοτήτων, αντίστοιχων με τις ιδιαιτερότητες της περιοχής του Δήμου και τις νέες αρμοδιότητες.

Για την προδιαγραφή των τυπικών προσόντων των στελεχών, που πρόκειται να καλύψουν τις θέσεις, πρέπει να ληφθεί υπόψη το ισχύον κλαδολόγιο και προσοντολόγιο.

Ως γενική κατεύθυνση, για τον καθορισμό των κλάδων προϊσταμένων, προτείνεται η επιλογή να γίνεται από κλάδους / ειδικότητες που έχουν τη μεγαλύτερη δυνατή συνάφεια με το αντικείμενο της κάθε υπηρεσίας. Δεδομένου ότι το άρθρο 99 του Κώδικα δημοτικών υπαλλήλων προβλέπει το προβάδισμα των κατηγοριών εκπαίδευσης, προτείνονται τα εξής:

- Οι προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων να προέρχονται από την κατηγορία ΠΕ
- Οι προϊστάμενοι Διευθύνσεων, Τμημάτων και Αυτοτελών Γραφείων να προέρχονται από την κατηγορία ΠΕ και, εν ελλείψει, από την κατηγορία ΤΕ και, εν ελλείψει, από την κατηγορία ΔΕ.

Υποστήριξη των νέων Δήμων στη σύνταξη των Ο.Ε.Υ.

Οδηγός προσαρμογής των προτύπων ΟΕΥ

Εκτός από τη σύνταξη των προτύπων ΟΕΥ, η ΕΕΤΑΑ θα προχωρήσει στην εκπόνηση βοηθήματος-οδηγού, όπου θα δίδονται πρακτικές κατευθύνσεις για την εξειδίκευση των πρότυπων στις ιδιαιτερότητες του κάθε Δήμου.

Υποστήριξη των Δήμων με πληθυσμό μικρότερο των 20.000

Για τη σύνταξη του ΟΕΥ των 153 μικρότερων πληθυσμιακά νέων Δήμων που, κατά κανόνα, είναι και οι πλέον αδύναμοι από πλευράς οικονομικών δυνατοτήτων και στελεχιακού δυναμικού, η ΕΕΤΑΑ έχει συστήσει, στο επίπεδο του Νομού, ομάδες εργασίας που θα αναλάβουν να συντάξουν τους ΟΕΥ των Δήμων οι οποίοι έχουν πληθυσμό μικρότερο των 20.000. Συγκεκριμένα, σε κάθε Νομό έχουν συσταθεί ομάδες εργασίας στις οποίες συμμετέχουν μέλη υπηρεσιακών συμβουλίων των ΟΤΑ, στελέχη των Διευθύνσεων Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Περιφέρειας και σύμβουλοι τοπικής ανάπτυξης των ΤΕΔΚ.

Οι νέοι Δήμοι, μετά την 1/1/2011, θα ορίσουν έναν υπάλληλο αρμόδιο για τη σύνταξη του ΟΕΥ, ο οποίος θα συγκεντρώνει πληροφοριακό υλικό από το Δήμο του και θα αποτελεί το συνδυαστικό κρίκο της ομάδας εργασίας Νομού με το Δήμο. Η ομάδα εργασίας του κάθε Νομού θα συντάξει τις εισηγητικές εκθέσεις και τους ΟΕΥ των Δήμων του Νομού της, συνεργαζόμενη με τον αρμόδιο υπάλληλο και τη δημοτική αρχή του κάθε Δήμου.

Υποστήριξη των Δήμων με πληθυσμό άνω των 20.000

Για τους 172 μεγαλύτερους πληθυσμιακά νέους δήμους, η ΕΕΤΑΑ θα διοργανώσει ενημερωτικές συναντήσεις εργασίας, στις οποίες θα προσκληθούν ένα (1) υπηρεσιακό στέλεχος και ένας (1) αιρετός.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2011, η ΕΕΤΑΑ θα οργανώσει ομάδα στελεχών για την παροχή άμεσης συμβουλευτικής υποστήριξης προς όλους τους Δήμους σε όσα ζητήματα αφορούν τη σύνταξη των ΟΕΥ τους, καθώς και γενικότερα την αρχική τους συγκρότηση και λειτουργία και θα εκδώσει / διανείμει το σχετικό πληροφοριακό υλικό.

Η ανάπτυξη της διοικητικής ικανότητας των νέων Δήμων

Η εσωτερική / οργανωτική ανάπτυξη των νέων Δήμων (όπως και η τοπική ανάπτυξη) είναι μια συνεχής και δύσκολη διαδικασία, που με κανένα τρόπο δεν εξασφαλίζεται μόνο με τη σύνταξη ενός άρτιου ΟΕΥ. Η σύνταξη των ΟΕΥ είναι μια απαραίτητη προϋπόθεση, ένα πρώτο στάδιο μιας σειράς αναγκαίων ενεργειών για την ανάπτυξη της διοικητικής ικανότητας των νέων Δήμων.

Οι σύγχρονες μορφές οργάνωσης τονίζουν τα δυναμικά στοιχεία ενός οργανισμού και εστιάζουν περισσότερο στις διαδικασίες λειτουργίας και στις διαδικασίες προγραμματισμού της δράσης, παρά στα στατικά οργανωτικά σχήματα. Οι δομές δεν είναι αυτοσκοπός αλλά μέσον. Οι όποιες οργανωτικές επιλογές θα πρέπει να νομιμοποιούνται στη βάση των στόχων και των αποτελεσμάτων που παράγονται από τη λειτουργία των Δήμων και σε τελική ανάλυση στην επίλυση τοπικών προβλημάτων όπως και στην αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών στους πολίτες.

Η ανάπτυξη της διοικητικής ικανότητας των δομών ενός Δήμου εκφράζεται :

από το βαθμό λειτουργικής διαφοροποίησης (εξειδίκευσης) των δομών του (differentiation)

από το βαθμό ολοκλήρωσης (συνοχής, συντονισμού) που παρουσιάζουν οι δομές μεταξύ τους αλλά και με το περιβάλλον τους (integration)

από την ικανότητα διαρκούς μάθησης των δομών του (learning) και

από τη βιωσιμότητά τους για μακρόχρονο ορίζοντα

Για την ανάπτυξη της διοικητικής ικανότητας των νέων Δήμων, προτείνεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση, κατά την επόμενη δημοτική περίοδο, μεσοχρόνιου προγράμματος αλληλοσυμπληρούμενων παρεμβάσεων σε ό,τι αφορά τους βασικούς συντελεστές βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας (δομές και συστήματα λειτουργίας, ανθρώπινο δυναμικό, κανονιστικό πλαίσιο). Το πρόγραμμα θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί από το Ε.Π. «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και ενδεικτικά είναι δυνατόν να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, και :

Δράσεις υποστήριξης της σύνταξης επιχειρησιακών και ετήσιων προγραμμάτων από τους νέους Δήμους

Σχεδιασμός συστήματος δεικτών για την παρακολούθηση της λειτουργίας των Δήμων

Δράσεις ανασχεδιασμού και προτυποποίησης των διαδικασιών λειτουργίας σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των ΤΠΕ (Business Process Redesign-BPR),

Πρότυπα στελέχωσης, μέσω της κατάρτισης δεικτών που θα οδηγούν σε αντικειμενική και ρεαλιστική εκτίμηση των αναγκών σε προσωπικό με βάση τον πραγματικό φόρτο εργασίας.

Προτυποποίηση των εντύπων που χρησιμοποιούν οι δημοτικές υπηρεσίες

Προσδιορισμό και περιγραφή θέσεων εργασίας για κάθε διοικητική ενότητα

Πρόγραμμα ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού με έμφαση στην ενημέρωση / επιμόρφωση των προϊσταμένων

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ
ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ (ορεινός + αγροτικός) ΔΗΜΟΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ			
Γενικός Γραμματέας Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας Δ/νση Δημοτικής Αστυνομίας Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού Τμήμα Αστυνόμευσης	Γενικός Γραμματέας Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας Αυτοτελές Τμήμα Διαφάνειας Δ/νση Δημοτικής Αστυνομίας Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού Τμήμα Αστυνόμευσης	Γενικός Γραμματέας Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου Νομική Υπηρεσία Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
Γενικός Διευθυντής Δ/νση Προγραμματισμού, Οργάνωσης, και Πληροφορικής Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης Τμήμα Αποτελεσματικότητας Ποιότητας και Οργάνωσης Τμήμα ΤΠΕ	Δ/νση Προγραμματισμού, Οργάνωσης, και Πληροφορικής Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης Τμήμα ΤΠΕ	Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας Γραφείο Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης Γραφείο ΤΠΕ	Αυτοτελές Γραφείο Προγραμματισμού, Πληροφορικής και Διαφάνειας
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ			
Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής Τμήμα Αλιείας Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων Τμήμα Απασχόλησης Τμήμα Τουρισμού	Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής Τμήμα Αλιείας Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων Τμήμα Απασχόλησης και Τουρισμού	Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής Γραφείο Αλιείας Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού	Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού
ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ (ορεινός + αγροτικός) ΔΗΜΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ			
<p>Δ/νση Πολεοδομίας Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης Τμήμα Σχεδιασμού και Εποπτείας Καθαριότητας & Ανακύκλωσης Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων & Ανακυκλώσιμων υλικών Τμήμα Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργειών Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων Δ/νση Περιβάλλοντος και Πρασίνου Τμήμα Περιβαλλοντικών Θεμάτων Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου Τμήμα Κοιμητηρίων Τμήμα Σφαγείων</p>	<p>Αυτοτελές Τμήμα Πολεοδομίας Γραφείο Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών Γραφείο Πολεοδομικών Εφαρμογών και Ελέγχου Κατασκευών Γραφείο Ελέγχου Κατασκευών Δ/νση Καθαριότητας & Ανακύκλωσης Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων & Ανακυκλώσιμων υλικών Τμήμα Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργειών Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων Δ/νση Περιβάλλοντος και Πρασίνου Τμήμα Περιβαλλοντικών Θεμάτων Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου</p>	<p>Δ/νση Περιβάλλοντος και Καθαριότητας Τμήμα Περιβαλλοντικών Θεμάτων Τμήμα Καθαριότητας & Ανακύκλωσης Τμήμα Συντήρησης Πρασίνου</p>	<p>Αυτοτελές Τμήμα Περιβάλλοντος και Καθαριότητας Γραφείο Καθαριότητας και Πρασίνου Γραφείο Περιβαλλοντικών Θεμάτων</p>
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ			
<p>Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού Τμήμα Σχεδιασμού και Εποπτείας Κοινωνικής Μέριμνας Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης Τμήμα Πολιτισμού και Αθλητισμού</p>	<p>Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού Τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας Τμήμα Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού</p>	<p>Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού Γραφείο Κοινωνικής Μέριμνας Γραφείο Προστασίας της Δημόσιας Υγείας Γραφείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού</p>	<p>Αυτοτελές Γραφείο Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού</p>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ (ορεινός + αγροτικός)
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ			
Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης Τμήμα Ληξιαρχείου Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης Τμήμα Ανάπτυξης Α/Δ Τμήμα Μητρώων και Διαδικασιών Προσωπικού Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών Τμήμα Προϋπολογισμού και Οικονομικής Πληροφόρησης Τμήμα Λογιστηρίου και Αποθηκών Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας Τμήμα Ταμείου Τμήμα Προμηθειών Υλικών / Εξοπλισμού / Υπηρεσιών Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Τμήμα Συγκοινωνιακών Έργων Τμήμα Κτιριακών Έργων και Υπαιθρίων Χώρων Τμήμα Η/Μ έργων και Σηματοδότησης Τμήμα Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων Τμήμα Συγκοινωνιών, Κυκλοφορίας και Πολιτικής Προστασίας Τμήμα Εγκαταστάσεων και Αδειών Μεταφορών Δ/νση ΚΕΠ Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης	Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας Τμήμα Ταμείου Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Τμήμα Συγκοινωνιακών και Κτιριακών Έργων Τμήμα Η/Μ έργων και Σηματοδότησης Τμήμα Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων Τμήμα Συγκοινωνιών, Εγκαταστάσεων και Πολιτικής Προστασίας Δ/νση ΚΕΠ Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης	Δ/νση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών Τμήμα Εσόδων, Περιουσίας και Ταμείου Τμήμα ΚΕΠ Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Τμήμα Πολεοδομίας Τμήμα Τεχνικών Έργων Τμήμα Η/Μ έργων, Συγκοινωνιών και Πολιτικής Προστασίας Τμήμα Ύδρευσης / Αποχέτευσης	Αυτοτελές Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών Γραφείο Διοικητικών Υπηρεσιών Γραφείο Οικονομικών Υπηρεσιών και Ταμείου Αυτοτελές Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών Γραφείο Τεχνικών Έργων Γραφείο Η/Μ έργων, Συγκοινωνιών και Πολιτικής Προστασίας Γραφείο Ύδρευσης /Αποχέτευσης Αυτοτελές Γραφείο ΚΕΠ

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΕΣΑΙΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΣ ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΜΙΚΡΟΣ (ορεινός + αγροτικός) ΔΗΜΟΣ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
Τμήμα ΚΕΠ Τμήμα Καθαριότητας & Ανακύκλωσης Γραφείο Συντήρησης Υποδομών Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη Γραφείο Οικονομικών θεμάτων Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας	Τμήμα ΚΕΠ Τμήμα Καθαριότητας & Ανακύκλωσης Γραφείο Συντήρησης Υποδομών Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη Γραφείο Οικονομικών θεμάτων	Τμήμα ΚΕΠ Γραφείο Συντήρησης Υποδομών Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του πολίτη Γραφείο Οικονομικών θεμάτων	

**ΙΔΡΥΜΑΤΑ, ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

Ιδρύματα και ΝΠΔΔ των δήμων (άρθρα 102 και 103)

Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του ν. 3852/2010, τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα των καποδιστριακών δήμων και κοινοτήτων περιέρχονται ως έχουν στο νέο «καλλικρατικό» δήμο, ενώ για τα δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προβλέπεται διαδικασία συγχώνευσης.

Σε κάθε περίπτωση, οι νέοι δήμοι από την έναρξη της λειτουργίας τους γίνονται καθολικοί διάδοχοι των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συνενομένων καποδιστριακών δήμων ή κοινοτήτων, ως προς τα ιδρύματα και τα δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Ειδικά, το μόνιμο και με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου προσωπικό των δημοτικών και κοινοτικών ιδρυμάτων και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό των ιδρυμάτων και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου των νέων δήμων με την ίδια σχέση εργασίας. Οι συμβάσεις μίσθωσης έργου και εργασίας ορισμένου χρόνου συνεχίζονται μέχρι τη λήξη τους (άρθρο 102 παρ. 3 και άρθρο 103 παρ. 10 και 11).

Περαιτέρω, αναφορικά με τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, προβλέπεται ότι κάθε δήμος μπορεί να συνιστά ή να έχει, μεταξύ άλλων, έως δύο (2) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ένα για τους τομείς αρμοδιοτήτων κοινωνικής προστασίας, αλληλεγγύης και παιδείας και ένα για τους τομείς πολιτισμού, αθλητισμού και περιβάλλοντος. Εάν ο δήμος διαθέτει κοινωφελή επιχείρηση για έναν από τους ανωτέρω τομείς, τότε μπορεί να έχει έως ένα νομικό πρόσωπο για τον άλλο τομέα (άρθρο 103 παρ. 1). Στην περίπτωση, ωστόσο, που οι συνθήκες το επιβάλλουν, μπορεί, για παράδειγμα, η κοινωφελής επιχείρηση να ασκεί δραστηριότητες παιδείας και αθλητισμού, και το νομικό πρόσωπο να ασκεί δραστηριότητες κοινωνικής προστασίας, αλληλεγγύης και πολιτισμού.

Ακόμη, στους δήμους με πληθυσμό άνω των 300.000 κατοίκων, μπορεί να λειτουργούν έως δύο (2) νομικά πρόσωπα για καθέναν από τους τομείς αρμοδιοτήτων, ενώ μπορεί να λειτουργεί και μία κοινωφελής επιχείρηση (άρθρο 103 παρ. 1).

Στην περίπτωση που σε κάποιον «καλλικρατικό» δήμο περιέρχονται περισσότερα των προβλεπόμενων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ο δήμος οφείλει να προβεί σε συγχωνεύσεις.

Η συγχώνευση γίνεται με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών. Στην απόφαση ορίζονται το όνομα, ο σκοπός, η διοίκηση, η περιουσία και οι πόροι του νέου ΝΠΔΔ. Μετά τον έλεγχο νομιμότητας από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας του οικείου ΟΤΑ, η πράξη συγχώνευσης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως από τον οικείο δήμο. Στην ίδια συνεδρίαση, το δημοτικό συμβούλιο, με νέα απόφασή του, ορίζει το διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 240 ΚΔΚ (ν.3463/2006), όπως ισχύει (άρθρο 103 παρ. 4).

Από τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασης, το νέο νομικό πρόσωπο καθίσταται αυτοδίκαια καθολικός διάδοχος σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων νομικών προσώπων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προκύπτουν από συμβάσεις έργου ή εργασίας ορισμένου χρόνου μέχρι τη λήξη τους (άρθρο 103 παρ. 5.).

Σημειωτέον, ότι στο πρόγραμμα «Καλλικράτης» περιγράφονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ένα δημοτικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου θα μπορούσε να διατηρηθεί ως αυτοτελής. Τέτοιες προϋποθέσεις είναι η ευρύτερα αναγνωρίσιμη δραστηριότητα, το εξειδικευμένο αντικείμενο, η μακροχρόνια απόδοση έργου και η γενικότερη καταξιωμένη προσφορά. Σε περίπτωση που το οικείο δημοτικό συμβούλιο κρίνει ότι συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις, λαμβάνει απόφαση με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του και υποβάλλει σχετικό αίτημα στον Υπουργό Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Ακολουθεί η έκδοση της Υπουργικής Απόφασης με την οποία το νομικό πρόσωπο καθίσταται αυτοτελής και δεν υπόκειται σε ενδεχόμενη διαδικασία συγχώνευσης με άλλα νομικά πρόσωπα (άρθρο 103 παρ. 3).

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι κατά τη σύνταξη του ΟΕΥ του οικείου ΟΤΑ, οι νέες δημοτικές αρχές θα πρέπει να έχουν οριοθετήσει το ρόλο των εποπτευόμενων νομικών τους προσώπων, διότι όλες οι αρμοδιότητες των ΝΠΔΔ μπορούν να ασκηθούν από εσωτερικές υπηρεσίες του δήμου, με την επιφύλαξη, ωστόσο, της ύπαρξης ρητής απαγόρευσης συμμετοχής του δήμου σε συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ προγράμματα.

Στο ίδιο πλαίσιο, τα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ προγράμματα που υλοποιούνται από τα συγχωνευόμενα νομικά πρόσωπα, συνεχίζουν να υλοποιούνται από το νέο νομικό πρόσωπο που προκύπτει από τη συγχώνευση, το οποίο θεωρείται καθολικός διάδοχος ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από τα προγράμματα αυτά (στις υποχρεώσεις συμπεριλαμβάνονται και όσες απορρέουν από συμβάσεις έργου μέχρι τη λήξη τους). Οι συμβάσεις του προσωπικού ορισμένου χρόνου, το οποίο απασχολείται στο πλαίσιο των προγραμμάτων, ανανεώνονται από το νομικό πρόσωπο που προκύπτει ως διάδοχο σχήμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994, άρθρο 21 παρ. 3, όπως ισχύει (άρθρο 112).

Περαιτέρω, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων, μπορεί να λειτουργούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες στην περιφέρεια του νέου δήμου ως παραρτήματα των ανωτέρω νομικών προσώπων (άρθρο 103 παρ. 6). Εφόσον οι παρεχόμενες λειτουργίες στις υπηρεσίες αυτές είναι κοινωνικού χαρακτήρα, προβλέπεται η συγκρότηση άμισθων επιτροπών με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου. Σε αυτές συμμετέχουν τουλάχιστον δύο (2) εκπρόσωποι των χρηστών των παρεχόμενων υπηρεσιών και ο προϊστάμενος, και αν δεν υπάρχει, ο οριζόμενος από τον πρόεδρο του ΔΣ του νομικού προσώπου υπάλληλος της αποκεντρωμένης υπηρεσίας, ως πρόεδρος. Οι επιτροπές αυτές εισηγούνται στο διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου προτάσεις για την επίλυση τυχόν προβλημάτων και την καλύτερη λειτουργία της αποκεντρωμένης υπηρεσίας.

Επίσης, προβλέπεται η έκδοση πρότυπων κανονισμών λειτουργίας των νομικών προσώπων και των αποκεντρωμένων υπηρεσιών τους, ανά κατηγορία παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι κανονισμοί εκδίδονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας.

Μέσα σε τρεις μήνες από την απόφαση συγχώνευσης, το διοικητικό συμβούλιο του νέου νομικού προσώπου, θεσπίζει τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3584/2007, όπως ισχύει. Περαιτέρω, στο πρόγραμμα «Καλλικράτης» ρυθμίζονται τα θέματα κατάταξης του μόνιμου προσωπικού και του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που μεταφέρεται στο νέο νομικό πρόσωπο, όπως και θέματα απόσπασης του ανωτέρω προσωπικού (άρθρο 103 παρ. 10 και 11, αντίστοιχα).

Σχολικές Επιτροπές (άρθρο 103 παρ. 2)

Όσον αφορά ειδικότερα τις σχολικές επιτροπές που λειτουργούν σε ένα δήμο, προβλέπεται στο ν. 3852/2010 ότι συγχωνεύονται σε δύο νομικά πρόσωπα, ένα για τις σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και ένα για τις σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η απόφαση της συγχώνευσης πρέπει να ληφθεί εντός δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία τους. Στους δήμους με πληθυσμό άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) κατοίκων μπορεί να συσταθούν αντίστοιχες σχολικές επιτροπές για καθεμία δημοτική κοινότητα.

Η απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου νομιμότητας, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης από τον οικείο δήμο. Από τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασης, το νέο νομικό πρόσωπο που δημιουργείται, καθίσταται καθολικός διάδοχος των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των σχολικών επιτροπών που συγχωνεύθηκαν.

Εν τω μεταξύ, με απόφαση που θα εκδώσει ο Υπουργός Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης θα ρυθμιστούν θέματα σχετικά με τη λειτουργία των σχολικών επιτροπών, την κατανομή των πιστώσεων, τον τρόπο και τη διαδικασία πραγματοποίησης, δικαιολόγησης και ελέγχου των πάσης φύσεως εσόδων και εξόδων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία (άρθρο 103 παρ. 1β)

Κάθε δήμος μπορεί να συνιστά ή να έχει, μεταξύ άλλων, ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου για τη διοίκηση και διαχείριση ζώνης λιμένα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο).

Σχετικά επίσης επισημαίνουμε (άρθρο 201 παρ. 1) ότι το Νομαρχιακό Λιμενικό Ταμείο Λάρισας και το Νομαρχιακό Λιμενικό Ταμείο Θεσσαλονίκης καταργούνται και οι αρμοδιότητές τους μεταφέρονται σε αυτοτελείς υπηρεσίες οι οποίες δημιουργούνται σε όποιους νέους δήμους απαιτείται, ούτως ώστε οι υπηρεσίες αυτές να αναλάβουν την

εποπτεία και τη διαχείριση των λιμένων της περιοχής ευθύνης των εν λόγω Λιμενικών Ταμείων που περιλαμβάνονται στα όρια της περιοχής αρμοδιότητας των δήμων αυτών. Οι αυτοτελείς αυτές υπηρεσίες ονομάζονται «Λιμενικά Γραφεία» και λειτουργούν σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις περί λιμενικών γραφείων του άρθρου 28 του ν. 2738/1999, ενώ οι αντίστοιχοι δήμοι υπεισέρχονται αυτοδικαίως σε όλα τα κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, πόρους, δικαιώματα και εν γένει υποχρεώσεις των λιμενικών ταμείων που καταργούνται. Για το προσωπικό των ανωτέρω λιμενικών ταμείων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 257 παρ. 2 και επόμενες του ν. 3852/2010.

Σύνδεσμοι Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης που συνενώνονται (άρθρο 104 παρ. 1-3)

Ο σύνδεσμος στον οποίο συμμετέχουν δήμοι ή κοινότητες που συνενώνονται σε νέο δήμο, καταργείται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας του νέου δήμου, αν η περιοχή της αρμοδιότητας του δήμου αυτού είναι η ίδια ή μεγαλύτερη από την εδαφική περιφέρεια του συνδέσμου. Την εκπλήρωση του σκοπού για τον οποίο είχε συσταθεί ο σύνδεσμος, αναλαμβάνει και συνεχίζει ο νέος δήμος, ο οποίος καθίσταται καθολικός διάδοχος σε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία και υπεισέρχεται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του.

Το μόνιμο προσωπικό, το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, καθώς και οι δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής του συνδέσμου μεταφέρεται αυτοδικαίως, με την ίδια σχέση εργασίας και παροχής υπηρεσιών στο νέο δήμο από την έναρξη της λειτουργίας του και κατατάσσεται σε αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις κατά κατηγορία και κλάδο ή σε προσωποπαγείς θέσεις του δήμου.

Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) (άρθρο 104 παρ. 4-9)

Εντός των διοικητικών ορίων κάθε περιφέρειας, οι σύνδεσμοι και οι ανώνυμες εταιρείες που έχουν συσταθεί ως Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων συγχωνεύονται σε ενιαίο σύνδεσμο (άρθρο 104 παρ. 4), στον οποίο συμμετέχουν υποχρεωτικά οι δήμοι όλων των διαχειριστικών ενοτήτων της περιφέρειας, σύμφωνα και με τη διάταξη του άρθρου 30 του ν. 3536/2007.

Η διαδικασία συγχώνευσης ρυθμίζεται με προεδρικό διάταγμα (άρθρο 104 παρ. 6), που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μέχρι την 30η Ιουνίου 2011, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας. Στο ίδιο διάταγμα ρυθμίζονται επίσης τα θέματα της διοίκησης, της έδρας, της χρονικής διάρκειας του νέου ΦΟΔΣΑ, ο τρόπος καθορισμού του ύψους των ετήσιων εισφορών των δήμων, σε συνάρτηση με την αποτίμηση των τυχόν περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων ΦΟΔΣΑ, καθώς και η διαδικασία λύσης των ΦΟΔΣΑ που λειτουργούν με μορφή ανώνυμης εταιρείας.

Στη συνέχεια (άρθρο 104 παρ. 4 και 5), εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος, τα οικεία δημοτικά συμβούλια ορίζουν τους εκπροσώπους τους στο διοικητικό συμβούλιο του νέου ΦΟΔΣΑ, τη χρονική διάρκεια, την έδρα του, καθώς και τις ετήσιες εισφορές που πρέπει να καταβάλουν οι συμμετέχοντες δήμοι. Μετά τον έλεγχο νομιμότητας των σχετικών αποφάσεων εκδίδεται πράξη από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η θητεία των διοικητικών συμβουλίων των υπό συγχώνευση ΦΟΔΣΑ παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι τη συγκρότηση του διοικητικού συμβουλίου του νέου ΦΟΔΣΑ. Από τη δημοσίευση της πράξης αυτής, οι νέοι σύνδεσμοι διαδέχονται τους συνδέσμους που συγχωνεύονται, όσον αφορά την περιουσία τους, και υπεισέρχονται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Τέλος, σημειώνουμε τις εξής ειδικότερες προβλέψεις:

- Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (άρθρο 211), που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, συνιστάται ειδικός διαβαθμιδικός σύνδεσμος, ως ΝΠΔΔ, με έδρα την Αθήνα, στον οποίο μετέχουν η μητροπολιτική περιφέρεια Αττικής και υποχρεωτικά όλοι οι δήμοι του Νομού Αττικής. Σκοπός του συνδέσμου είναι, μεταξύ άλλων, η προσωρινή αποθήκευση, η επεξεργασία, η αξιοποίηση και η διάθεση των στερεών αποβλήτων, καθώς και η αποκατάσταση υφιστάμενων χώρων εναπόθεσης (ΧΑΔΑ) εντός της χωρικής αρμοδιότητας της περιφέρειας Αττικής. Επίσης, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ο ΕΣΔΚΝΑ λύεται και τίθεται σε εκκαθάριση.
- Στους νησιωτικούς δήμους Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίου (άρθρο 206 παρ. 6), οι ανωτέρω προβλέψεις εφαρμόζονται στο πλαίσιο λειτουργίας ενός ΦΟΔΣΑ ανά περιφερειακή ενότητα. Σε περίπτωση κατά την οποία τα όρια της περιφερειακής ενότητας συμπίπτουν με τα όρια ενός δήμου, ο ΦΟΔΣΑ λειτουργεί ως ΝΠΔΔ του δήμου (βλ. τον Πίνακα 1 στο Παράρτημα).

Διαβαθμιδικός σύνδεσμος δήμων και περιφερειών (άρθρα 105 και 106)

Ένας ή περισσότεροι δήμοι και η περιφέρεια στην οποία έχουν την έδρα τους οι δήμοι αυτοί, μπορούν, με απόφαση των δημοτικών τους συμβουλίων και του οικείου περιφερειακού συμβουλίου, να συστήσουν σύνδεσμο, ο οποίος αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, με ειδικό σκοπό την εκτέλεση έργων ή την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών ή την άσκηση αρμοδιοτήτων τους, καθώς και για το σχεδιασμό και την κατάρτιση προγραμμάτων και μεθόδων για την ανάπτυξη του ευρύτερου χώρου τους. Οι αποφάσεις των δημοτικών συμβουλίων και η απόφαση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους και περιέχουν τον ειδικό σκοπό για τον οποίο ιδρύεται ο σύνδεσμος, τη χρονική διάρκεια και την έδρα του, καθώς και τις εισφορές που πρέπει να καταβάλλει κάθε χρόνο κάθε μέλος,

ενώ θα πρέπει, επίσης, να αναφέρονται ρητά και οι υπηρεσίες για τις οποίες επιβάλλονται τέλη.

Οι εν λόγω αποφάσεις, αφού ελεγχθούν ως προς τη νομιμότητά τους από τον Ελεγκτή Νομιμότητας, διαβιβάζονται στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, προχωρά στη σύσταση του συνδέσμου. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης περιέχει όλα τα ανωτέρω στοιχεία, δηλ. τον ειδικό σκοπό για τον οποίο ιδρύεται ο σύνδεσμος, τη χρονική διάρκεια και την έδρα του, τις εισφορές που πρέπει να καταβάλλει κάθε χρόνο κάθε μέλος, καθώς και τις υπηρεσίες για τις οποίες επιβάλλονται τέλη. Με την ίδια πράξη, σε περίπτωση που υπάρχει διαφωνία των συμβουλίων, ορίζεται και η έδρα του συνδέσμου.

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να γίνει υποχρεωτική για ένα δήμο η συμμετοχή σε σύνδεσμο, που έχει συσταθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, εφόσον συντρέχουν, αθροιστικά, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- αν στο σύνδεσμο μετέχουν τα δύο τρίτα (2/3) τουλάχιστον των δήμων της οικείας περιφέρειας,
- αν αποφασίσει τη συμμετοχή το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του και
- εφόσον εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον.

Ο διαβαθμιδικός σύνδεσμος διοικείται από το διοικητικό συμβούλιο, την εκτελεστική επιτροπή και τον πρόεδρό του.

Το διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται από αιρετούς αντιπροσώπους του κάθε μέλους που συμμετέχει, οι οποίοι εκλέγονται από τα δημοτικά και περιφερειακά συμβούλιά τους. Οι αντιπρόσωποι της περιφέρειας αποτελούν το 50% του αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου του συνδέσμου. Το υπόλοιπο 50% αποτελείται από αντιπροσώπους των δήμων μελών του συνδέσμου, ανάλογα με τον πληθυσμό τους, με βάση τον πληθυσμό του μικρότερου δήμου, που εκπροσωπείται με έναν αντιπρόσωπο.

Για τον υπολογισμό του αριθμού των μελών του συνδέσμου αυτής της μορφής, για τα θέματα διοίκησης, λειτουργίας και για τα λοιπά σχετικά θέματα εφαρμόζονται αναλόγως οι οικείες διατάξεις για τους συνδέσμους του ΚΔΚ (ν. 3463/2006), όπως ισχύουν.

Ιδρύματα και ΝΠΔΔ των περιφερειών (άρθρα 200 και 201)

Τα νομαρχιακά ιδρύματα των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και διαμερισμάτων, περιέρχονται αυτοδικαίως στην οικεία περιφέρεια από την έναρξη της λειτουργίας της (άρθρο 200).

Οι νέες περιφέρειες υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη της λειτουργίας τους σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εντός των διοικητικών τους ορίων καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και διαμερισμάτων ως προς τα ιδρύματα.

Για τα θέματα συμβάσεων έργου και προσωπικού ισχύουν τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 200.

Τα νομαρχιακά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και διαμερισμάτων, καταργούνται αυτοδικαίως από την έναρξη της λειτουργίας των περιφερειών (άρθρο 201).

Οι περιφέρειες που συστήνονται με το ν. 3852/2010, υπεισέρχονται αυτοδικαίως, από την έναρξη της λειτουργίας τους, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και διαμερισμάτων, ως προς τα νομαρχιακά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (άρθρο 201 παρ. 2).

Η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί του συνόλου της κινητής και ακίνητης περιουσίας των ανωτέρω νομικών προσώπων που καταργούνται, περιέρχεται στις οικείες περιφέρειες (άρθρο 201 παρ.3).

Τα θέματα μεταφοράς και κατάταξης του προσωπικού των καταργούμενων νομαρχιακών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, όπως και στοιχεία για το ασφαλιστικό και το συνταξιοδοτικό τους καθεστώς, ρυθμίζονται στο άρθρο 201, παρ. 4 και 5, αντίστοιχα.

Εποπτεία και οικονομικός έλεγχος

Όσον αφορά την εποπτεία και τον οικονομικό έλεγχο των ανωτέρω νομικών προσώπων, στις ρυθμίσεις του προγράμματος Καλλικράτης προβλέπονται τα ακόλουθα:

- Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, καθώς και των ΝΠΔΔ αυτών, αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ, εφόσον αφορούν: ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου – ανάθεση έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών – αγορά και εκποίηση ακινήτων – κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων – επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων – σύναψη κάθε μορφής συμβάσεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και εκείνες που προβλέπονται από ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας – σύναψη δανείων – διενέργεια τοπικού δημοψηφίσματος – διαδικασίες κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων (άρθρο 225)
- Ο Ελεγκτής Νομιμότητας μπορεί αυτεπάγγελα να ακυρώσει οποιαδήποτε απόφαση των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, των ΝΠΔΔ αυτών, καθώς και των συνδέσμων, για λόγους νομιμότητας (άρθρο 226)
- Οι δαπάνες και οι λογαριασμοί των ΝΠΔΔ των δήμων υπάγονται υποχρεωτικά στον προληπτικό και κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αντίστοιχα, (άρθρα 275 και 276)

- Προβλέπεται προσυμβατικός έλεγχος νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο σε συμβάσεις προμήθειας αγαθών, εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των προγραμματικών συμβάσεων, τις οποίες συνάπτουν τα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ, εφόσον υπερβαίνουν το ποσό των 100.000 € (άρθρο 278)

Επιχειρήσεις δήμων και περιφερειών

Με τις ρυθμίσεις του ν. 3852/2010 (πρόγραμμα «Καλλικράτης») επέρχονται μεταβολές στο καθεστώς που διέπει τις επιχειρήσεις της αυτοδιοίκησης. Εισαγωγικά, οι αλλαγές αυτές συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Περιορίζεται ο αριθμός των επιχειρήσεων που μπορεί να έχει ή να συστήνει ένας δήμος ή μια περιφέρεια (άρθρα 107-112 και 194-199)
- Θεσπίζεται έλεγχος νομιμότητας από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας για τις αποφάσεις των διοικητικών συμβουλίων όλων των επιχειρήσεων των δήμων και των περιφερειών που αφορούν: αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου – εκποίηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων – λήψη δανείων (άρθρο 225)
- Προβλέπεται αυτεπάγγελτος έλεγχος νομιμότητας για οποιαδήποτε απόφαση των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των επιχειρήσεων των δήμων και των περιφερειών και δυνατότητα ακύρωσης, για λόγους νομιμότητας, της εν λόγω απόφασης από τον Ελεγκτή Νομιμότητας (άρθρο 226)
- Εγκαθιδρύεται προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο για συγκεκριμένες επιχειρήσεις των δήμων (κοινοφελείς, ΔΕΥΑ, μονομετοχικές ΑΕ) (άρθρα 275-276)
- Προβλέπεται προσυμβατικός έλεγχος νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο σε συμβάσεις προμήθειας αγαθών, εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των προγραμματικών συμβάσεων και των συμβάσεων υλοποίησης των διετών προγραμμάτων δράσης των κοινοφελών επιχειρήσεων, τις οποίες συνάπτουν τα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ, εφόσον υπερβαίνουν το ποσό των 100.000 € (άρθρο 278)
- Επεκτείνεται, με ανάλογη εφαρμογή, η ρύθμιση της διάταξης του άρθρου 265 παρ. 8 ΚΔΚ, περί υποχρεωτικής λύσης, σε όλες τις δημοτικές επιχειρήσεις που θα συσταθούν μετά την 1.1.2011 (άρθρο 262)
- Ρυθμίζονται ζητήματα παλιών επιχειρήσεων των δήμων που λειτουργούσαν με το καθεστώς του π.δ. 410/1995, πριν την αλλαγή με τον ΚΔΚ (άρθρο 111)

Επίσης, πρόσθετες αλλαγές στο καθεστώς λειτουργίας των επιχειρήσεων των δήμων και των περιφερειών επιφέρουν διατάξεις άλλων νόμων, όπως είναι οι ν. 3812/2009 (άρθρο 1) και 3861/2010 (άρθρο 2), αναφορικά με το σύστημα των προσλήψεων και την ανάρτηση αποφάσεων των οργάνων τους στο διαδίκτυο, αντίστοιχα.

Επιχειρήσεις δήμων (άρθρα 107-111)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του προγράμματος «Καλλικράτης», από την 1.1.2011 οι νέοι, «καλλικρατικοί», δήμοι μπορεί να έχουν μόνο τις ακόλουθες επιχειρήσεις:

- μία (1) κοινωφελή επιχείρηση
- μία (1) δημοτική επιχείρηση ύδρευσης αποχέτευσης
- μία (1) επιχείρηση με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, εφόσον λειτουργούσαν αντίστοιχες επιχειρήσεις στους συνενούμενους δήμους και
- μία (1) δημοτική ανώνυμη εταιρεία του άρθρου 266 ΚΔΚ (μονομετοχική), εφόσον είχαν συσταθεί τέτοιες εταιρείες στους συνενούμενους δήμους.

Επιπλέον, οι δήμοι απαγορεύεται να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε άλλες ανώνυμες εταιρείες, κατά τις διατάξεις του ΚΔΚ, εκτός από εκείνες που έχουν συσταθεί μέχρι την 31.12.2010. Επιτρέπεται όμως να συμμετέχουν σε αναπτυξιακή ανώνυμη εταιρεία της περιφέρειας, που συστήνεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 194 του ν. 3852/2010.

Κατ' εφαρμογή λοιπόν των ανωτέρω ρυθμίσεων του «Καλλικράτη» (άρθρα 107-110), κάθε νέα δημοτική αρχή, εντός διμήνου από την ανάληψη των καθηκόντων της:

- πρέπει να συγχωνεύσει τις υφιστάμενες κοινωφελείς επιχειρήσεις και τις δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης αποχέτευσης των συνενούμενων δήμων (που απαρτίζουν το νέο καλλικρατικό δήμο) σε μία κοινωφελή επιχείρηση και σε μία δημοτική επιχείρηση ύδρευσης αποχέτευσης, αντίστοιχα, και,
- εφόσον στο νέο δήμο λειτουργούν περισσότερες από μία ανώνυμες εταιρείες της ίδιας κατηγορίας, που το σύνολο των μετοχών τους ανήκει στο νέο δήμο που προκύπτει από τη συνένωση και στα νομικά του πρόσωπα, πρέπει να συγχωνεύσει τις εταιρείες αυτές σε μία ανώνυμη εταιρεία.

Κατά τις περιπτώσεις συγχωνεύσεων κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Καλλικράτη, προβλέπονται ρυθμίσεις για τη μεταφορά του προσωπικού στη νέα επιχείρηση, τη μεταφορά, σε ορισμένες περιπτώσεις, τυχόν πλεονάζοντος προσωπικού, καθώς και τη διαδοχή σε ζητήματα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων.

Όσον αφορά ζητήματα λοιπών επιχειρήσεων των δήμων, προβλέπονται (άρθρα 111-112, 283) τα εξής:

- οι δράσεις κοινωφελούς χαρακτήρα των αστικών εταιρειών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 267 ΚΔΚ, στις οποίες συμμετέχει ένας δήμος και νομικά του πρόσωπα, περιέρχονται στην κοινωφελή επιχείρηση του νέου δήμου, μέσα στην προαναφερόμενη δίμηνη προθεσμία

- οι αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 267 ΚΔΚ, στις οποίες συμμετέχουν περισσότεροι δήμοι ή και άλλοι φορείς, συνεχίζουν τη λειτουργία τους ως έχουν, μέχρι τη λήξη του χρόνου που προβλέπεται στη συστατική τους πράξη
- η διάρκεια των αστικών εταιρειών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 267 ΚΔΚ που διαχειρίζονται ευρωπαϊκά προγράμματα, παρατείνεται μέχρι τη λήξη των εν λόγω προγραμμάτων
- οι αμιγείς ή οι διαδημοτικές επιχειρήσεις του π.δ. 410/1995 με αντικείμενο την καθαριότητα κοινόχρηστων χώρων και την αποκομιδή απορριμμάτων λύνονται μέσα στην ανωτέρω δίμηνη προθεσμία και οι υπηρεσίες που παρείχαν περιέρχονται στον οικείο δήμο, ενώ ρυθμίζεται και το ζήτημα μεταφοράς του προσωπικού τους
- οι υφιστάμενες επιχειρήσεις τηλεθέρμανσης του άρθρου 277 του π.δ. 410/1995 είτε συγχωνεύονται με υφιστάμενες ΔΕΥΑ είτε συνεχίζουν να λειτουργούν με ειδικό σκοπό την τηλεθέρμανση, διεπόμενες όμως στο εξής από το θεσμικό πλαίσιο των ΔΕΥΑ (ν. 1069/1980), με ανάλογη προσαρμογή του καταστατικού τους
- τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα (ΔΗΠΕΘΕ) συνεχίζουν να λειτουργούν σύμφωνα με τη νομοθεσία που τα διέπει, λειτουργούν δηλαδή είτε ως κοινωφελείς επιχειρήσεις είτε ως ανώνυμες εταιρείες στις περιπτώσεις που συμμετέχουν σε αυτά περισσότεροι του ενός δήμοι
- τα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματα, που υλοποιούνται από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις, συνεχίζουν να υλοποιούνται από την επιχείρηση που προκύπτει από τη συγχώνευση, η οποία θεωρείται καθολικός διάδοχος ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από τα προγράμματα αυτά (στις υποχρεώσεις συμπεριλαμβάνονται και όσες απορρέουν από συμβάσεις έργου μέχρι τη λήξη τους). Οι συμβάσεις του προσωπικού ορισμένου χρόνου, το οποίο απασχολείται στο πλαίσιο των προγραμμάτων, ανανεώνονται από την επιχείρηση που προκύπτει ως διάδοχο σχήμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994, όπως ισχύει (άρθρο 21 παρ. 3).

Επιχειρήσεις Περιφερειών (άρθρα 194-199)

Οι ρυθμίσεις του προγράμματος «Καλλικράτης» για τις επιχειρήσεις των Περιφερειών (άρθρα 194-199) προβλέπουν τα ακόλουθα:

- η Περιφέρεια επιτρέπεται να συστήνει μία μόνο επιχείρηση με τη μορφή της αναπτυξιακής ανώνυμης εταιρείας, εφόσον δε συμμετέχει σε άλλη αναπτυξιακή ΑΕ στην οποία να κατέχει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου
- οι αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που είχαν συσταθεί από νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και νομαρχιακά διαμερίσματα περιέρχονται στις οικείες περιφέρειες και τίθενται οι κανόνες λειτουργίας τους

- οι υφιστάμενες αμιγείς επιχειρήσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και νομαρχιακών διαμερισμάτων λύονται, μέσα σε ένα εξάμηνο από την εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών και οι σκοποί τους είτε ασκούνται από επιχείρηση στην οποία μετέχει η περιφέρεια είτε από την ίδια την περιφέρεια, ενώ ταυτόχρονα ρυθμίζεται και η μεταφορά του αντίστοιχου προσωπικού
- στην περίπτωση που οι προαναφερόμενες αμιγείς επιχειρήσεις εκτελούν προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τότε αυτές συνεχίζουν να λειτουργούν μέχρι την ημερομηνία που λήγει η εκτέλεση των εν λόγω προγραμμάτων
- τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) που είχαν συσταθεί από νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και φέρουν τη σχετική πιστοποίηση, περιέρχονται στις οικείες περιφέρειες και συνεχίζουν να λειτουργούν ως έχουν, μέχρι να λήξει η προβλεπόμενη διάρκειά τους και αν αυτή είναι αόριστη, για είκοσι χρόνια από την έναρξη ισχύος της ρύθμισης, δηλαδή από 1.1.2011.

Καταγραφή των Νομικών Προσώπων των ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διοικητική Μεταρύθμιση» η ΕΕΤΑΑ θα καταγράψει χαρακτηριστικά των υφιστάμενων Νομικών Προσώπων των ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού (ΝΠΔΔ, Δημοτικές Επιχειρήσεις, Ιδρύματα και Σύνδεσμοι).

Μεταξύ των χαρακτηριστικών που θα καταγραφούν είναι η κατηγορία του Νομικού Προσώπου, η νομική του μορφή, τα στοιχεία επικοινωνίας του, στοιχεία του προσωπικού του και τέλος στοιχεία που θα προσδιορίζουν την οικονομική του κατάσταση

Τα στοιχεία που θα καταγραφούν θα καταχωρηθούν σε Βάση Δεδομένων και μετά την επεξεργασία τους θα συνταχθεί έκθεση αξιολόγησης της υπάρχουσας κατάστασης καθώς και έκθεση αξιολόγησης της μέχρι σήμερα «προσαρμογής» των ΝΠΙΔ των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, κατά τα προβλεπόμενα στο ν.3463/2006 (περίοδος 2007 – 2009).

Η επόμενη ενέργεια στο συγκεκριμένο έργο είναι η δημιουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου των Νομικών Προσώπων των ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού του προγράμματος «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ». Στο πλαίσιο αυτής της ενέργειας θα εκπονηθεί σχέδιο Υπουργικής Απόφασης, που θα προσδιορίζει το περιεχόμενο και τη λειτουργία του Μητρώου αναφορικά με τα ΝΠΔΔ και παράλληλα θα προσαρμόζει τη ΥΑ 79767, που καθορίζει τα της λειτουργίας του Μητρώου των Δημοτικών Επιχειρήσεων.

Τέλος, προκειμένου να υποστηριχθούν οι νέοι Δήμοι στην ίδρυση και λειτουργία των νέων Νομικών Προσώπων μετά την 1/1/2011 θα εκπονηθούν

- Οδηγός συγχωνεύσεων ΝΠΔΔ και πρότυπος ΟΕΥ ΝΠΔΔ
- Οδηγός συγχωνεύσεων Επιχειρήσεων και πρότυπος ΟΕΥ Κοινοφελών Επιχειρήσεων και κανονισμοί
- προσωπικού κοινοφελών επιχειρήσεων και
- οικονομικής διαχείρισης κοινοφελών επιχειρήσεων

Παράλληλα θα οργανωθούν ημερίδες ενημέρωσης ανά περιφέρεια, ενώ θα συγκροτηθεί και θα λειτουργήσει Μονάδα Υποστήριξης για την εφαρμογή των ρυθμίσεων ενόψει της εφαρμογής του προγράμματος «Καλλικράτης»

Ε.Ε.Τ.Α.Α. σε συνεργασία με την κ. Μαρία Μωυσήδου
Στέλεχος ΥΠΕΣ

**ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΟΙΠΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΒΑΘΜΟΥ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Σκοπός έργου

Το έργο, εντάσσεται στο ολοκληρωμένο πρόγραμμα υποστήριξης και παρακολούθησης για την υλοποίηση του προγράμματος "ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ", αναφέρεται στην καταγραφή των κτιριακών υποδομών των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και των Περιφερειών, ώστε να καλυφθούν οι στεγαστικές ανάγκες των νέων ΟΤΑ, καθώς επίσης, στην καταγραφή και αξιοποίηση της υπόλοιπης ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ μέσω της ανάπτυξης του κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος και αποσκοπεί:

α) στην απογραφή των πάσης φύσεως ακινήτων (ιδιόκτητων ή μισθωμένων) των ΟΤΑ Α' βαθμού, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, των Περιφερειών και των Νομικών τους Προσώπων που στεγάζουν τις υπηρεσίες τους και εξυπηρετούν τους πολίτες (κτίρια Περιφερειών και περιφερειακών υπηρεσιών, Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Δημαρχεία, Πνευματικά Κέντρα, Κ.Ε.Π., εργοτάξια - αποθήκες, κενά σχολεία, άλλα κτίρια, κληροδοτήματα κ.λπ.)

β) στο συσχετισμό του υπάρχοντος κτιριακού αποθέματος και των αναγκών των νέων ΟΤΑ, ιδιαίτερα για την εγκατάσταση των νέων Κ.Ε.Π. και την αντιμετώπιση των αναγκών των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

γ) στη δημιουργία βάσης δεδομένων, η οποία θα παρέχει στους αιρετούς, στην πολιτική ηγεσία του ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. και στα συλλογικά όργανα της Αυτοδιοίκησης πλήρη εικόνα των κτιριακών υποδομών, ανά συνενούμενο Δήμο και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, ώστε οι αποφάσεις τους να λαμβάνονται με βάση αξιόπιστα στοιχεία

δ) στην υποβολή προτάσεων, για την ορθολογική αξιοποίηση του υπάρχοντος κτιριακού αποθέματος με κριτήριο την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, την απρόσκοπτη λειτουργία των δημοτικών / περιφερειακών οργάνων και υπηρεσιών, τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας και τον περιορισμό των μισθωμένων κτιρίων / χώρων

ε) στο σχεδιασμό ειδικού προγράμματος χρηματοδότησης κτιριακών υποδομών των ελλειμματικών ΟΤΑ, κατά προτεραιότητα των Περιφερειών

στ) στην ανάπτυξη σύγχρονου πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης και διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ, το οποίο θα είναι δυνατό να συνδεθεί με αντίστοιχα συστήματα καταγραφής άλλων φορέων του δημοσίου (π.χ. αυτά που θα εκπονηθούν από το έργο «Ψηφιακές υπηρεσίες δημόσιας περιουσίας και εθνικών κληροδοτημάτων» που έχει υποβληθεί από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ψηφιακή Σύγκλιση»)

ζ) στη διατύπωση προτάσεων θεσμικών αλλαγών σε συνεργασία με το ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ.

η) στην έκδοση οδηγιών και στη διερεύνηση καλών πρακτικών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό

Αποτελείται από 4 υποέργα :

Καταγραφή κτιριακών υποδομών με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης εντός του 2010

Καταγραφή - αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ (2011)

Οδηγός απαλλοτριώσεων (2011)

Οδηγός αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας (2011)

Υποέργο 1 : καταγραφή κτιριακών υποδομών

Το υποέργο ήδη υλοποιείται και το σημαντικότερο τμήμα του (αυτή καθαυτή η καταγραφή) έχει σχεδόν ολοκληρωθεί .Συγκεκριμένα:

Μετά από σχετική εγκύκλιο του ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. που στάλθηκε στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού δημιουργήθηκε, με ευθύνη της Ε.Ε.Τ.Α.Α, ο μηχανισμός καταγραφής των κτιριακών υποδομών των Ο.Τ.Α., των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Περιφερειών,, κατάλληλα στελεχωμένος (μηχανικοί) και διαρθρωμένος σε τοπικό, νομαρχιακό και περιφερειακό επίπεδο.

Με τη βοήθεια συγκεκριμένης ομάδας στελεχών της Ε.Ε.Τ.Α.Α. και των συμβούλων των Τ.Ε.Δ.Κ. οι μηχανικοί κατέγραψαν σε ειδικά απογραφικά δελτία τις κτιριακές υποδομές.

Διαμορφώθηκε η βάση δεδομένων που τροφοδοτείται από απογραφικά δελτία στα οποία καταγράφονται στοιχεία όπως:

- Είδος ακινήτου (χρήση)
- Περιγραφή
- Τοποθεσία - έκταση - χρησιμοποιούμενοι-διαθέσιμοι χώροι
- Διαχωρισμός σε ιδιόκτητα ή μισθωμένα ακίνητα

Η βάση δεδομένων θα είναι δυνατό να διασυνδέεται με σχετικά εργαλεία για τη γεωγραφική και χωρική αποτύπωση του κάθε ακινήτου μέσω ψηφιακών αποτυπώσεων / ορθοφωτοχαρτών που διαθέτει η Κτηματολόγιο Α.Ε., με την οποία η ΕΕΤΑΑ έχει υπογράψει σχετικό Μνημόνιο Συνεργασίας. Η βάση, θα τροφοδοτεί με έγκυρα στοιχεία όλα τα επίπεδα διοίκησης με στόχο την ορθολογική και τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων. Ακόμη, θα προβλεφθεί η διασύνδεσή της με αντίστοιχες άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου.

Το Υποέργο 1 περιλαμβάνει επομένως τις ακόλουθες ενέργειες :

Δημιουργία δικτύου τοπικών συνεργατών στους ΟΤΑ, στις Περιφέρειες και στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις - Εισαγωγή των στοιχείων τους σε βάση δεδομένων - έλεγχος και επεξεργασία στοιχείων

Ορισμός με απόφαση Δημάρχου / Νομάρχη / Περιφερειάρχη κατόπιν της σχετικής εγκυκλίου του ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. μηχανικών ή άλλων αρμοδίων υπαλλήλων-υπεύθυνων για την καταγραφή

Συγκέντρωση των αποφάσεων ορισμού από την Ε.Ε.Τ.Α.Α. με τη βοήθεια, όπου απαιτείται, των συμβούλων των Τ.Ε.Δ.Κ.

Μέριμνα για την κάλυψη των κενών, ιδιαίτερα σε μικρούς ΟΤΑ χωρίς τεχνική υπηρεσία

Συγκέντρωση των ατομικών στοιχείων όλων των υπευθύνων συμπλήρωσης των απογραφικών

Εκπόνηση απογραφικών δελτίων και μεθοδολογίας καταγραφής

Αξιοποίηση εμπειρίας προηγούμενης απογραφής της Ε.Ε.Τ.Α.Α. (1998-1999) που είχε διεξαχθεί σε μικρότερη κλίμακα

Συνεννόηση με στελέχη ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ και μηχανικούς Δήμων.

Ηλεκτρονική συμπλήρωση πινάκων

Διαμόρφωση πεδίων και στηλών του απογραφικού με τρόπο που να είναι συμβατός με τη λειτουργία της βάσης δεδομένων

Συγγραφή των απαραίτητων οδηγιών συμπλήρωσης

Διακίνηση (ηλεκτρονικά) προς τους τελικούς αποδέκτες μέσω της πλατφόρμας συνεργασίας «Συνεργάζομαι-Συμμετέχω» που έχει εγκαταστήσει η Ε.Ε.Τ.Α.Α.

Καταγραφή κτιριακών υποδομών Περιφερειών

Ενημέρωση - ενεργοποίηση του δικτύου μηχανικών των Περιφερειών

Μηχανισμός της Ε.Ε.Τ.Α.Α. για τη βοήθεια και υποστήριξη του δικτύου μηχανικών των Περιφερειών

Συγκέντρωση-έλεγχος απογραφικών δελτίων από την Ε.Ε.Τ.Α.Α

Καταγραφή κτιριακών υποδομών ΝΑ

Ενημέρωση-ενεργοποίηση του δικτύου μηχανικών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων

Μηχανισμός της Ε.Ε.Τ.Α.Α. για τη βοήθεια και υποστήριξη του δικτύου μηχανικών των Ν.Α.

Συγκέντρωση-έλεγχος απογραφικών δελτίων από την Ε.Ε.Τ.Α.Α

Καταγραφή κτιριακών υποδομών ΟΤΑ

Ενημέρωση-ενεργοποίηση του δικτύου συμβούλων Τ.Ε.Δ.Κ.

Ενημέρωση-ενεργοποίηση του δικτύου μηχανικών των Δήμων.

Μηχανισμός της Ε.Ε.Τ.Α.Α. για την καταγραφή των κτιριακών υποδομών σε συγκεκριμένες περιοχές, και για τη βοήθεια και υποστήριξη του υπάρχοντος δικτύου στελεχών Τ.Ε.Δ.Κ και μηχανικών των Δήμων

Συγκέντρωση-έλεγχος απογραφικών δελτίων από την Ε.Ε.Τ.Α.Α

Δημιουργία βάσης δεδομένων κτιριακών υποδομών - εισαγωγή των στοιχείων της καταγραφής στη βάση δεδομένων - έλεγχος, επεξεργασία και αποτελέσματα - απεικόνιση

Εκπόνηση προδιαγραφών βάσης δεδομένων ώστε να είναι συμβατή με τα συμπληρούμενα απογραφικά δελτία

Έλεγχος (δευτερογενής) των στοιχείων

Μηχανισμός της Ε.Ε.Τ.Α.Α. για την εισαγωγή των στοιχείων

Έναρξη της προσπάθειας για τη χωρική και γεωγραφική αποτύπωση των καταγεγραμμένων κτιρίων των εδρών των Περιφερειών, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Καλλικρατικών Δήμων

Προμήθεια λογισμικού και χαρτογραφικών δεδομένων

Έκθεση-επεξεργασία στοιχείων (στατιστικά) ανά Περιφέρεια, ΝΑ και ΟΤΑ

Στατιστική επεξεργασία των στοιχείων της βάσης δεδομένων

Εξαγωγή στοιχείων σχετικά με το είδος κτιρίου, τις υπηρεσίες προς το δημότη, τα ιδιόκτητα και τα ενοικιαζόμενα, το ύψος των ενοικίων /έτος, τον αριθμό των εργαζομένων, τη δυναμικότητα, την κατάσταση των κτιρίων, την προσβασιμότητα κλπ.

Έκθεση αναγκών ανά Περιφέρεια

Σε συνεννόηση με τους νυν Περιφερειάρχες και άλλους αρμόδιους σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την εγκατάσταση των νέων αιρετών περιφερειακών οργάνων αλλά και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Συσχέτιση του υπάρχοντος κτιριακού αποθέματος (λαμβάνομένων υπόψη και αυτού των σημερινών Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που καταργούνται στο πλαίσιο εφαρμογής του Καλλικράτη) με τις ανάγκες των νέων αιρετών Περιφερειών

Αξιοποίηση υπάρχουσών κτιριακών υποδομών-περιορισμός των ενοικιαζομένων κτιρίων-οικονομίες κλίμακας

Έκθεση αναγκών ανά Καλλικρατικό ΟΤΑ

Συγκρότηση, ad hoc, ομάδας μηχανικών ανά Καλλικρατικό Ο.Τ.Α. αποτελούμενων από τους ορισθέντες μηχανικούς των σημερινών Καποδιστριακών Δήμων που συνενώνονται

Εντοπισμός αναγκών σε κτιριακές υποδομές

Προτάσεις επίλυσης προβλημάτων

Πρόβλεψη για τη στέγαση μεταφερομένων υπηρεσιών ή υπαλλήλων από 01.01.2011

Αξιοποίηση υπάρχουσών κτιριακών υποδομών-περιορισμός των ενοικιαζομένων κτιρίων-οικονομίες κλίμακας

Επί τόπου συσκέψεις/ συναντήσεις με τη συμμετοχή στελεχών της Ε.Ε.Τ.Α.Α. και μετακινήσεις συμβούλων Τ.Ε.Δ.Κ και μηχανικών όπου είναι απαραίτητο.

Εκπόνηση απογραφικού δελτίου νέων e-ΚΕΠ και μεθοδολογίας καταγραφής

Συγκεκριμένα, το έργο περιλαμβάνει:

Τη διαμόρφωση του απογραφικού με τρόπο που να είναι συμβατός με τη λειτουργία της βάσης δεδομένων

Τη συγγραφή των απαραίτητων οδηγιών συμπλήρωσης

Τη διακίνηση (ηλεκτρονικά) προς τους τελικούς αποδέκτες μέσω της πλατφόρμας συνεργασίας «Συνεργάζομαι-Συμμετέχω» που έχει εγκαταστήσει η Ε.Ε.Τ.Α.Α.

Την ενημέρωση-ενεργοποίηση του δικτύου συμβούλων Τ.Ε.Δ.Κ. και των Δημάρχων που θα έχουν την πολιτική ευθύνη για την υπόδειξη των χώρων που θα φιλοξενήσουν τα Κ.Ε.Π.

Την ενημέρωση-ενεργοποίηση του δικτύου μηχανικών των Δήμων για την ηλεκτρονική συμπλήρωση των πινάκων

Τη συγκέντρωση-έλεγχο απογραφικών δελτίων από την Ε.Ε.Τ.Α.Α

Τη δημιουργία βάσης δεδομένων χώρων εγκατάστασης νέων e-ΚΕΠ – εισαγωγή των στοιχείων, έλεγχος, επεξεργασία και αποτελέσματα

Την εκπόνηση προδιαγραφών βάσης δεδομένων ώστε να είναι συμβατή με τα συμπληρούμενα απογραφικά δελτία

Τον έλεγχο (δευτερογενή) των στοιχείων

Τη δημιουργία μηχανισμού της Ε.Ε.Τ.Α.Α. για την εισαγωγή των στοιχείων στη βάση δεδομένων

Μελέτη προβολής- ανάδειξης κτιρίων της Αυτοδιοίκησης με ιστορική/ αρχιτεκτονική αξία

Μελέτη και προτάσεις προβολής από εξειδικευμένους επιστήμονες των κτιρίων που ανήκουν στην τοπική αυτοδιοίκηση και είναι σημαντικής αρχιτεκτονικής αξίας ή αποτελούν κτίρια χαρακτηριστικά της ιστορίας της περιοχής

Μελέτη εκτίμησης συνολικών στεγαστικών αναγκών/ διερεύνηση χρηματοδοτικών μέσων

Εκπόνηση μελέτης συνολικών στεγαστικών αναγκών για Περιφέρειες και ΟΤΑ με βάση τα αποτελέσματα των ενεργειών 1.8 και 1.9.

B) ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΣΧΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Το Υπόεργο 1 υλοποιείται από ομάδα εργασίας της ΕΕΤΑΑ και συγκεκριμένα τα στελέχη της Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Οικονομικών Τ.Α. με εμπειρία στα αντίστοιχα πεδία, καθώς και με στελέχη του Τμήματος Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης με εμπειρία στη δημιουργία βάσεων δεδομένων. Η ομάδα εργασίας υποστηρίζεται, ανάλογα με τις ανάγκες, από στελέχη άλλων διοικητικών ενοτήτων της ΕΕΤΑΑ.

Για την υλοποίηση των ενεργειών του Υποέργου η ομάδα εργασίας συνεργάζεται με στελέχη του ΥΠΕΣΑΗΔ, μηχανικούς των Περιφερειών, μηχανικούς των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, μηχανικούς των ΟΤΑ, Συμβούλους Ανάπτυξης των Τ.Ε.Δ.Κ. και εξωτερικούς συνεργάτες, που έχουν επιλεγεί από το μητρώο συνεργατών της ΕΕΤΑΑ, με κύριο κριτήριο επιλογής την εμπειρία σε παρόμοια έργα.

Οι ΟΤΑ, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και οι Περιφέρειες έχουν ορίσει έναν υπάλληλο (συνήθως μηχανικό), αρμόδιο για τη συμπλήρωση των απογραφικών δελτίων των

κτιριακών υποδομών, ο οποίος είναι επιφορτισμένος με τη συγκέντρωση όλων των απαραίτητων στοιχείων, ο οποίος είναι, ταυτόχρονα, ο συνδετικός κρίκος της ομάδας εργασίας της Ε.Ε.Τ.Α.Α. και των τοπικών φορέων. Επιπλέον, αξιοποιείται το δίκτυο των Συμβούλων Ανάπτυξης των Τ.Ε.Δ.Κ., οι οποίοι είναι οι τοπικοί διαμεσολαβητές με τους μηχανικούς των ΟΤΑ.

Οι σύμβουλοι των ΤΕΔΚ, ήδη από τον Οκτώβριο του 2010 και αφού θα έχει ολοκληρωθεί η καταγραφή των κτιριακών υποδομών, συντάσσουν εκθέσεις ανά Καλλικρατικό ΟΤΑ, με τα προβλήματα και τις κτιριακές ανάγκες των Δήμων του Νομού τους.

Προκειμένου να υπάρξουν καλύτερα αποτελέσματα στη συλλογή των στοιχείων και συντονισμός έχουν πραγματοποιηθεί επισκέψεις στελεχών της Ε.Ε.Τ.Α.Α. στις Περιφέρειες (ειδικά εκεί που προβλέπεται να εγκατασταθούν οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις), στις Νομαρχίες και τους ΟΤΑ.

Τρόπος συνεργασίας ΥΠΕΣΑΗΔ / ΕΕΤΑΑ

Η «Ομάδα Διοίκησης και Συντονισμού Έργων» της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, στην οποία συμμετέχει στέλεχος του ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. συντονίζει και παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των πράξεων και των υποέργων τους για τις οποίες η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης έχει οριστεί Δικαιούχος και φορέας υλοποίησης.

Η «Ομάδα Διοίκησης και Συντονισμού Έργων» συνεργάζεται με την Ομάδα Διοίκησης του Έργου «Επιχειρησιακός Συντονισμός του Προγράμματος Καλλικράτης» (Απόφ. Υπουργού ΕΣ.Α.Η.Δ. ΑΠ 31807, 8/6/2010), την ενημερώνει για τον αναλυτικό σχεδιασμό των πράξεων ως προς το αντικείμενο, το κόστος και το χρονοδιάγραμμα. Συνεργάζεται, επίσης, με το Μηχανισμό Υποστήριξης της Ομάδας Διοίκησης του Έργου.

Με απόφαση της Διοίκησης της Ε.Ε.Τ.Α.Α., έχει οριστεί Υπεύθυνος Έργου, για την διοίκηση – παρακολούθηση της πράξης και την ενημέρωση της Ομάδας Διοίκησης και Συντονισμού Έργων. Με απόφαση της Διοίκησης της Ε.Ε.Τ.Α.Α., έχει συσταθεί Επιτροπή Παραλαβής και Πιστοποίησης Ποιότητας Παραδοτέων.

Επίσης το ΥΠ.ΕΣ.Α.Δ. ως φορέας Πρότασης και Λειτουργίας του Έργων συμμετέχει στις Επιτροπές Αξιολόγησης, που θα συσταθούν στο πλαίσιο διαγωνιστικών διαδικασιών, που θα διενεργηθούν.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. / Ε.Ε.Τ.Α.Α. πραγματοποιείται ο απολογισμός δράσης, αξιολογείται ο βαθμός επίτευξης των στόχων, εντοπίζονται αποκλίσεις, προβλήματα και κίνδυνοι και καθορίζονται οι αναγκαίες συμπληρωματικές διορθωτικές ενέργειες σύμφωνα με τις απαιτήσεις υλοποίησης του έργου (

Η αρμόδια μονάδα του ΥΠΕΣΑΗΔ που θα παρακολουθεί και θα λειτουργεί το έργο είναι οι Διευθύνσεις Οικονομικών ΟΤΑ και Τεχνικών Υπηρεσιών ΟΤΑ.

Γ) ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Το Υπόέργο αναλύεται στα ακόλουθα πακέτα εργασίας :

- Κατάλογος υπευθύνων μηχανικών στους ΟΤΑ, στις Ν.Α. και τις Περιφέρειες
- Απογραφικό δελτίο για ΟΤΑ, Απογραφικό δελτίο Περιφέρειας, Απογραφικό δελτίο Ν.Α., Οδηγίες Συμπλήρωσης
- Συμπληρωμένο απογραφικό δελτίο Περιφερειών
- Συμπληρωμένο απογραφικό δελτίο Ν.Α.
- Συμπληρωμένο απογραφικό δελτίο ΟΤΑ,
- Βάση δεδομένων κτιριακών υποδομών
- Έκθεση αποτελεσμάτων που προκύπτουν από την στατιστική επεξεργασία των στοιχείων
- Έκθεση αναγκών ανά Περιφέρεια
- Έκθεση αναγκών ανά Καλλικρατικό ΟΤΑ
- Απογραφικό δελτίο νέων e-ΚΕΠ, Οδηγίες Συμπλήρωσης
- Συμπληρωμένο απογραφικό δελτίο νέων e-ΚΕΠ
- Βάση δεδομένων χώρων εγκατάστασης νέων e-ΚΕΠ
- Μελέτη προβολής- ανάδειξης κτιρίων της Αυτοδιοίκησης με ιστορική/ αρχιτεκτονική αξία και έκδοση αυτής
- Μελέτη εκτίμησης συνολικών στεγαστικών αναγκών/ διερεύνηση χρηματοδοτικών μέσων

Υπόέργο 2 : καταγραφή – αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ

Α) ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Το Υπόέργο 2 αποσκοπεί:

- στην αναβάθμιση της διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ, την προώθηση της αξιοποίησής της (θεσμικό πλαίσιο, εργαλεία χρηματοδότησης, συνεργασία με κρατικούς φορείς π.χ. Κ.Ε.Δ., Ε.Ο.Τ., Τ.Ε.Ε., καθώς και με τον ιδιωτικό τομέα)
- στην υποστήριξη και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των ΟΤΑ που ασχολείται υπηρεσιακά με τα θέματα αυτά
- στη δημιουργία, μέσω του κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος, βάσης δεδομένων σε κάθε ΟΤΑ για τα ακίνητά του (δημοτικό κτηματολόγιο), διασυνδεδεμένη με το ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. και τα συλλογικά όργανα της Αυτοδιοίκησης, για την καταγραφή και την παρακολούθηση της ακίνητης περιουσίας τους.
- στην υποστήριξη των νέων Δήμων και των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων για να συστήσουν και λειτουργήσουν υπηρεσιακές μονάδες αρμόδιες για την παρακολούθηση της ακίνητης περιουσίας τους
- στην εκπόνηση οδηγιών για τη διαχείριση και αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας

Το Υπόέργο 2 περιλαμβάνει επομένως τις ακόλουθες ενέργειες :

Επικαιροποίηση δικτύου τοπικών συνεργατών στους νέους Δήμους, στις Περιφέρειες και στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις - Εισαγωγή των στοιχείων τους σε βάση δεδομένων – έλεγχος και επεξεργασία στοιχείων

Ορισμός με απόφαση Δημάρχου / Περιφερειάρχη κατόπιν σχετικής εγκυκλίου του ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. μηχανικών ή άλλων αρμοδίων υπαλλήλων - υπεύθυνων για την λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος

Συγκέντρωση των αποφάσεων ορισμού από την Ε.Ε.Τ.Α.Α.

Μέριμνα για την κάλυψη των κενών

Συγκέντρωση των ατομικών στοιχείων των υπευθύνων/ Περιφέρεια και Δήμο για τη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος

Σχεδιασμός - ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης και διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ διασυνδεδεμένου με αντίστοιχα πληροφοριακά συστήματα της δημόσιας διοίκησης

Εκπόνηση προδιαγραφών

Μεθοδολογία καταγραφής ανάλογα με τα είδη ακινήτων και τις κατηγορίες της δημοτικής περιουσίας (κοινόχρηστη, κοινωφελής, ιδιωτική περιουσία).

Χρήση εργαλείων για τη χωρική και γεωγραφική αποτύπωση των καταγεγραμμένων ακινήτων

Διασύνδεση με αντίστοιχα συστήματα καταγραφής άλλων φορέων του δημοσίου (π.χ. αυτά που θα εκπονηθούν από το έργο «Ψηφιακές υπηρεσίες δημόσιας περιουσίας και εθνικών κληροδοτημάτων» που έχει υποβληθεί από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ψηφιακή Σύγκλιση»)

Πιλοτική εφαρμογή λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος σε επιλεγμένους Ο.Τ.Α.

Σε επιλεγμένες περιφέρειες και Δήμους θα δοκιμαστεί η λειτουργικότητα του πληροφοριακού συστήματος

Εντοπισμός προβλημάτων- επανέλεγχος- διορθωτικές παρεμβάσεις

Διεξαγωγή ημερίδων ανά Περιφέρεια (παρουσίαση πληροφοριακού συστήματος)

Ημερίδες ανά Περιφέρεια με στόχο την παρουσίαση του πληροφοριακού συστήματος από εξειδικευμένα στελέχη της Ε.Ε.Τ.Α.Α.

Παρακολούθηση λειτουργίας πληροφοριακού συστήματος - έλεγχος καταγραφής, επεξεργασία και αποτελέσματα

Μηχανισμός της Ε.Ε.Τ.Α.Α. για τη συνολική διασύνδεση και λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος στις Περιφέρειες και στους Δήμους, τη διαχείριση, τον έλεγχο και την επικαιροποίηση των στοιχείων

Στατιστική επεξεργασία των στοιχείων της βάσης δεδομένων

Εξαγωγή στοιχείων σχετικά με τα είδη ακινήτων και τις κατηγορίες της δημοτικής περιουσίας, τις μεταβολές, τη διαχείριση και την αξιοποίηση των ακινήτων, τις

παρεχόμενες υπηρεσίες προς το δημότη, τα ιδιόκτητα και τα ενοικιαζόμενα ακίνητα, το ύψος των ενοικίων /έτος, τον αριθμό των εργαζομένων, τη δυναμικότητα κλπ.

Καταγραφή αξιοποιούμενων ακινήτων των Δήμων και ακινήτων προς αξιοποίηση

Αξιοποίηση δικτύου στελεχών Τ.Ε.Δ.Κ και δικτύου μηχανικών με τη συνεργασία των αιρετών

Ειδικό έντυπο για την καταγραφή αξιοποιούμενων ακινήτων που αποφέρουν έσοδα στους Δήμους και ακινήτων που είναι δυνατό να αποκτήσουν εμπορική χρήση στο μέλλον

Θεσμικές παρεμβάσεις (νομική προετοιμασία Δημοτικού Κτηματολογίου, κλπ)

Το Δημοτικό κτηματολόγιο είναι μια ολοκληρωμένη καταγραφή η οποία περιλαμβάνει στοιχεία που αποδίδουν τα νομικά, τεχνικά, πολεοδομικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της ακίνητης περιουσίας ενός Ο.Τ.Α.

Η Ε.Ε.Τ.Α.Α. σε συνεργασία με το ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ., την Κτηματολόγιο Α.Ε. και εξειδικευμένους επιστήμονες θα προετοιμάσει το Προεδρικό Διάταγμα που απαιτείται για τη δημιουργία και την τήρηση του δημοτικού κτηματολογίου

Οδηγός διαχείρισης ακίνητης περιουσίας- οργάνωση γραφείου διαχείρισης ακίνητης περιουσίας - προδιαγραφές περιγράμματος θέσης/εων εργασίας

Έκδοση οδηγού διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας που θα περιγράφει τα απαιτούμενα βήματα, συγκεντρώνοντας και αξιοποιώντας τα συμπεράσματα από τη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος καταγραφής, τη μελέτη για το δημοτικό κτηματολόγιο και την απογραφή παγίων που θα πραγματοποιούν οι Δήμοι στο πλαίσιο εφαρμογής του διπλογραφικού συστήματος

Η διαχείριση-αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας, πρέπει να ανατίθεται σε εξειδικευμένο προσωπικό με συγκεκριμένα προσόντα που θα περιγράφονται στο περίγραμμα θέσης/εων εργασίας. Ανάλογα με το μέγεθος του Δήμου είναι δυνατή η δημιουργία οργανωτικής μονάδας διαχείρισης ενταγμένης στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών

Διερεύνηση καλών πρακτικών αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας - Ευρωπαϊκή εμπειρία

Παραδείγματα από τον ελληνικό χώρο

Εξέταση του θεσμού των Σ.Δ.Ι.Τ.

Ευρωπαϊκή εμπειρία (μεταφορά τεχνογνωσίας, επισκέψεις, συναντήσεις)

Συνέδριο για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των Δήμων / δημοσιότητα- διάχυση αποτελεσμάτων

Το Συνέδριο αποσκοπεί να φέρει σε επαφή όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και πρόσωπα στην αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας, από το χώρο της αυτοδιοίκησης, των αρμόδιων κρατικών φορέων, των επιμελητηρίων, των ιδιωτικών κατασκευαστικών εταιριών, των τραπεζών, των μελετητικών και μεσιτικών γραφείων.

Εκδόσεις οδηγών (απαλλοτριώσεων, αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας)

Η έκδοση του οδηγού απαλλοτριώσεων θα συγκεντρώσει σε ένα ενιαίο τεύχος την διάσπαρτη νομοθεσία, θα καταγράψει τα απαραίτητα βήματα για την υλοποίησή της, θα αναφέρεται σε μεθοδολογία χρηματοοικονομικής ανάλυσης και σε συγκεκριμένα παραδείγματα

Η έκδοση του οδηγού αξιοποίησης αποσκοπεί να προμηθεύσει τους Ο.Τ.Α. με ένα χρηστικό εργαλείο που θα τους βοηθά στη χάραξη πολιτικής για την εμπορική αξιοποίηση εκείνου του τμήματος της περιουσίας τους που έχει ιδιαίτερο οικονομικό-επενδυτικό ενδιαφέρον. Θα περιλαμβάνει στοιχεία όπως είναι η επισκόπηση της αγοράς, η διαχείριση χαρτοφυλακίων δημοτικών ακινήτων, οι μέθοδοι εκτίμησης της εμπορικής αξίας, η αξιοποίηση σύγχρονων χρηματοοικονομικών εργαλείων όπως η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing).

Μελέτη λειτουργικών προδιαγραφών για την ανάπτυξη συστήματος ηλεκτρονικών δημοπρασιών για τα ακίνητα των Δήμων

Διεθνώς, οι ηλεκτρονικοί διαγωνισμοί για τις προμήθειες του δημοσίου, για την πώληση ή εκμίσθωση ή γενικά, την αξιοποίηση ακινήτων κερδίζουν έδαφος και θεωρείται ότι συμβάλουν στη διαφάνεια, στη χρηστή διαχείριση του δημοσίου χρήματος και στη προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος. Επιδίωξη της συγκεκριμένης ενέργειας είναι η μελέτη των προδιαγραφών και των προϋποθέσεων εισαγωγής τέτοιων συστημάτων στη λειτουργία της ελληνικής Αυτοδιοίκησης και ειδικότερα στην αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας της

B) ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΣΧΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Το Υπόεργο 2 θα υλοποιηθεί από ομάδα εργασίας της ΕΕΤΑΑ και συγκεκριμένα τα στελέχη της Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Οικονομικών Τ.Α. με εμπειρία στα αντίστοιχα πεδία, καθώς και με στελέχη του Τμήματος Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης με εμπειρία στη δημιουργία βάσεων δεδομένων. Η ομάδα εργασίας θα υποστηρίζεται, ανάλογα με τις ανάγκες, από στελέχη άλλων διοικητικών ενότητων της ΕΕΤΑΑ.

Για την υλοποίηση των ενεργειών του Υποέργου η ομάδα εργασίας θα συνεργαστεί με στελέχη της δημόσιας διοίκησης, μηχανικούς και οικονομολόγους των ΟΤΑ, Συμβούλους Ανάπτυξης των Τ.Ε.Δ.Κ., Δημάρχους και εξωτερικούς συνεργάτες, που θα επιλεγούν από το μητρώο συνεργατών της ΕΕΤΑΑ, με κύριο κριτήριο επιλογής την εμπειρία σε παρόμοια έργα.

Προκειμένου η ομάδα εργασίας να υλοποιήσει την πιλοτική εφαρμογή για τη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε επιλεγμένους ΟΤΑ. Επίσης για τη διερεύνηση καλών πρακτικών αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας και την ευρωπαϊκή εμπειρία, θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε Δήμους άλλων Ευρωπαϊκών χωρών αντίστοιχης διοικητικής διάρθρωσης με την Ελλάδα. Για τη διάχυση των αποτελεσμάτων θα πραγματοποιηθεί Συνέδριο.

Τρόπος συνεργασίας ΥΠΕΣΑΗΔ / ΕΕΤΑΑ

Η «Ομάδα Διοίκησης και Συντονισμού Έργων» της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, στην οποία συμμετέχει στέλεχος του ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. συντονίζει και παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των πράξεων και των υποέργων τους για τις οποίες η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης έχει οριστεί Δικαιούχος και φορέας υλοποίησης.

Η «Ομάδα Διοίκησης και Συντονισμού Έργων» συνεργάζεται με την Ομάδα Διοίκησης του Έργου «Επιχειρησιακός Συντονισμός του Προγράμματος Καλλικράτης» (Απόφ. Υπουργού ΕΣ.Α.Η.Δ. ΑΠ 31807, 8/6/2010), θα την ενημερώνει για τον αναλυτικό σχεδιασμό των πράξεων ως προς το αντικείμενο, το κόστος και το χρονοδιάγραμμα. Συνεργάζεται, επίσης, με το Μηχανισμό Υποστήριξης της Ομάδας Διοίκησης του Έργου.

Με απόφαση της Διοίκησης της Ε.Ε.Τ.Α.Α., έχει οριστεί Υπεύθυνος Έργου, για την διοίκηση – παρακολούθηση της πράξης και την ενημέρωση της Ομάδας Διοίκησης και Συντονισμού Έργων. Με απόφαση της Διοίκησης της Ε.Ε.Τ.Α.Α., θα συσταθεί Επιτροπή Παραλαβής και Πιστοποίησης Ποιότητας Παραδοτέων.

Επίσης το ΥΠ.ΕΣ.Α.Δ. ως φορέας Πρότασης και Λειτουργίας του Έργων θα συμμετέχει στις Επιτροπές Αξιολόγησης, που θα συσταθούν στο πλαίσιο διαγωνιστικών διαδικασιών, που θα διενεργηθούν από τον Δικαιούχο.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. / Ε.Ε.Τ.Α.Α. θα πραγματοποιείται ο απολογισμός δράσης, θα αξιολογείται ο βαθμός επίτευξης των στόχων, θα εντοπίζονται αποκλίσεις, προβλήματα και κίνδυνοι και θα καθορίζονται οι αναγκαίες συμπληρωματικές διορθωτικές ενέργειες σύμφωνα με τις απαιτήσεις υλοποίησης του έργου (βλ. αναλυτικότερα ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ που επισυνάπτεται).

Η αρμόδια μονάδα του ΥΠΕΣΑΗΔ που θα παρακολουθεί και θα λειτουργεί το έργο είναι οι Διευθύνσεις Οικονομικών ΟΤΑ και Τεχνικών Υπηρεσιών ΟΤΑ.

Γ) ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Το Υποέργο αναλύεται στα ακόλουθα πακέτα εργασίας :

Κατάλογος τοπικών συνεργατών

Πληροφοριακό Σύστημα (Καθορισμός τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών- Ανάπτυξη βάσης)

Έκθεση προβλημάτων κατά την πιλοτική εφαρμογή

Εισαγωγή στοιχείων - Λειτουργία βάσης

13 Ημερίδες ανά Περιφέρεια (παρουσίαση πληροφοριακού συστήματος)

Έκθεση αποτελεσμάτων αξιοποίησης ακίνητων

Σχέδια Κανονιστικών Αποφάσεων

Οδηγός διαχείρισης ακίνητης περιουσίας- οργάνωση γραφείου διαχείρισης ακίνητης περιουσίας-προδιαγραφές περιγράμματος θέσης/εων εργασίας

Έκθεση καλών πρακτικών αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας- Ευρωπαϊκή εμπειρία
Συνέδριο για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των Δήμων/ Δημοσιότητα- Διάχυση
αποτελεσμάτων

Εκδόσεις οδηγών (απαλλοτριώσεων, αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας)

Μελέτη λειτουργικών προδιαγραφών για την ανάπτυξη συστήματος ηλεκτρονικών
δημοπρασιών για τα ακίνητα των Δήμων

Υποέργο 3 : οδηγός απαλλοτριώσεων

Η νομοθεσία για τις απαλλοτριώσεις και οι σχετικές διοικητικές διαδικασίες αποτελούν αφενός μεν ένα σχετικά άγνωστο, μη κατανοητό και μεγάλου κόστους, πεδίο δράσης για τους ΟΤΑ αφετέρου δε ένα σημαντικό διοικητικό βάρος για τους ενδιαφερόμενους δημότες. Η επεξεργασία του οδηγού απαλλοτριώσεων θα συγκεντρώσει σε ένα ενιαίο τεύχος την διάσπαρτη νομοθεσία, θα καταγράψει τα απαραίτητα βήματα για την υλοποίησή της, θα αναφέρεται σε μεθοδολογία χρηματοοικονομικής ανάλυσης και σε συγκεκριμένα παραδείγματα.

Το Υποέργο 3 περιλαμβάνει επομένως τις ακόλουθες ενέργειες:

Εκπόνηση προδιαγραφών

Ανάθεση με πρόχειρο διαγωνισμό

Υποέργο 4 : οδηγός αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας

Η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ παρουσιάζει πολλά προβλήματα και αδυναμίες : πολλά ακίνητα παραμένουν αναξιοποίητα και η συντήρησή τους συνεπάγεται αυξημένα κόστη, η συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και τα πιστωτικά ιδρύματα είναι σχεδόν ανύπαρκτη, δεν υπάρχει γνώση σύγχρονων χρηματοοικονομικών εργαλείων όπως το leasing κ.α. και κυρίως δεν εφαρμόζονται τεχνικές ανάλυσης κόστους – οφέλους ούτε χρηματοοικονομικής διαχείρισης των ακινήτων. Η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ αφενός μεν θα τους αποφέρει αυξημένα έσοδα αφετέρου δε θα συμβάλει στην στέγαση των δραστηριοτήτων τους με μειωμένο κόστος. Η επεξεργασία του οδηγού αξιοποίησης θα περιλαμβάνει την ανάλυση των υπάρχόντων δυνατοτήτων, την υιοθέτηση σύγχρονων τεχνικών, την παρουσίαση συγκεκριμένων παραδειγμάτων κ.α.

Το Υποέργο 4 περιλαμβάνει επομένως τις ακόλουθες ενέργειες:

Εκπόνηση προδιαγραφών

Ανάθεση με πρόχειρο διαγωνισμό